

รายงานประจำปี

2553

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รักโลกอย่างใส่ใจ.. เพื่อคุณภาพที่ยั่งยืน

ISBN: 978-974-286-897-0

สารบัญ

สารจากอธิบดี กรมควบคุมมลพิษ	4	• คู่มือเขียว คลินิกไอเสียมาตรฐาน	45
คณะผู้บริหาร กรมควบคุมมลพิษ	6	• การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำระบบความเค็มในพื้นที่น้ำจืด	47
ข้อมูลภาพรวม		• ระบบการจัดการน้ำเสียชุมชน (Municipal Sewage Management System: MSMS 2008)	49
• ความเป็นมา การกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบ	11	• การแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยในพื้นที่อุทกภัย	52
• โครงสร้างของกรมควบคุมมลพิษ	12	• การดำเนินงานแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้	56
• อัตราค่าล้างของกรมควบคุมมลพิษ	14	• การสำรวจการกระจายตัวและแหล่งที่มีการปนเปื้อนของสารแคดเมียม ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตา อำเภอมะนัง จังหวัดตาก	59
• แผนภูมิแสดงความเชื่อมโยงทางยุทธศาสตร์การดำเนินงานประมาณ แผนงบประมาณ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน พลพลสัตว์/โครงการ และงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553	15	• การสนับสนุนและเสริมสร้างสมรรถนะให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน	61
• งบประมาณ	16	• โครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ปี 2552 - 2553	63
สรุปผลการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2553		• การตรวจสอบและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุสารเคมี	65
• พลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ	18	• การพัฒนาระบบการจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ	67
• ผลการปฏิบัติราชการที่สำคัญภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553	20	• การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ	68
รายงานการเงิน	29	• ภาครัฐกับแผนการจัดการอาคารเขียว (Green Building)	70
ผลการดำเนินงานที่สำคัญในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2553		• การดำเนินการเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ	72
• ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา “มาบตาพุด”	38	• การตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและบังคับการตามกฎหมาย	74
• การดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ปี 2553	42	• โครงการส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กับรถที่ระบายมลพิษเกินมาตรฐาน	76
		• การจัดการสิ่งแวดล้อมของกรมควบคุมมลพิษ	78
		• ปี 2553 กับงานความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการจัดการมลพิษ	79
		• รายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ประจำปี 2553	85
		• กฎหมายที่กรมควบคุมมลพิษประกาศในปี 2553	86
		ภาคผนวก	
		• ทำเนียบผู้บริหาร	90
		• คณะผู้จัดทำ	

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรที่สังคมเชื่อมั่นในการบริหารจัดการมลพิษโดยการมีส่วนร่วม เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

พันธกิจ

1. เสนอและผลักดันนโยบาย แผน มาตรการ และมาตรฐานในการบริหาร และจัดการมลพิษ
2. กำกับ ดูแล สนับสนุน ป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษ
3. พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนิยามองค์การ

“เราจะมุ่งมั่นทำงานด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม เป็นทีม เป็นประโยชน์ต่อประชาชน”

นโยบายด้านการจัดทำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

1. ลดมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการปฏิบัติงาน
2. ปฏิบัติงานตามกฎหมาย ข้อบังคับ และข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม
3. รณรงค์ ปลุกจิตสำนึก และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงาน การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. เป็นผู้ดำเนินการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5. ส่งเสริมสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมกับการทำงาน
6. ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

จากปณิธาน.. สู่งานที่มุ่งมั่น

ด้วย **วิสัยทัศน์** ในการเป็นองค์กรหลักที่สังคมเชื่อมั่นในการลด
ความคุม และขจัดมลพิษ เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี
สู่ **พันธกิจ** เสนอนโยบาย แผน มาตรการ ความคุม กำกับ ดูแล
การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

สารจากอธิบดี กรมควบคุมมลพิษ

ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมายุครบ 84 พรรษาในปีนี้ เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษสำนักในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านที่ทรงห่วงใยสิ่งแวดล้อม และความเป็นอยู่ของพลสกนิกรชาวไทยเสมอมา จึงขอยืนยันเจตนารมณ์ที่จะยึดมั่นแนวทางพระราชดำรินานาประการพร้อมทุ่มเท กำลังสติปัญญา กำลังกาย กำลังใจ เพื่อการจัดการปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมของประเทศ

สำหรับปี 2553 กรมควบคุมมลพิษ ยังคงมุ่งมั่น กำกับ ดูแล และสนับสนุนการป้องกัน แก้ไขปัญหา มลพิษโดยบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการมลพิษ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากการปฏิบัติงานตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง รวมทั้ง สนับสนุนให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และข้อกำหนด ด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรณรงค์ ปลุกจิตสำนึก ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามลพิษ และ เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการที่หลากหลายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีผลงานสำคัญได้แก่ การตรวจสอบ แหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤติ การเฝ้าระวัง คุณภาพอากาศในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน การร่วมแก้ไข ปัญหามลพิษในพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณห้วยคลิตี้ การแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยในพื้นที่อุทกภัย รวมทั้งการดำเนินโครงการส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กับรถที่ระบายมลพิษ เกินมาตรฐาน และโครงการอู่สี่เขียว คลินิกไอเสียมาตรฐาน ในขณะเดียวกัน กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินโครงการ จัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นผู้นำในการสร้างตลาดสินค้าและบริการที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ ส่งผลให้เกิดการใช้ทรัพยากร อย่างเหมาะสม และให้ข้อมูลแก่สาธารณชนอย่างโปร่งใส ควบคู่ไปกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในองค์กรอย่างเป็นระบบ

ผมในนามอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ขอเป็นตัวแทน ของเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษทุกคนขอยืนยันว่า พวกเราจะปฏิบัติภารกิจด้านการกำกับ ดูแล อำนวยการ ประสานงาน ติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการฟื้นฟู คุ้มครองและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน และ ขอถือโอกาสนี้ส่งผ่านความปรารถนาดีด้วยใจจริง และ ขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ กรมควบคุมมลพิษทุกคน ซึ่งเป็นกำลังขับเคลื่อนสำคัญ ให้กรมควบคุมมลพิษเติบโตคู่กับสังคมไทยอย่างยั่งยืน จึงขอให้เจ้าหน้าที่ทุกคนมุ่งมั่นปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อ ตอบสนองความต้องการของประชาชน และความมั่นคง ก้าวหน้าของประเทศชาติ และกรมควบคุมมลพิษสืบไป

(นายสุวัฒน์ ทวีวงศ์วัฒนา)

อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

คณะผู้บริหาร กรมควบคุมมลพิษ

นายสุวัฒน์ ทวีวงศ์วัฒนา
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

นายวรศาสน์ อภัยพงษ์
รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

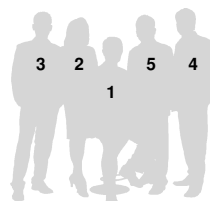
นายวิจารณ์ สีมาฉายา
รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

สำนักงานเลขานุการกรม

1. นางสาววชิรา แสงศรี
เลขานุการกรม
2. นางกนิษฐา กอวัฒนา
หัวหน้างานสารบรรณ
3. นางอังคณา จันอุไร
หัวหน้าฝ่ายแผนงาน
4. นายชัยน้อย ศักดิ์ขจรชัย
หัวหน้าฝ่ายคลังและพัสดุ
5. นางอารีย์ บุญไพศาลติกุล
หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่
6. นายนิชร คงเพชร
หัวหน้าฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
7. นางกัญญาญจน์ อมราภิบาล
หัวหน้ากลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวก

กองนิติการ

1. นายสุชิน สังขพงษ์
ผู้อำนวยการกองนิติการ
2. นางวิมลนันท์ โสภนระสิทธิ์
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
3. นายบรรชชา รั้งแก้ว
หัวหน้าฝ่ายกฎหมายสิ่งแวดล้อม 1
4. นายธีระพล ตีษยาริคม
หัวหน้าฝ่ายกฎหมายสิ่งแวดล้อม 2
5. นายพิทยา ปราโมทย์วรพันธุ์
หัวหน้าฝ่ายคดีและนิติกรรมสัญญา

คณะผู้บริหาร กรมควบคุมมลพิษ

ฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ

1. นางสาวพรศรี สุทธนารักษ์
ผู้อำนวยการฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ
2. นางสาววิลาภา จุฬารัตน
หัวหน้าส่วนแผนงานและประเมินผล
3. นายชานัน ติรณะรัตน์
หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีการจัดการมลพิษ
4. นางสาวพรรณนิภา ธีระจินดาชลา
หัวหน้ากลุ่มห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม

สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

1. นางสาวพรสุข จงประสิทธิ์
ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
2. นางสุริชชา กวักทิรัญ
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
3. นายเจนจบ สุขสด
ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและประเมินผล
4. นายพันศักดิ์ ภิรมงคล
ผู้อำนวยการส่วนคุณภาพอากาศในบรรยากาศ
5. นายปัญญา วรเพชรราษฎร์
ผู้อำนวยการส่วนมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะ
6. นางสาวพิชราวดี สุวรรณธาดา
ผู้อำนวยการส่วนมลพิษทางอากาศจากอุตสาหกรรม
7. นายเกลี้ยงศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ
ผู้อำนวยการส่วนมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

1. นายรังสรรค์ ปิ่นทอง
ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
2. นางสาวสมศรี เทพบุญ
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
3. นายสายชล แสงให้สุข
ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและประมวลผล
4. นายเชาวน์ นกอยู่
ผู้อำนวยการส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
5. นางสาวนภวิศ บัวสรวง
ผู้อำนวยการส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
6. นายภัทรพล ตูลารักษ์
รักษาการผู้อำนวยการส่วนของเสียอันตราย
7. นางสาวพรพิมล เจริญสง
ผู้อำนวยการส่วนสารอันตราย
8. นายสุเมธา วิเชียรเพชร
ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู

สำนักจัดการคุณภาพน้ำ

1. นายอนุพันธ์ อัฐรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ
2. นางสาวเบญจริสา บุญนาค
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
3. นางกัญชสี นาวิกภูมิ
ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและประมวลผล
4. นางสาวทิพย์อากาศ ยลธรรมธรรม
ผู้อำนวยการส่วนแหล่งน้ำจัด
5. นางสาวจุฑามาศ รัตติกาลสุขะ
รักษาการผู้อำนวยการส่วนแหล่งน้ำทะเล
6. นายสมชาย ทรงประกอบ
ผู้อำนวยการส่วนน้ำเสียชุมชน
7. นายอนุคุณ สุธาพันธ์
ผู้อำนวยการส่วนน้ำเสียอุตสาหกรรม
8. นางสุนีย์ ตีะปันทา
ผู้อำนวยการส่วนน้ำเสียเกษตรกรรม

คณะผู้บริหาร กรมควบคุมมลพิษ

ฝ่ายตรวจและบังคับการ

1. นางจันทนา ภาคย์ทองสุข
ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจและบังคับการ
2. สิบเอกสมรัก ศรีเพชร
หัวหน้างานธุรการ
3. นางสาวอัญชลี คงสมบุญ
หัวหน้าส่วนอำนาจการ และรักษาการหัวหน้าส่วนกำกับการ
4. นายธานี จารุณี
หัวหน้าส่วนบังคับการ 1
5. นายบุญเต็ม โชติวัฒนศิริ
หัวหน้าส่วนบังคับการ 2
6. นายจุมพล ชุนอ่อน (ไม่มีในภาพ)
หัวหน้าส่วนบังคับการ 3
7. นายครรชิต สุนทราก
หัวหน้าส่วนบังคับการ 4

กองแผนงานและประเมินผล

1. นายรังสรรค์ ปันทอง
รักษาการผู้อำนวยการกองแผนงานและประเมินผล
2. นางรจิต มารณอม
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
3. นางสาวจิระนันท์ เทมพูลเสรัฐ
หัวหน้ากลุ่มวิเคราะห์ที่แผนและประเมินผล
4. นางสาวชมพูนุท โลหิตานนท์
หัวหน้ากลุ่มเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม
5. นายสุรกิจ ด้านชลวิจิตร
หัวหน้ากลุ่มวิเทศสัมพันธ์
6. นายคมกฤษ ภาคย์ทองสุข
หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศมลพิษ

ความเป็นมา

กรมควบคุมมลพิษ ก่อตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2535 ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2545 จัดตั้งกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้มีพระราชกฤษฎีกา โอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ พ.ศ. 2545 เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2545 ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้างและอัตรากำลังในส่วนของกรมควบคุมมลพิษ สังกัด กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ให้มาสังกัด กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแทน

ภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบ

กรมควบคุมมลพิษ มีภารกิจเกี่ยวกับการกำกับ ดูแล อำนวยการ ประสานงาน ติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการฟื้นฟู คุ้มครอง และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ภายใต้ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545 โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

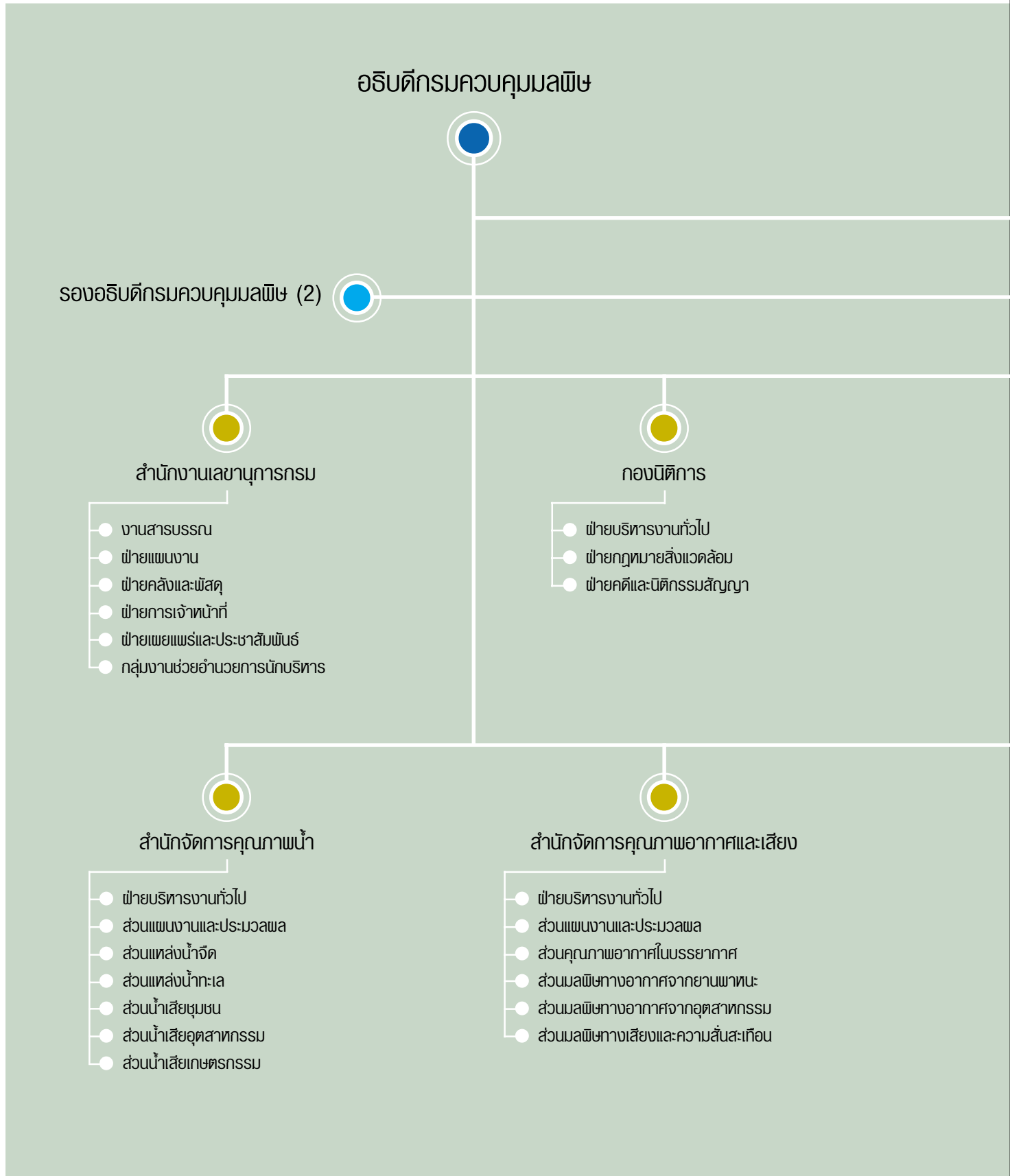
1. เสนอความเห็นเพื่อจัดทำนโยบายและแผนการ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ด้านการควบคุมมลพิษ
2. เสนอแนะการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
3. จัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรการ ในการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากภาวะมลพิษ
4. ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และจัดทำ รายงานสถานการณ์มลพิษ
5. พัฒนาระบบ รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมสำหรับ ระบบต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการ กากของเสีย สารอันตราย คุณภาพน้ำ อากาศ ระดับเสียง และความสิ้นเปลือง

6. ประสานงานและดำเนินการเพื่อฟื้นฟู หรือระงับ เหตุที่อาจเป็นอันตรายจากมลพิษในพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนมลพิษ และประเมินความเสียหาย ต่อสิ่งแวดล้อม
7. ให้ความช่วยเหลือ และคำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดการมลพิษ
8. ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศ และองค์กร ระหว่างประเทศในด้านการจัดการมลพิษ
9. ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องรณรงค์ด้านมลพิษ
10. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ด้าน การควบคุมมลพิษ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
11. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็น อำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวง หรือ คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

โครงสร้างของกรมควบคุมมลพิษ

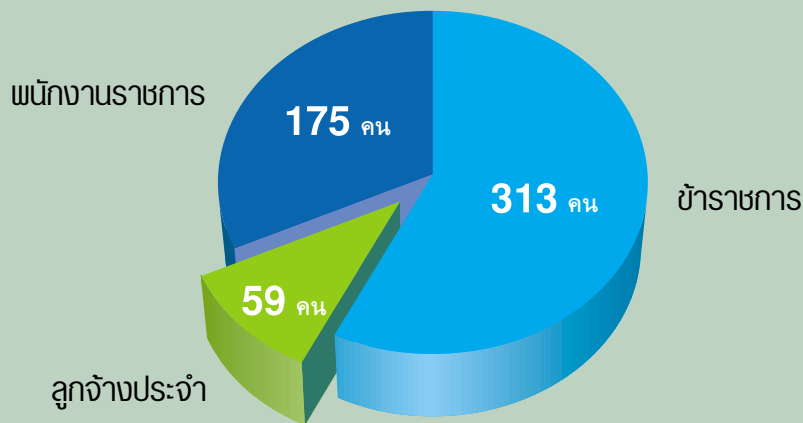
● กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

● เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน

อัตรากำลังของกรมควบคุมมลพิษ

หน่วยงาน	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	พนักงานราชการ	รวม
1. ผู้บริหารระดับสูง	3			3
2. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดการมลพิษ	1			1
3. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	3		2	5
4. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน	2		1	3
5. สำนักงานเลขานุการกรม	29	59	17	105
6. กองนิติการ	12		2	14
7. กองแผนงานและประเมินผล	31		12	43
8. สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	50		25	75
9. สำนักจัดการคุณภาพน้ำ	61		32	93
10. สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง	58		45	103
11. ฝ่ายตรวจและบังคับการ	40		21	61
12. ฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ	23		18	41
รวม	313	59	175	547

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2553

แผนภูมิแสดงความสำเร็จของการจัดสรรงบประมาณ แผนปฏิบัติการที่บริการกระทรวง เป้าหมายการให้บริการที่บริการกระทรวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

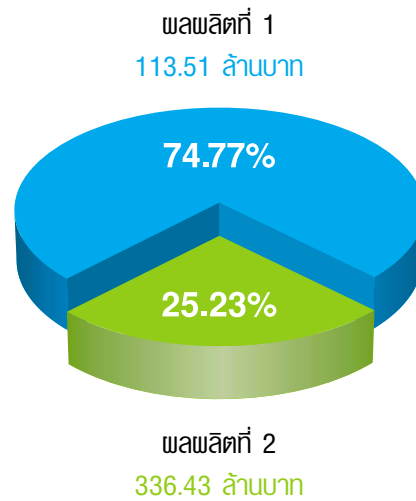

สรุปงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 : 449,9378 ล้านบาท รายจ่ายประจำตัว (Fixed cost) : 107,8963 ล้านบาท รายจ่ายผูกพัน : 25,0191 ล้านบาท รายจ่ายตามภารกิจยุทธศาสตร์ : 68,7839 ล้านบาท รายจ่ายตามภารกิจพื้นฐาน : 248,2385 ล้านบาท

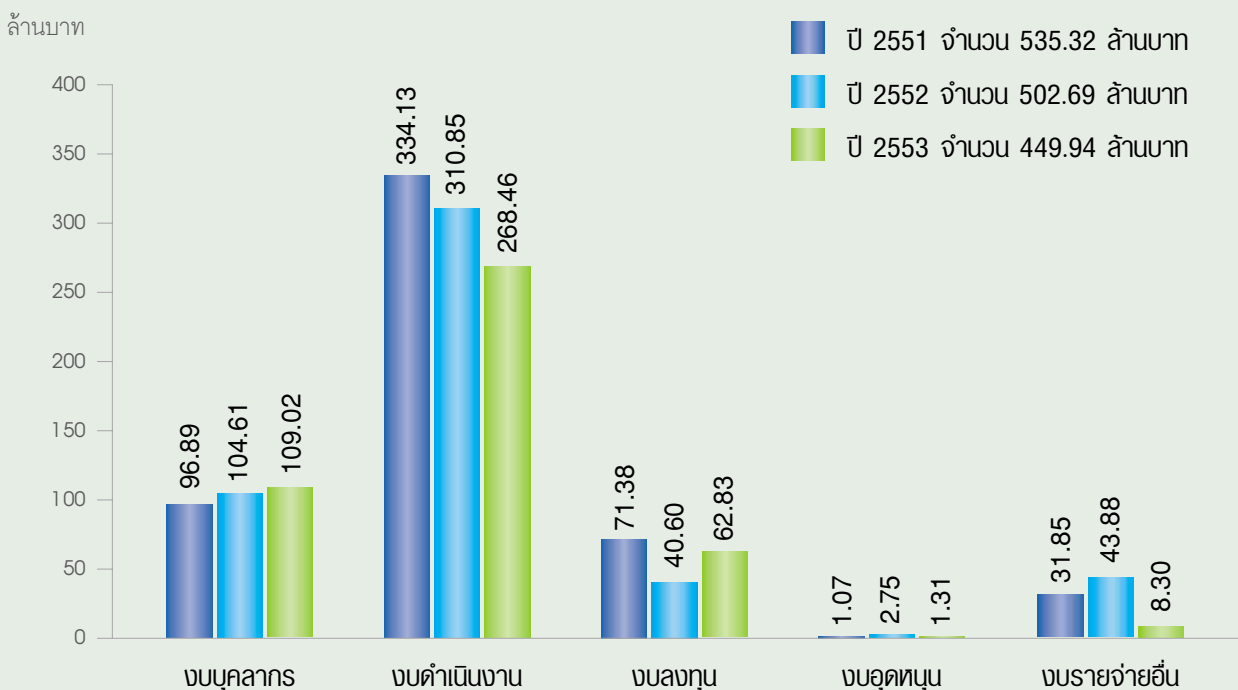

งบประมาณ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ได้รับจัดสรรงบประมาณรวมทั้งสิ้น 449.94 ล้านบาท ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนการจัดสรรงบประมาณปี พ.ศ. 2553 ควบคุมมลพิษและจัดการสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดให้มี 2 ผลผลิต คือ ผลผลิต 1 พื้นที่เป้าหมายนำเครื่องมือและกลไกไปจัดการมลพิษ งบประมาณ 113.51 ล้านบาท และผลผลิตที่ 2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับการถ่ายทอดกฎ ระเบียบ และองค์ความรู้การจัดการมลพิษ งบประมาณ 336.43 ล้านบาท (รูปที่ 1)

รูปที่ 1 การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ตามผลผลิตรวมทั้งสิ้น 449.94 ล้านบาท

รูปที่ 2 เปรียบเทียบงบประมาณระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ถึง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

ด้วยจิตสำนึก.. เพื่อพัฒนาและสร้างสรรค์

ด้วย **ความใส่ใจ** ในการจัดการปัญหามลพิษร่วมกับทุกภาคส่วน
ดำเนินการผลักดันมาตรการทางกฎหมาย เศรษฐศาสตร์ และสังคม
รวมทั้ง **พัฒนา** รูปแบบและวิธีการจัดการมลพิษที่เหมาะสมที่สุด
ต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม

สรุปผลการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ

ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

กรมควบคุมมลพิษได้มีการลงนามคำรับรองการปฏิบัติราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 โดยมีกรอบการประเมิน 4 มิติ คือ มิติที่ 1 ด้านประสิทธิผล แสดงผลสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการระดับกระทรวง กลุ่มภารกิจ และกรม มิติที่ 2 ด้านคุณภาพการให้บริการ แสดงถึงการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการในการให้บริการที่มีคุณภาพและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ มิติที่ 3 ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ แสดงความสามารถในการปฏิบัติราชการที่รวดเร็วขึ้น ประหยัดขึ้น และมิติที่ 4 ด้านการพัฒนาองค์กร แสดงความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรเพื่อสร้างความพร้อมในการสนับสนุนแผนปฏิบัติราชการ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มีผลการประเมินเท่ากับ 3.9324 คะแนน สรุปได้ ดังนี้

ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					12 เดือน		
				1	2	3	4	5	ผลการ ดำเนินงาน	ค่าคะแนน ที่ได้	
มิติที่ 1	ด้านประสิทธิผล : แผนปฏิบัติราชการของกระทรวง		25								
1.1	ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง	ระดับ	8	1	2	3	4	5	3.624	3.624	●
1.2	ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญ/พิเศษของรัฐบาล	ระดับ	5	1	2	3	4	5	4.564	4.564	●
1.3	ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกันระหว่างกระทรวง	ระดับ	10	1	2	3	4	5	2.306	2.306	●
1.4	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการประชาชน	ระดับ	2	1	2	3	4	5	4.92	4.92	●
	ด้านประสิทธิผล : แผนปฏิบัติราชการของกลุ่มภารกิจ		10								
2.1	จำนวนแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่เป้าหมายมีคุณภาพน้ำดีขึ้น	จำนวน	3	6	7	8	9	10	7	2.000	●
2.2	ร้อยละของคุณภาพอากาศในพื้นที่เป้าหมายดีขึ้น	ระดับ	3	1	2	3	4	5	4.27	4.270	●
	2.2.1 กรุงเทพมหานคร	ร้อยละ	0.75	96	96.5	97	97.5	98	98.01	5.000	
	2.2.2 สมุทรปราการ	ร้อยละ	0.75	90	90.5	91	91.5	92	98.04	5.000	
	2.2.3 สระบุรี	ร้อยละ	0.75	73	73.5	74	74.5	75	85.08	5.000	
	2.2.4 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ	ร้อยละ	0.75	93	93.5	94	94.5	95	93.54	2.080	
2.3	ระดับความสำเร็จของการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป้าหมายในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	ระดับ	4	1	2	3	4	5	4.70	4.70	●

ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					12 เดือน		
				1	2	3	4	5	ผลการ ดำเนินงาน	ค่าคะแนน ที่ได้	
	ด้านประสิทธิภาพ : แผนปฏิบัติการของกรมหรือเทียบเท่า		15								
3.1.1	ร้อยละของแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่เป้าหมาย ซึ่งละเมิดกฎหมาย หรือมีการร้องเรียนได้ดำเนินการ ปรับปรุงระบบบำบัดหรือกำจัดของเสียตามคำแนะนำ	ร้อยละ	3	81	83	85	87	89	88.05	4.525	●
3.1.2	ร้อยละความสำเร็จของการใช้มาตรการสนับสนุนให้ แหล่งกำเนิดมลพิษกลุ่มเป้าหมายปฏิบัติตามกฎหมาย	ร้อยละ	3	52	57	62	67	72	66.67	3.930	●
3.1.3	ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านการลด คัดแยก และ ใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย (3Rs: Reduce Reuse Recycle)	ระดับ	1	1	2	3	4	5	4.20	4.200	●
3.1.4	ร้อยละของจำนวนระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ที่มีคุณภาพน้ำทิ้งผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง	ร้อยละ	3	89.5	90.5	91.5	92.5	93.5	94.83	5.000	●
3.2	ระดับความสำเร็จของร้อยละของความสำเร็จ ตามเป้าหมายผลผลิตของส่วนราชการ (ตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายฯ)	ระดับ	5	1	2	3	4	5	5	5.00	●
มิติที่ 2	ด้านคุณภาพการให้บริการ		17								
4	ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการด้านการจัดการมลพิษ	ระดับ	6	1	2	3	4	5	4.94	4.940	●
5	ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้กำหนดนโยบาย	ร้อยละ	(3)	65	70	75	80	85	ยกเว้นตามมติ	อ.ก.พ.ร.	●
6	ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการ ป้องกันและปราบปราม	ระดับ	6	1	2	3	4	5	4.80	4.80	●
7	ร้อยละความสำเร็จในการดำเนินการเกี่ยวกับ เรื่องร้องเรียนจนได้ข้อยุติ	ร้อยละ	5	74	77	80	83	86	100	5.000	●
มิติที่ 3	ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ		10								
8	ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ในการรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ	ระดับ	2	1	2	3	4	5	3.737	3.737	●
	1) การให้บริการข้อมูลข่าวสารกรณีมีข้อมูลที่ ศูนย์บริการประชาชน	ร้อยละ	0.50	80	85	90	95	100	100	5.000	●
	2) การให้บริการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ด้านมลพิษ	ร้อยละ	0.50	80	85	90	95	100	98.730	4.746	●
	3) การรับแจ้งเหตุฉุกเฉินจากสารเคมี กรณีในเวลาราชการ	ร้อยละ	0.50	80	85	90	95	100	63.16	1.000	●
	4) การรับแจ้งเหตุฉุกเฉินจากสารเคมี กรณีนอกเวลาราชการ	ร้อยละ	0.50	80	85	90	95	100	100	5.000	●
9	ร้อยละของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน/ภาพรวม	ร้อยละ	2	1	2	3	4	5	2.477	2.477	●
	9.1 งบประมาณรายจ่ายลงทุน	ร้อยละ	1	69	72	75	78	81	77.87	3.955	●
	9.2 งบประมาณรายจ่ายภาพรวม	ร้อยละ	1	92	93	94	95	96	83.86	1.000*	●
10	ระดับความสำเร็จของการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต	ระดับ	1	1	2	3	4	5	5	5.000	●
11	ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการ ประหยัดพลังงาน	ระดับ	1	1	2	3	4	5	3.80	3.80	●
12	ระดับความสำเร็จของการควบคุมภายใน	ระดับ	1.5	1	2	3	4	5	5	5.000	●
13	ระดับความสำเร็จของการตรวจสอบภายใน	ระดับ	1.5	1	2	3	4	5	3.40	3.40	●
14	ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนพัฒนา กฎหมายของส่วนราชการ	ระดับ	1	1	2	3	4	5	5	5.000	●
มิติที่ 4	ด้านการพัฒนาองค์กร		20								
15	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ	ระดับ	20	1	2	3	4	5	3.763	3.763	●
	รวม		97								3.9631

หมายเหตุ : ● = N/A รอผลการประเมินจาก สำนักงาน ก.พ.ร. ● = 1.00 - 1.49 ● = 1.50 - 2.49
● = 2.50 - 3.49 ● = 3.50 - 4.49 ● = 4.50 - 5.00

ผลการปฏิบัติราชการที่สำคัญภายใต้แผนปฏิบัติราชการ กรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ 5

พัฒนาระบบจัดการคุณภาพอากาศ น้ำเสีย กลิ่น เสียง และขยะทุกประเภท ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

โครงการตามยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการเตรียมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั้งคุณภาพอากาศ น้ำเสีย กลิ่น และเสียง ขยะทุกประเภท ที่เกิดจากการผลิตและบริโภคให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ผลผลิตที่ 1 : พื้นที่เป้าหมายนำเครื่องมือและกลไกไปจัดการมลพิษ

วัตถุประสงค์ : เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานและภาคส่วนต่างๆ ในการจัดการมลพิษในพื้นที่เป้าหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมลพิษให้สอดคล้องกับสถานการณ์และปัญหามลพิษ

กิจกรรมหลักที่ 1 : การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษในพื้นที่เป้าหมาย

ผลการปฏิบัติราชการตามแผนปฏิบัติราชการฯ

1. การควบคุมและป้องกันมลพิษทางน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤติ

- ดำเนินงานร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้ปฏิญญาความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤติ ในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขด้านน้ำเสียและของเสียตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พัฒนาเทคโนโลยีการควบคุมมลพิษที่ใช้การได้ดีที่สุด (Best Practical Control Technology) สำหรับอุตสาหกรรมชุมชนและอุตสาหกรรมขนาดเล็ก แลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลปริมาณน้ำ คุณภาพน้ำ แหล่งกำเนิดน้ำเสีย และมลพิษทางน้ำ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและศักยภาพให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และเกณฑ์การพิจารณาให้ใบอนุญาตประกอบกิจการหรือต่ออายุใบอนุญาตตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขด้านน้ำเสียและของเสีย เสริมสร้างความรู้ให้ผู้ประกอบการ จัดทำระบบการจัดการน้ำเสียและของเสียเพื่อประกอบการขออนุญาตและต่ออายุใบอนุญาต
- ป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำเชิงพื้นที่โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในพื้นที่เป้าหมาย 11 แห่ง ได้แก่ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (คลองแสนแสบ กรุงเทพมหานคร) ลุ่มน้ำท่าจีน (คลองท่าวัว จังหวัดสุพรรณบุรี และคลองบางแก้ว จังหวัดนครปฐม) ลุ่มน้ำบางปะกง (คลองสารภี จังหวัดปราจีนบุรี และคลองวังซุง จังหวัดฉะเชิงเทรา) ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (ชุมชนทะเลน้อย คลองลำปำ จังหวัดพัทลุง คลองสำโรง และคลองอู่ตะเภา จังหวัดสงขลา) คลองประดู่ จังหวัดราชบุรี และคลองอัมพาง จังหวัดสมุทรสาคร
- ผลักดันและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมรวมทั้งเขตควบคุมมลพิษ ให้จัดทำโครงการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมเพื่อเสนอของบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

2. การแก้ไขปัญหาหมอกพิษและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในพื้นที่จังหวัดระยอง

- สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง พ.ศ. 2553 - 2556 (ฉบับทบทวน) เพื่อแก้ไขปัญหาหมอกพิษและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในพื้นที่จังหวัดระยอง โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2553
- กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกพิษในเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุด จังหวัดระยองและพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ แก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในบรรยากาศ แก้ไขปัญหาการปนเปื้อนโลหะหนัก และสารอินทรีย์ระเหยง่ายในดินและน้ำใต้ดิน พื้นฟูตะกอนดินสีดำบริเวณปากคลองชากหมากและอ่าวประดู่ ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและประเมินปัญหาหมอกพิษที่ส่งผลกระทบต่ออ่างเก็บน้ำหนองปลาไหลและอ่างเก็บน้ำดอกกราย และติดตามตรวจสอบสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม

3. การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า

- ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า พ.ศ. 2551 - 2554 รายงานผลการติดตามปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน และแจ้งเตือนภัยหมอกควันไปยังส่วนราชการท้องถิ่นในพื้นที่ให้เตรียมพร้อมเฝ้าระวัง ติดตาม ควบคุมการเผาในที่โล่ง และดำเนินการมาตรการควบคุมไฟป่าที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เช่น จัดให้มีศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าระดับจังหวัด จัดชุดปฏิบัติการดับไฟระดับพื้นที่ ดำเนินมาตรการล้างถนน ฉีดน้ำเพิ่มความชื้นในอากาศเพื่อลดฝุ่นในเขตเมือง
- ประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือจากประชาชนงดเผาขยะ เศษวัสดุการเกษตร กิ่งไม้ใบหญ้า และชี้แจงทำความเข้าใจถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและวิธีการป้องกันตนเองที่ถูกต้อง ตลอดจนจัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล เช่น หน้ากากป้องกันฝุ่นเพื่อแจกจ่ายให้ประชาชนในกรณีที่เกิดเป็น
- จัดทำ "ข้อตกลงความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งและมลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ" เพื่อบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับ 7 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงฯ เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2553

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาทางอากาศและเสียงในเขตพื้นที่เมืองและอุตสาหกรรม

- พัฒนาการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ เน้นการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมภาครัฐ เอกชน และประชาชน ในพื้นที่เป้าหมาย 7 จังหวัด (จังหวัดสระบุรี กรุงเทพมหานคร จังหวัดชลบุรี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสงขลา และจังหวัดสมุทรปราการ) ได้แก่ สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศในพื้นที่หน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี พัฒนาคุณภาพสถานประกอบการคลินิกไอเสียให้มีมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เพิ่มเครือข่ายและสถานประกอบการคลินิกไอเสียมาตรฐาน (Green Service) ให้มากขึ้น เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการคุณภาพอากาศในจังหวัดสมุทรปราการ

5. การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย

- จัดทำข้อเสนอแนวทางการสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน และขยะมูลฝอยชุมชน โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2552 และเสนอเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
- พัฒนากฎหมาย ระเบียบ และยุทธศาสตร์ในการจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้แก่
  - จัดทำร่างยุทธศาสตร์ 3Rs (Reduce Reuse Recycle)
  - จัดทำร่างประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน เพื่อรองรับการดำเนินงานจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550 - 2554
  - จัดทำระบบการบันทึกข้อมูลการเก็บรวบรวมและกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านทางเว็บไซต์
  - ร่างประกาศและออกกฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราการจัดเก็บค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และการจัดตั้งศูนย์รับซื้อคืนซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
- ควบคุมการจัดการสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (POPs) ชนิดใหม่ 9 ชนิด ให้เป็นไปตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants: POPs)
- ขับเคลื่อน ประสานการทำงาน และติดตามการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษที่กลบทิ้ง และการบริหารจัดการกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย

กิจกรรมหลักที่ 2 : กำกับ ดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษให้ปฏิบัติตามกฎหมายในพื้นที่เป้าหมาย

1. การส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมาย

- ติดตามตรวจสอบบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในพื้นที่เป้าหมาย 5 แห่ง ได้แก่ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ท่าจีน บางปะกง ลำตะคอง และปากพนัง และถ่ายทอดแนวปฏิบัติด้านวิชาการ กฎหมาย ให้แก่หน่วยงานในภูมิภาคเพื่อเสริมสร้างศักยภาพการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนในการรับรู้ข้อมูลการตรวจสอบการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่มุ่งเน้นการบูรณาการจากทุกภาคส่วน
- แก้ไข ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงระบบบำบัดมลพิษให้ระบายมลพิษตามมาตรฐาน ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมและเขตประกอบการอุตสาหกรรม 13 แห่ง ฟาร์มสุกร 24 แห่ง อาคารประเภท ก 308 แห่ง และยานพาหนะ 3,748 คัน

2. การจัดการเรื่องร้องทุกข์ด้านมลพิษ

- จัดการเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษโดยมีขั้นตอนการรับเรื่อง ตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐาน บังคับใช้กฎหมายและประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและติดตามผลดำเนินการ เพื่อแก้ไขและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากปัญหามลพิษ ในปี พ.ศ. 2553 ได้ดำเนินการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ด้านมลพิษ จนได้ข้อยุติแล้ว 271 เรื่อง จาก 424 เรื่อง

ตัวชี้วัดผลผลิต	หน่วย นับ	ผลผลิต ปี 2552	เป้าหมาย ปี 2553	ผลผลิต ปี 2553	ผลลัพธ์ที่ได้รับ/ ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จ
1. จำนวนพื้นที่เป้าหมาย ที่นำเครื่องมือและกลไก ไปใช้ในการจัดการมลพิษ	แห่งต่อปี	-	22	22	<p>ผลลัพธ์ที่ได้รับ</p> <ul style="list-style-type: none"> การจัดการมลพิษในพื้นที่เป้าหมาย โดยใช้กลยุทธ์ที่เน้นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนและปฏิบัติงานร่วมกันในการจัดการมลพิษ และกลยุทธ์การพัฒนาปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมลพิษของหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สอดคล้องกับสถานการณ์และปัญหามลพิษ ทำให้ "พื้นที่เป้าหมายมีระบบบริหารจัดการมลพิษตามเกณฑ์ที่กำหนด" ผลการดำเนินการในปี 2553 เปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย แสดงให้เห็นว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหาคูณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เป้าหมายบรรลุผลตามที่กำหนดไว้ ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการบูรณาการทำงานร่วมกันในการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่เป้าหมายมากขึ้น และมีขีดความสามารถในการจัดการมลพิษเพิ่มขึ้น ส่วนการติดตามตรวจสอบบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้แหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่เป้าหมายสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้ <p>ปัญหา อุปสรรค</p> <ul style="list-style-type: none"> นโยบาย มาตรฐาน มาตรการ แผนงาน และแผนปฏิบัติการด้านการควบคุมมลพิษที่กำหนดขึ้นไม่ได้ถูกนำไปใช้ปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ไม่เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนด อีกทั้งการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถดำเนินการจัดการมลพิษในพื้นที่ของตนเองยังไม่เพียงพอ บทลงโทษในการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมยังต้องอาศัยกฎหมายอื่น เนื่องจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ขาดสภาพบังคับอย่างเป็นรูปธรรม
2. ร้อยละของพื้นที่เป้าหมาย นำเครื่องมือและกลไกไปใช้ พัฒนาบริหารจัดการมลพิษ ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ	-	75	80	
3. ร้อยละของกิจกรรมที่ให้ บริการ สนับสนุน การจัดการมลพิษในพื้นที่ เป้าหมายตามเวลาที่กำหนด	ร้อยละ	-	80	90	
4. ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุน การจัดการมลพิษในพื้นที่ เป้าหมายอยู่ในวงเงิน ที่ได้รับการจัดสรร	ร้อยละ	-	100	100	
<p>หมายเหตุ: ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ได้กำหนดตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติราชการกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ใหม่ จึงไม่มีข้อมูลฐานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552</p>					

ตัวชี้วัดผลผลิต	หน่วย นับ	ผลผลิต ปี 2552	เป้าหมาย ปี 2553	ผลผลิต ปี 2553	ผลลัพธ์ที่ได้รับ/ ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จ
					<ul style="list-style-type: none"> • การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทำให้สถานการณ์และปัญหาสิ่งแวดล้อมรุนแรงมากขึ้น เช่น อุณหภูมิสูงขึ้น ปริมาณน้ำฝนลดลง ส่งผลต่อปริมาณและคุณภาพของแหล่งน้ำ และการเกิดภัยพิบัติต่างๆ บ่อยครั้งมากขึ้นเช่น ฝนทิ้งช่วงเกิดฤดูแล้งยาวนาน และปัญหาน้ำท่วมในหลายจังหวัด <p>เงื่อนไขความสำเร็จ</p> <ul style="list-style-type: none"> • การดำเนินงานจัดการมลพิษจะบรรลุผลสำเร็จได้ ขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน <p>ข้อเสนอแนะ</p> <ul style="list-style-type: none"> • กำหนดกลยุทธ์ให้มีการนำแนวทางการบริหารจัดการมลพิษไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่เป้าหมายอย่างมีส่วนร่วม • ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เกิดความร่วมมือกับทุกภาคส่วนให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการมลพิษ • พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ และกลไกในการจัดการมลพิษ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายด้านมลพิษ • เตรียมการและหาแนวทางมาตรการเพื่อรับมือและป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษในอนาคต และเผยแพร่ข้อมูลที่น่าเชื่อถือให้สาธารณชนทราบอย่างต่อเนื่อง

พลวัตที่ 2 : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับการถ่ายทอดกฎ ระเบียบ และองค์ความรู้การจัดการมูลพิษ

วัตถุประสงค์ : เพื่อเพิ่มสมรรถนะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การบริหารจัดการมูลพิษในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลักดันการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติและบังคับใช้กฎหมาย พัฒนา ปรับปรุงกฎ ระเบียบ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการควบคุม ดูแล และลดการระบายนพิษ รวมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เหมาะสมในการจัดการมูลพิษสำหรับภาครัฐ เอกชน และประชาชน

กิจกรรมหลักที่ 1 : เพิ่มขีดความสามารถองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการมูลพิษ

ผลการปฏิบัติราชการตามแผนปฏิบัติการฯ

1. การเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารจัดการมูลฝอยและของเสียอันตรายในพื้นที่เป้าหมาย

- ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับเทศบาลนคร เทศบาลเมือง จำนวน 94 แห่งทั่วประเทศ ให้มีสมรรถนะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย 6 สมรรถนะ ประกอบด้วย 1) มีแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยเฉพาะพื้นที่และได้ดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการฯ 2) มีกิจกรรมลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย/ของเสียอันตรายชุมชนในลักษณะ 1 เทศบาล 1 ริโซเคิล 3) มีการเก็บขนขยะมูลฝอย ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการ 4) บริหารจัดการขยะมูลฝอยในลักษณะรวมศูนย์ 5) เพิ่มประสิทธิภาพในการกำจัดขยะมูลฝอย และ 6) จัดทำแนวทางการเพิ่มรายได้ในการจัดการขยะมูลฝอยและการคำนวณทางเศรษฐศาสตร์ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ทั้งนี้ มีเทศบาลที่มีสมรรถนะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยผ่านเกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อย 4 ใน 6 สมรรถนะ 87 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 93 และมี 14 แห่ง ที่ผ่านเกณฑ์ทั้ง 6 สมรรถนะ
- ให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติกำหนดอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยตามข้อกำหนดสำหรับการเสนอโครงการจัดการขยะมูลฝอยภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
- จัดทำโครงการนำร่องการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อผลิตพลังงาน มีเทศบาลอุดรธานีเป็นพื้นที่โครงการนำร่อง และมีเทคโนโลยีที่เสนอ คือ ระบบ Anaerobic Digester กับ Gasification

2. การฟื้นฟูและเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียชุมชนทั่วประเทศ

- จัดทำข้อเสนอแนวทางการสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการน้ำเสียชุมชนและขยะมูลฝอยชุมชน โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2552 และเสนอเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
- ติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค พบว่ามีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 101 แห่ง (ก่อสร้างแล้วเสร็จ 90 แห่ง อยู่ระหว่างการก่อสร้าง 10 แห่ง และชะลอโครงการ 1 แห่ง) และจากผลการติดตามตรวจสอบประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมทั่วประเทศ (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร 8 แห่ง และสมุทรปราการ 1 แห่ง) พบว่ามีคุณภาพน้ำ

ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง ร้อยละ 95 โดยในปี 2553 มีปริมาณน้ำเสียชุมชนเกิดขึ้นประมาณ 14.8 ล้านลูกบาศก์ต่อวัน เพิ่มขึ้นจากปี 2552 จำนวน 0.13 ล้านลูกบาศก์ต่อวัน แต่มีน้ำเสียได้รับการบำบัดจากระบบน้ำเสียชุมชนที่ก่อสร้างแล้วเสร็จเพียง 1.48 ล้านลูกบาศก์ต่อวัน (ร้อยละ 9.98 ของปริมาณน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้น) โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2552 ร้อยละ 1.63 จะเห็นได้ว่ายังมีปริมาณน้ำเสียอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่ได้ผ่านการบำบัดซึ่งก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางน้ำ

- เสริมสร้างศักยภาพให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำ FS/DD การจัดเตรียมข้อเสนอโครงการ และการออกข้อบัญญัติในการกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียตามข้อกำหนดสำหรับการเสนอโครงการจัดสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชนภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

กิจกรรมหลักที่ 2 : พัฒนากฎ ระเบียบ และองค์ความรู้การจัดการมลพิษ

1. การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ

- มีหน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 115 แห่ง พร้อมทั้งจัดทำเกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม 15 ประเภท

2. การฝึกอบรมการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษให้แก่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ฝึกอบรมการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษให้กับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ตำบลมาบตาพุด ตำบลห้วยโป่ง ตำบลเนินพระ ตำบลทับมา อำเภอเมือง ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา และตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี อำเภอบ้านแหลม อำเภอท่าช้าง อำเภอชะอำ และอำเภอเมืองจังหวัดเพชรบุรี อำเภอหัวหินและอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดภูเก็ต หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ อำเภอเมืองและอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวนทั้งสิ้น 3 ครั้ง รวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 232 คน

ตัวชี้วัดผลผลิต	หน่วย	ผลผลิต ปี 2552	เป้าหมาย ปี 2553	ผลผลิต ปี 2553	ผลลัพธ์ที่ได้รับ/ ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จ
1. จำนวนหน่วยงานที่ได้รับการถ่ายทอดกฎ ระเบียบ และองค์ความรู้	แห่ง	-	278	321	ผลลัพธ์ที่ได้รับ <ul style="list-style-type: none"> • การถ่ายทอดกฎ ระเบียบ และองค์ความรู้ การจัดการมลพิษให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้กลยุทธ์เพิ่มสมรรถนะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถบริหารจัดการมลพิษในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกลยุทธ์ผลักดันการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ และมาตรการทางสังคม เพื่อให้หน่วยงานที่
2. ร้อยละของหน่วยงานเป้าหมายได้รับบริการ และสนับสนุนองค์ความรู้ จากหน่วยงานของ กรมควบคุมมลพิษ ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ	-	100	100	

ตัวชี้วัดผลผลิต	หน่วย นับ	ผลผลิต ปี 2552	เป้าหมาย ปี 2553	ผลผลิต ปี 2553	ผลลัพธ์ที่ได้รับ/ ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จ
3. ร้อยละของกิจกรรมที่ ให้บริการกฎ ระเบียบ และ องค์ความรู้ ตามเวลา ที่กำหนด	ร้อยละ	-	80	80	<p>เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการควบคุม ดูแล และ ลดการระบายมลพิษ ทำให้ “องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการมลพิษ”</p> <ul style="list-style-type: none"> ผลการดำเนินการในปี 2553 เปรียบเทียบกับ ค่าเป้าหมาย แสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นสามารถนำองค์ความรู้ด้านการบริหาร และจัดการมลพิษที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินงานจัดการมลพิษในพื้นที่ของตนได้มากขึ้น โดยเฉพาะการดูแลและเดินระบบบำบัดน้ำเสีย และมีระบบการจัดการขยะมูลฝอยถูกต้องตาม หลักวิชาการ รวมทั้งมีการจัดซื้อจัดจ้างสินค้า และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในหน่วยงาน ภาครัฐเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีประเภทของสินค้าและ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น <p>ปัญหา อุปสรรค</p> <ul style="list-style-type: none"> ขาดงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ด้านการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียและ ระบบการจัดการมูลฝอย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดสมรรถนะ และความพร้อมในการจัดทำโครงการ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ในการก่อสร้างหรือขยายระบบเพิ่มเติม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญ กับการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียและ การจัดการมูลฝอยและของเสียอันตราย น้อยกว่างานอื่นๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความเข้าใจ ในบทบาทของตนเองด้านการแก้ไขปัญหา มลพิษในพื้นที่ ขาดความพร้อมทางด้าน บุคลากรและทรัพยากรที่จะสนับสนุน การทำงาน และบางพื้นที่ไม่ให้ความสำคัญ กับการจัดการสิ่งแวดล้อม
4. ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทอด กฎ ระเบียบ และ องค์ความรู้ อยู่ภายใน วงเงินที่ได้รับการจัดสรร	ร้อยละ	-	100	80	
<p>หมายเหตุ: ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ได้กำหนดตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติราชการ กรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ใหม่ จึงไม่มีข้อมูลฐานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552</p>					

ตัวชี้วัดผลผลิต	หน่วย นับ	ผลผลิต ปี 2552	เป้าหมาย ปี 2553	ผลผลิต ปี 2553	ผลลัพธ์ที่ได้รับ/ ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จ
					<p>เงื่อนไขความสำเร็จ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ควรกำหนดสัดส่วนงบประมาณขั้นต่ำ เพื่อเป็นงบอุดหนุนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และใช้ระบบงบประมาณเป็นเครื่องมือกำกับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ • องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเตรียมความพร้อมในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนและการจัดการขยะมูลฝอย และจัดสรรงบประมาณท้องถิ่นในการบริหารจัดการระบบฯ ให้มีประสิทธิภาพ • ผลักดันให้การจัดการน้ำเสียชุมชนและการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเป็นตัวชี้วัดร่วมระหว่างกระทรวงที่เกี่ยวข้อง <p>ข้อเสนอแนะ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความร่วมมือกันในการจัดการน้ำเสียและการจัดการขยะมูลฝอยมากขึ้น • พัฒนารฐานข้อมูลสำหรับการวางแผนที่มีประสิทธิภาพ และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการมลพิษไปให้กลุ่มเป้าหมายที่กำหนดนำไปประยุกต์ใช้

งบแสดงฐานะการเงิน กรมควบคุมมลพิษ

ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 และ 2552

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	ปี 2553	ปี 2552
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2 9,648,638.64	9,701,535.03
ลูกหนี้ระยะสั้น	1,554,593.00	1,615,055.00
รายได้ค้างรับ	544,341.98	552,272.02
สินค้าและวัสดุคงเหลือ	6,488,088.34	7,840,393.92
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	18,235,661.96	19,709,255.97
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	3 23,100,096,874.30	23,089,342,895.27
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	4 8,743,972.24	20,263,140.45
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	3,579,374.00	18,314,374.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	23,112,420,220.54	23,127,920,409.72
รวมสินทรัพย์	23,130,655,882.50	23,147,629,665.69
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้ระยะสั้น	5 6,571,063.82	4,938,583.48
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	6 3,649,478.59	4,016,111.32
เงินรับฝากระยะสั้น	7 350,480.00	754.54
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	8 5,944,997.72	7,843,261.35
รวมหนี้สินหมุนเวียน	16,516,020.13	16,798,710.69
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
รายได้รอการรับรู้ระยะยาว	3,643,094.57	6,225,375.62
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว	2,000,000.00	2,000,000.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	5,643,094.57	8,225,375.62
รวมหนี้สิน	22,159,114.70	25,024,086.31
สินทรัพย์สุทธิ	23,108,496,767.80	23,122,605,579.38
สินทรัพย์สุทธิ		
ทุน	22,116,594,866.01	22,116,594,866.01
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	991,901,901.79	1,006,010,713.37
รวมสินทรัพย์สุทธิ	23,108,496,767.80	23,122,605,579.38

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้ สามารถขอดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ฝ่ายคลังและพัสดุ กรมควบคุมมลพิษ

งบรายได้และค่าใช้จ่าย กรมควบคุมมลพิษ

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2553 และ 2552

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	ปี 2553	ปี 2552
รายได้จากการดำเนินงาน		
รายได้จากรัฐบาล		
รายได้จากงบประมาณ	485,012,481.02	444,225,135.85
รวมรายได้จากรัฐบาล	485,012,481.02	444,225,135.85
รายได้จากแหล่งอื่น		
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	144,700.00	-
รายได้จากเงินช่วยเหลือและเงินบริจาค	3,788,396.13	18,600.00
รายได้อื่น	-	2,192,661.68
รวมรายได้จากแหล่งอื่น	3,933,096.13	2,211,261.68
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	488,945,577.15	446,436,397.53
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	139,813,137.87	140,567,075.79
ค่าเช่าเหมาบ้าน	4,547,388.96	3,677,971.01
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	16,083,457.75	12,409,537.09
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	27,908,085.57	23,942,806.72
ค่าวัสดุและค่าใช้จ่าย	203,428,372.24	175,416,741.00
ค่าสาธารณูปโภค	24,886,396.63	24,069,813.69
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	83,765,225.32	81,799,312.77
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	1,201,490.05	3,476,348.09
ค่าใช้จ่ายอื่น	62,979.35	13,398.93
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	501,696,533.74	465,373,005.09
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	(12,750,956.59)	(18,936,607.56)
รายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน		
กำไร/ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์	208,099.73	4,775.34
รวมรายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน	208,099.73	4,775.34
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมตามปกติ	(12,959,056.32)	(18,941,382.90)
รายการพิเศษ	-	-
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(12,959,056.32)	(18,941,382.90)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้ สามารถขอดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ฝ่ายคลังและพัสดุ กรมควบคุมมลพิษ

การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงิน กรมควบคุมมลพิษ

ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 และ 2552

(หน่วย : บาท)

	ปี 2553	ร้อยละ	ปี 2552	ร้อยละ
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	9,648,638.64	0.04%	9,701,535.03	0.04%
ลูกหนี้ระยะสั้น	1,554,593.00	0.01%	1,615,055.00	0.01%
รายได้ค้างรับ	544,341.98	0.00%	552,272.02	0.00%
สินค้าและวัสดุคงเหลือ	6,488,088.34	0.03%	7,840,393.92	0.03%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	18,235,661.96	0.08%	19,709,255.97	0.09%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	23,100,096,874.30	99.87%	23,089,342,895.27	99.75%
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	8,743,972.24	0.04%	20,263,140.45	0.09%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	3,579,374.00	0.02%	18,314,374.00	0.08%
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	23,112,420,220.54	99.92%	23,127,920,409.72	99.91%
รวมสินทรัพย์	23,130,655,882.50	100%	23,147,629,665.69	100%
หนี้สิน				
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้ระยะสั้น	6,571,063.82	0.03%	4,938,583.48	0.02%
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	3,649,478.59	0.01%	4,016,111.32	0.02%
เงินรับฝากระยะสั้น	350,480.00	0.00%	754.54	0.00%
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	5,944,997.72	0.03%	7,843,261.35	0.03%
รวมหนี้สินหมุนเวียน	16,516,020.13	0.07%	16,798,710.69	0.07%
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
รายได้รอการรับรู้ระยะยาว	3,643,094.57	0.02%	6,225,375.62	0.03%
เงินอุดหนุนการรับจากคลังระยะยาว	2,000,000.00	0.01%	2,000,000.00	0.01%
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	5,643,094.57	0.03%	8,225,375.62	0.04%
รวมหนี้สิน	22,159,114.70	0.10%	25,024,086.31	0.11%
สินทรัพย์สุทธิ	23,108,496,767.80	99.90%	23,122,605,579.38	99.89%
สินทรัพย์สุทธิ				
ทุน	22,116,594,866.01	95.62%	22,116,594,866.01	95.55%
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	991,901,901.79	4.29%	1,006,010,713.37	4.35%
รวมสินทรัพย์สุทธิ	23,108,496,767.80	99.90%	23,122,605,579.38	99.89%
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ	23,130,655,882.50	100%	23,147,629,665.69	100%

การวิเคราะห์งบรายได้และค่าใช้จ่าย กรมควบคุมมลพิษ

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2553 และ 2552

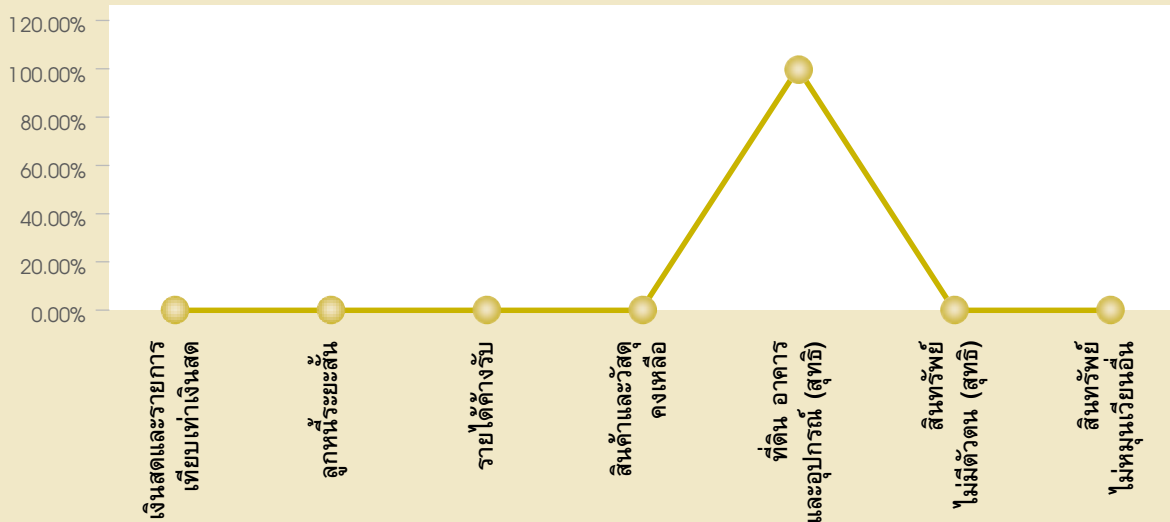
(หน่วย : บาท)

	ปี 2553	ร้อยละ	ปี 2552	ร้อยละ
รายได้จากการดำเนินงาน				
รายได้จากรัฐบาล				
รายได้จากงบประมาณ	485,012,481.02	99.20%	444,225,135.85	99.50%
รวมรายได้จากรัฐบาล	485,012,481.02	99.20%	444,225,135.85	99.50%
รายได้จากแหล่งอื่น				
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	144,700.00	0.03%	0.00	0.00%
รายได้จากเงินช่วยเหลือและเงินบริจาค	3,788,396.13	0.77%	18,600.00	0.00%
รายได้อื่น	0.00	0.00%	2,192,661.68	0.49%
รวมรายได้จากแหล่งอื่น	3,933,096.13	0.80%	2,211,261.68	0.50%
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	488,945,577.15	100%	446,436,397.53	100%
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน				
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	139,813,137.87	28.59%	140,567,075.79	31.49%
ค่าบำเหน็จบำนาญ	4,547,388.96	0.93%	3,677,971.01	0.82%
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	16,083,457.75	3.29%	12,409,537.09	2.78%
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	27,908,085.57	5.71%	23,942,806.72	5.36%
ค่าวัสดุและค่าใช้จ่ายอื่น	203,428,372.24	41.61%	175,416,741.00	39.29%
ค่าสาธารณูปโภค	24,886,396.63	5.09%	24,069,813.69	5.39%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	83,765,225.32	17.13%	81,799,312.77	18.32%
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	1,201,490.05	0.25%	3,476,348.09	0.78%
ค่าใช้จ่ายอื่น	62,979.35	0.01%	13,398.93	0.00%
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	501,696,533.74	102.61%	465,373,005.09	104.24%
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	(12,750,956.59)	(2.61%)	(18,936,607.56)	(4.24%)
รายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน				
กำไร/ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์	208,099.73	0.04%	4,775.34	0.00%
รวมรายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน	208,099.73	0.04%	4,775.34	0.00%
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมตามปกติ	(12,959,056.32)	(2.65%)	(18,941,382.90)	(4.24%)
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(12,959,056.32)	(2.65%)	(18,941,382.90)	(4.24%)

การวิเคราะห์งบการเงิน

การวิเคราะห์งบการเงินของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 เพื่อแสดงให้เห็นถึงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน ตลอดจนนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้แสดงถึงความสัมพันธ์ของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 พร้อมทั้งเปรียบเทียบข้อมูลทางการเงินของปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของรายการบัญชีที่เพิ่มขึ้น และลดลง โดยแสดงข้อมูลทางการเงิน สรุปได้ดังนี้

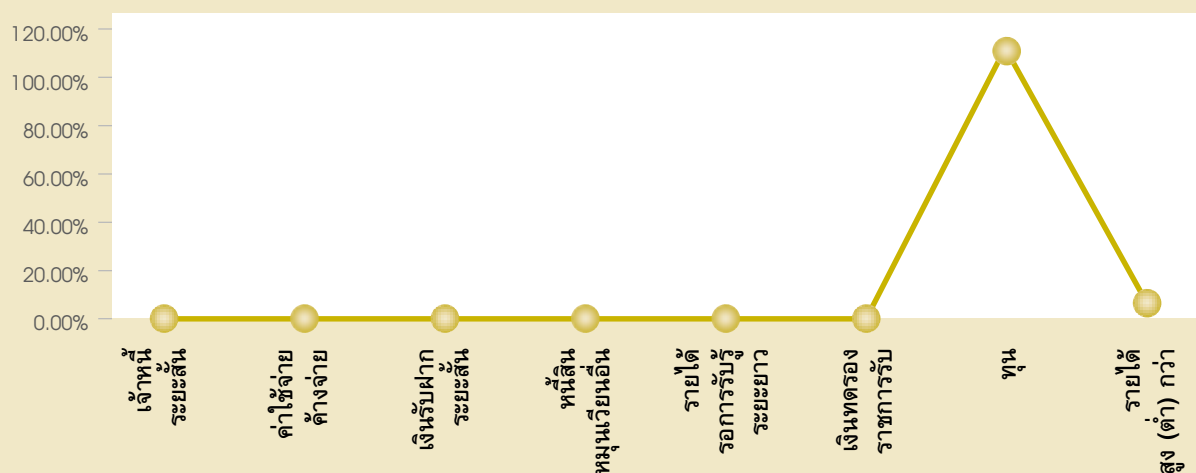
แผนภูมิที่ 1 สินทรัพย์ทั้งหมด ปีงบประมาณ 2553

1) สินทรัพย์ทั้งหมด ได้แก่ สินทรัพย์หมุนเวียน มีสัดส่วนร้อยละ 0.08 ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้ระยะสั้น รายได้ค้างรับ สินทรัพย์และวัสดุคงเหลือ ส่วนสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนร้อยละ 99.92 โดยสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นประเภท ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สำนักงานซึ่งรวมงานระหว่างก่อสร้างมีสัดส่วนร้อยละ 99.87 โดยส่วนมากเป็นการซื้อครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านการจัดการมลพิษ รองลงมาคือสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ) ร้อยละ 0.04 ซึ่งจะลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เนื่องจากการสะสมของค่าเสื่อมราคา ส่วนสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นร้อยละ 0.02 ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ถึง 80.46 เนื่องจากการปรับเปลี่ยนวิธีการบันทึกบัญชีในระบบ GFMIS ซึ่งกรมบัญชีกลางกำหนด โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 บันทึกสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการตามงวดงานไว้ที่บัญชี ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ) แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ได้บันทึกไว้ที่บัญชีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

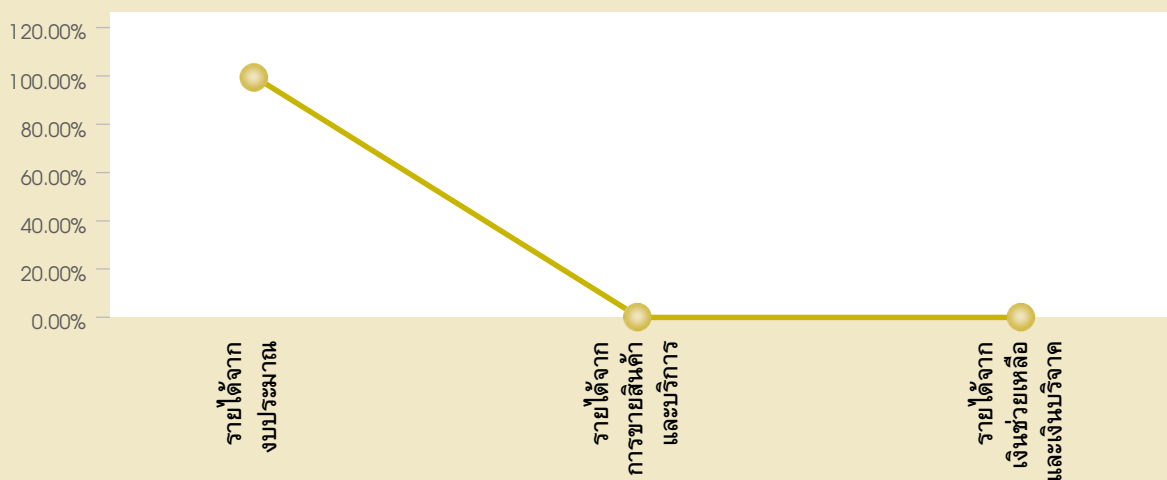

แผนภูมิที่ 2 หนี้สินและทุน ปีงบประมาณ 2553

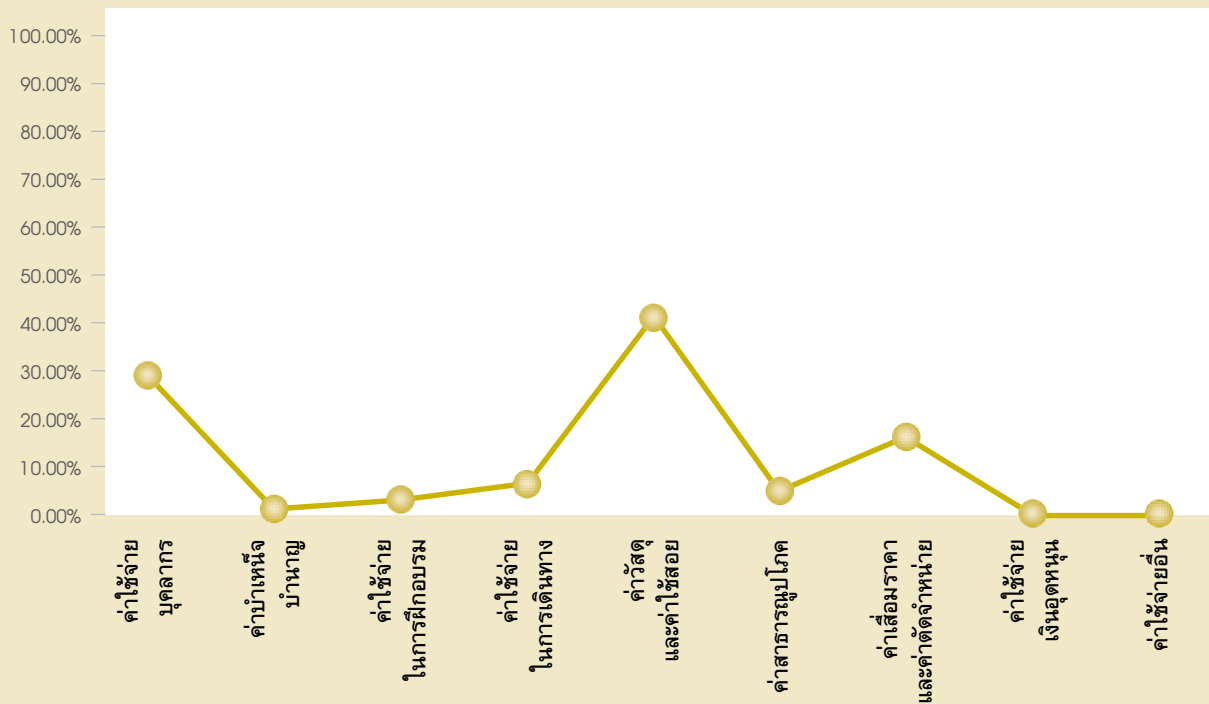
2) หนี้สินและทุน ประกอบด้วยหนี้สินรวม ร้อยละ 0.10 ซึ่งประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียน ร้อยละ 0.07 ส่วนหนี้สินไม่หมุนเวียน คิดเป็นร้อยละ 0.03 ส่วนของทุนร้อยละ 99.90 ประกอบด้วยรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย สะสมร้อยละ 4.29 และทุนร้อยละ 95.62

แผนภูมิที่ 3 รายได้จากการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2553

3) รายได้จากการดำเนินงาน ส่วนใหญ่เป็นรายได้เงินงบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาลร้อยละ 99.20 ซึ่งประกอบด้วยรายได้จากงบกลาง งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น และงบอุดหนุน นอกจากนี้ยังมีรายได้จากแหล่งอื่นร้อยละ 0.80 ได้แก่ รายได้จากการขายสินค้าและบริการ รายได้จากเงินช่วยเหลือ และเงินบริจาค ซึ่งในภาพรวมรายได้จากแหล่งอื่นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 จะสูงกว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ร้อยละ 77.87 เนื่องจากมีการปรับปรุงบัญชีรายได้ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 โดยบันทึกเป็นรายได้ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ส่วนรายได้อื่นของปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 จะไม่มีรายการเคลื่อนไหว

แผนภูมิที่ 4 ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2553

4) ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน ส่วนใหญ่เป็นค่าวัสดุและค่าใช้สอย ร้อยละ 41.61 ค่าใช้จ่ายบุคลากร ร้อยละ 28.59 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย ร้อยละ 17.13 และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆ อีกร้อยละ 15.28

ตารางสรุปภาพรวมของฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ

รายการ	ปีงบประมาณ 2553 (หน่วย : บาท)	ปีงบประมาณ 2552 (หน่วย : บาท)	ผลต่าง (ร้อยละ)
สินทรัพย์	23,130,655,882.50	23,147,629,665.69	(0.07)
หนี้สิน	22,159,114.70	25,024,086.31	(11.45)
ทุน	23,108,496,767.80	23,122,605,579.38	(0.06)
รายได้	488,945,577.15	446,436,397.53	9.52
ค่าใช้จ่าย	501,696,533.74	465,373,005.09	7.81

สินทรัพย์

สินทรัพย์รวมของกรมควบคุมมลพิษ มีปริมาณที่ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ร้อยละ 0.07 ซึ่งเกิดจากการลดลงของลูกหนี้ระยะสั้น ได้แก่ ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ร้อยละ 3.75 เนื่องจากมีมติที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบภายในของกรมควบคุมมลพิษให้มีมาตรการเร่งรัดการส่งใบสำคัญคู่จ่าย หรือ เงินสด (ถ้ามี) ให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด

หนี้สิน

หนี้สินของกรมควบคุมมลพิษ มีหนี้สินต่ำกว่าปีก่อน ร้อยละ 11.45 เป็นผลมาจากรายได้รอการรับรู้ระยะยาวลดลง ซึ่งรายได้รอการรับรู้ระยะยาว ได้จากการรับบริจาคเงินโครงการสนับสนุนฯ และสินทรัพย์จากการรับบริจาคจากหน่วยงานภายนอก

ทุน

ทุนของกรมควบคุมมลพิษลดลงจากงบประมาณปีก่อน ร้อยละ 0.06 เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มีค่าใช้จ่ายรวมสูงกว่าปีก่อน ร้อยละ 7.81 ส่งผลให้ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 รายได้ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ

รายได้

รายได้ของกรมควบคุมมลพิษ สูงกว่าปีก่อน ร้อยละ 9.52 ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่รับจากรัฐบาล ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ได้รับงบประมาณจากรัฐบาลเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 9.19 ซึ่งประกอบด้วยงบบุคลากรจากการเบิกจ่ายเงินเดือน ค่าจ้างประจำ งบลงทุนจากการได้รับจัดสรรให้ซื้อครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง งบกลางจากการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายสวัสดิการให้กับข้าราชการ ลูกจ้างประจำและข้าราชการบำนาญ งบดำเนินงานสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่างๆ ของสำนักงานและงบรายจ่ายอื่น

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ สูงกว่าปีงบประมาณปี พ.ศ. 2552 คิดเป็นร้อยละ 7.81 ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของค่าวัสดุและค่าใช้จ่าย โดย ค่าวัสดุ ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าจ้างที่ปรึกษา

ร่วมมือกัน.. สู่เป้าหมายที่ยั่งยืน

เพียง **ความร่วมมือ ร่วมใจ** จากทุกภาคส่วน
เพื่อร่วมควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษ
จะสร้างคุณภาพของธรรมชาติให้สะอาดสดใส
สู่เป้าหมาย เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีอย่างยั่งยืน

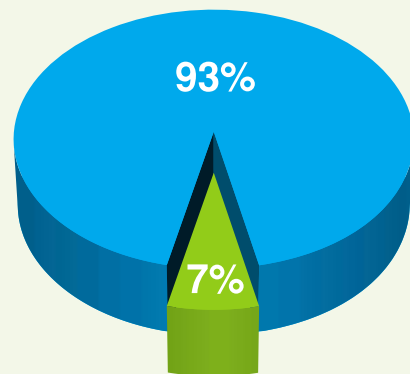
ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา “มาบตาพุด”

การแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษและกำหนดการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดระยอง ในปี 2550 โดยได้จัดทำแผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษในพื้นที่จังหวัดระยอง ปี 2550 - 2554 กำหนดเป้าหมายด้านการลดมลพิษ การเฝ้าระวังและติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อม การดูแลและฟื้นฟูสุขภาพประชาชน การจัดการมีส่วนร่วมของประชาชน กำหนดแผนจัดการมลพิษในทุกด้าน เพื่อปรับลดการระบายมลพิษทางอากาศ น้ำเสีย และการจัดการของเสียอุตสาหกรรม การติดตามตรวจสอบ การกำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบการปรับลดมลพิษ เช่น มาตรการด้านภาษี มาตรการปรับลดและสำรองสัดส่วนค่าการระบายมลพิษ (มาตรการ 80:20) และมาตรการจัดเก็บค่าการระบายมลพิษ เป็นต้น

แผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง พ.ศ. 2553 - 2556

- กำหนดเป้าหมายในการลดการระบายมลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ ขยะและกากของเสียอุตสาหกรรม ให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามกฎหมายหรือดีกว่า
- การดำเนินงานประกอบด้วย โครงการของภาครัฐ 71 โครงการ ภายใต้วงเงินรวมประมาณ 2,182.88 ล้านบาท กำหนดแผนงาน ได้แก่ 1) แผนงานบำบัดและฟื้นฟู 1,260 ล้านบาท 2) แผนงานเฝ้าระวังและป้องกัน 450 ล้านบาท 3) แผนงานสร้างจิตสำนึกและความตระหนัก 161 ล้านบาท 4) แผนงานศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติ 130 ล้านบาท 5) แผนงานบังคับใช้กฎหมาย 11.6 ล้านบาท 6) แผนงานรองรับเหตุฉุกเฉินและเตือนภัยสารพิษ 156 ล้านบาท และ 7) แผนงานติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน 16 ล้านบาท
- ผู้ประกอบการที่อยู่ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมและนอกนิคมอุตสาหกรรม ในเขตควบคุมมลพิษ ได้จัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรม ในการปรับลดมลพิษของภาคอุตสาหกรรมผนวกรวมไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษฯ โดยแผนปรับลดมลพิษของภาคอุตสาหกรรมฯ สามารถปรับปรุงได้ตลอด และมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมจัดส่งแผนปรับลดมลพิษแล้ว จำนวน 96 แห่ง จาก 132 แห่ง และผู้ประกอบการที่ตั้งอยู่นอกเขตนิคมอุตสาหกรรมจัดส่งแผนปรับลดมลพิษแล้ว จำนวน 6 แห่ง รวมงบประมาณทั้งสิ้น 28,619.33 ล้านบาท (ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2553)

งบประมาณภาคเอกชน
(28,619.33 ล้านบาท)

งบประมาณภาครัฐ
(2,182.88 ล้านบาท)

■ งบประมาณภาคเอกชน
■ งบประมาณภาครัฐ

การดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง

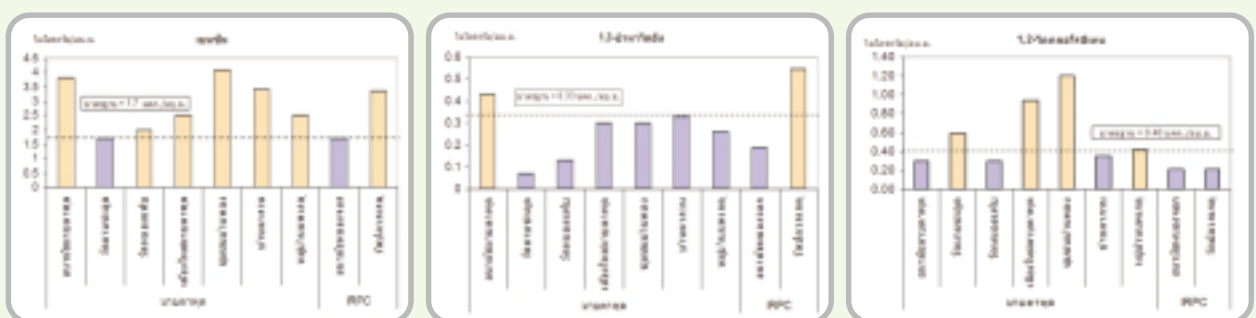
กรมควบคุมมลพิษ ได้มีการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียงอย่างต่อเนื่อง ใน 3 ประเด็นปัญหาหลัก ได้แก่ การปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่ายบางชนิดในบรรยากาศ การสะสมตัวของตะกอนดินปากคลองขากหมาก และการปนเปื้อนของโลหะหนักและสารอินทรีย์ระเหยง่ายบางชนิดในดินและน้ำใต้ดิน ผลการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

1) การปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่ายบางชนิดในบรรยากาศ

กรมควบคุมมลพิษ ได้ติดตามตรวจสอบปริมาณสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในบรรยากาศของจังหวัดระยอง อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2549 ใน 2 พื้นที่ ได้แก่ (1) พื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดและนิคมใกล้เคียง กำหนดจุดตรวจวัดที่สถานีอนามัยมาบตาพุด ศูนย์บริการสาธารณสุขตากวน เมืองใหม่มาบตาพุด วัดหนองแพ้ว วัดมาบชะลูุด ชุมชนบ้านพลง และหมู่บ้านนพเขตุในนิคมอุตสาหกรรม RIL และ (2) เขตประกอบการอุตสาหกรรม IRPC กำหนดจุดตรวจวัดที่วัดปลวกเกตุ และสถานีอนามัยหนองจอก ผลการตรวจวัดพบสาร VOCs ตั้งแต่เดือนมกราคม 2553 - ธันวาคม 2553 ตรวจพบสาร VOCs ที่มีค่าเกินมาตรฐานจำนวน 3 ชนิด ได้แก่ สารเบนซีน, สาร 1,2-ไดคลอโรอีเทน และสาร 1,3-บิวทาไดอิน

บริเวณที่ตรวจวัดสาร VOCs

- มาตรการควบคุมการระบายสาร VOCs กลุ่มเป้าหมายจากภาคอุตสาหกรรม

กรมควบคุมมลพิษได้ประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการในการกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่จังหวัดระยองมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2552 จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งได้ดำเนินการตรวจสอบแหล่งกำเนิดที่สำคัญของสาร VOCs กลุ่มเป้าหมายจากแหล่งกำเนิดและกิจกรรมที่สำคัญของภาคอุตสาหกรรม ได้แก่ กระบวนการผลิต (Process vent) การรั่วซึมจากอุปกรณ์ (Fugitive emission) การขนถ่ายสารเคมีและน้ำมันเชื้อเพลิง (Loading/unloading) คลังน้ำมันเชื้อเพลิง ถังเก็บสารเคมี และการดำเนินกิจกรรมที่ไม่ใช่การผลิตปกติ (การหยุดเดินระบบเพื่อการซ่อมบำรุงประจำปี การปรับปรุงระบบ/บำรุงรักษา/การเริ่มเดินระบบภายหลังการซ่อมบำรุง

(Shutdown/Turn Around/Start up) และการล้างถังสารเคมี ทั้งนี้ ผู้ประกอบการได้มีการดำเนินมาตรการควบคุมการระบายสาร VOCs กลุ่มเป้าหมายจากแหล่งกำเนิดที่สำคัญ โดยกรมควบคุมมลพิษและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

- **มาตรการควบคุมการระบายสาร VOCs กลุ่มเป้าหมายจากยานพาหนะ**

กรมควบคุมมลพิษได้ประสานกระทรวงพลังงานในการพิจารณาความเป็นไปได้ในการนำน้ำมันเบนซินหรือแก๊สโซฮอล์ที่มีสารเบนซินร้อยละ 1 โดยปริมาตร ตามมาตรฐาน EURO 4 มาใช้ในพื้นที่มาบตาพุดตั้งแต่วันที่ 2554 ก่อนการบังคับใช้ทั่วประเทศในปี 2555 เนื่องจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงของรถยนต์ที่มีองค์ประกอบของสารเบนซินเป็นสาเหตุการเพิ่มขึ้นของสารเบนซินในบรรยากาศ จากการศึกษาพบว่าหากมีการนำน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรฐาน EURO 4 ที่มีสารเบนซินลดลงจากเดิมไม่เกินร้อยละ 3.5 โดยปริมาตร ลดลงเหลือไม่เกินร้อยละ 1 โดยปริมาตร มาใช้ในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง จะลดปริมาณการระบายสารเบนซินและสาร 1,3-บิวทาไดอิน ออกสู่บรรยากาศร้อยละ 86 และร้อยละ 11 ตามลำดับ

2) ปัญหาการสะสมตัวของตะกอนดินปากคลองชากหมาก อ่าวประจู่

กรมควบคุมมลพิษ ได้ติดตามตรวจสอบการสะสมตัวของตะกอนดินสีดำที่มีกลิ่นเหม็นบริเวณปากคลองชากหมาก อ่าวประจู่ พบว่าอาจมาจากหลายสาเหตุ คือ การฟุ้งกระจายของถ่านหินลงทะเล การสะสมของสารอินทรีย์ (organic content) การเลี้ยวหอยหรือการประมงในพื้นที่ และการไหลเวียนของน้ำผิดปกติเนื่องจากการถมทะเลตามโครงการทำเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดระยะที่ 2 โดยตะกอนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาล และจากการประเมินพบว่าครอบคลุมพื้นที่ 900,000 ตารางเมตร และมีปริมาตรกว่า 340,000 ลูกบาศก์เมตร จากการวิเคราะห์ตะกอนดินพบว่ามีปริมาณออร์แกนิกคาร์บอน ไบโตรเลียมไฮโดรคาร์บอน โลหะหนัก เช่น สารหนู สังกะสี ปรอท มีค่าสูงและอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตในน้ำ กรมควบคุมมลพิษ ได้ให้การสนับสนุนด้านวิชาการให้แก่ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่และเป็นผู้รับผิดชอบหลัก และอยู่ระหว่างวางแผนการศึกษาแหล่งที่มาของการปนเปื้อนตะกอนดิน เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อไป

บริเวณที่พบการสะสม
ของตะกอนสีดำ

การเก็บตัวอย่างตะกอนสีดำ

3) ปัญหาการปนเปื้อนของโลหะหนักและสารอินทรีย์ระเหยง่ายบางชนิดในดินและน้ำใต้ดิน

กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้ติดตามตรวจสอบบ่อน้ำบาดาลและบ่อน้ำตื้นในปี 2552 พบการปนเปื้อนโลหะหนักและสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) สูงเกินค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน โดยตรวจพบโลหะหนัก ได้แก่ สารหนู เหล็ก แมงกานีส สังกะสี และตะกั่ว มีค่าสูงเกินมาตรฐานจำนวน 84 บ่อ จากจำนวนที่ตรวจวัด 170 บ่อ (ร้อยละ 49) และตรวจพบสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) เช่น 1,2-ไดคลอโรอีเทน ไดคลอโรมีเทน เบนซีน และไวนิลคลอไรด์ มีค่าสูงเกินค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน 43 บ่อ จากจำนวนที่ตรวจวัด 242 บ่อ (ร้อยละ 17.7)

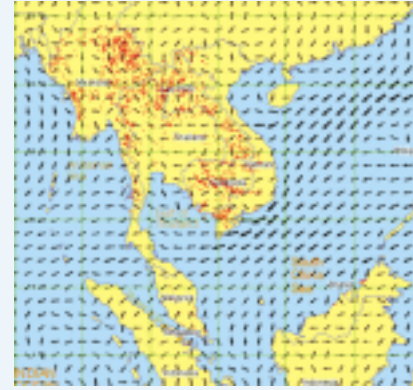
ประเภทบ่อ	โลหะหนัก			สารอินทรีย์ระเหยง่าย		
	จำนวนเกินค่ามาตรฐาน	จำนวนที่ตรวจวัด	เกินมาตรฐานร้อยละ	จำนวนเกินค่ามาตรฐาน	จำนวนที่ตรวจวัด	เกินมาตรฐานร้อยละ
น้ำบาดาล	30	41	73.17	10	54	18.51
น้ำตื้น	54	129	41.8	33	188	17.6
รวม	84	170	49.41	43	242	17.7

จากผลการศึกษาเบื้องต้น ยังไม่พบความสัมพันธ์ของโลหะหนักที่ตรวจพบกับกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรม เนื่องจากแมงกานีสและเหล็กเป็นแร่ที่พบมากในดินของประเทศไทย ซึ่งการตรวจพบเหล็กเกินมาตรฐานนั้นพบได้ทั้งในบ่อน้ำบาดาลในพื้นที่ทั้งที่มีและไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนสารหนูนั้นเกิดจากการทำเหมืองดีบุกในอดีตสำหรับการปนเปื้อนสาร VOCs ในน้ำใต้ดิน ยังไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างสาร VOCs ที่พบในโรงงานและที่พบนอกพื้นที่อุตสาหกรรม นอกจากนี้ ยังมีการตรวจพบปริมาณไอสาร VOCs ในดินในระดับสูงภายในโรงงานอุตสาหกรรมบางแห่งพบการปนเปื้อนอย่างต่อเนื่อง กรมควบคุมมลพิษ ได้แจ้งประสานกระทรวงอุตสาหกรรม ในการกำกับ ควบคุม และแก้ไขการปนเปื้อนสาร VOCs โดยเสนอแนะการกำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบการที่มีการใช้สาร VOCs ติดตั้งบ่อสังเกตการณ์น้ำใต้ดินเพื่อเฝ้าระวังการปนเปื้อน การจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพ และการตรวจสอบการใช้สาร VOCs ในช่วงการซ่อมบำรุง โดยมีการติดตามการแก้ไขปัญหาจากการให้ผู้ประกอบการนำเสนอความก้าวหน้าเป็นระยะๆ และยังสามารถขยายพื้นที่ตรวจสอบไปสู่โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมอื่นๆ เพื่อบ่งชี้พื้นที่ปนเปื้อนเพิ่มเติม ประกอบการกำหนดกรอบการดำเนินการแก้ไขการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน (Soil and Groundwater Contamination Framework) ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ต่อไป

การดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหามอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ปี 2553

พื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยประสบกับปัญหามอกควันช่วงฤดูแล้งต้นปี สาเหตุส่วนใหญ่มาจากการเผาในที่โล่ง เช่น การเผาเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร การเผาขยะมูลฝอย และไฟป่า เป็นต้น ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวมวลอากาศเย็นเริ่มปกคลุมพื้นที่ภาคเหนือตอนบนสภาพอากาศแห้งและนิ่ง ผู้คนละอองสามารถแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศได้นาน ไม่สามารถแพร่กระจายออกไปและไม่ตกลงสู่พื้นก่อให้เกิดสภาพฟ้าหลัวมีหมอกควันปกคลุม ส่งผลกระทบต่อทัศนวิสัยในการจราจรทางอากาศและทางบก ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่

จำนวนจุดความร้อน (Hotspot)
ในวันที่ 17 มีนาคม 2553
แปลผลจากดาวเทียม NOAA-18

สถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ปี 2553

กรมควบคุมมลพิษ ได้มีการเฝ้าระวังสถานการณ์คุณภาพอากาศในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ปี 2539 ถึงปี 2553 มีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศครอบคลุมในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยผลการติดตามตรวจสอบปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก (PM_{10}) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง ณ เวลา 09.00 น. ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ช่วงเดือนมกราคม - เมษายน ปี 2553 ดังนี้

จังหวัด	จำนวนวันที่ PM_{10} เกินมาตรฐาน				รวมจำนวนวัน		ช่วงข้อมูล (มคก./ลบ.ม.)	วันที่ PM_{10} มีค่าสูงสุด
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	ตรวจวัด	เกินมาตรฐาน/ (ร้อยละ)		
เชียงใหม่	0	1	10	11	120	22 วัน / (18)	12.3 - 279.9	17 มี.ค. 53
ลำพูน	0	8	19	13	120	40 วัน / (33)	23.8 - 350.3	17 มี.ค. 53
เชียงราย	0	6	24	13	119	43 วัน / (36)	28.4 - 291.9	26 มี.ค. 53
แม่ฮ่องสอน	0	2	25	10	118	37 วัน / (31)	25.9 - 518.5	18 มี.ค. 53
ลำปาง	0	11	16	3	120	30 วัน / (25)	18.2 - 200.4	17 มี.ค. 53
พะเยา	0	5	22	6	102	33 วัน / (32)	29.1 - 271.0	17 มี.ค. 53
น่าน	0	0	19	5	120	24 วัน / (20)	14.3 - 181.3	9 มี.ค. 53
แพร่	0	0	0	0	120	0 วัน	27.8 - 105.4	26 มี.ค. 53

หมายเหตุ : มาตรฐานค่าเฉลี่ยของ PM_{10} ในเวลา 24 ชั่วโมง ต้องไม่เกิน 120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

การดำเนินมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ปี 2553

• **ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** เช่น หน่วยงานในระดับพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ให้งดเผาขยะมูลฝอยและเศษวัสดุจากการเกษตร เพิ่มการฉีดน้ำบนพื้นผิวดินเพื่อลดการแพร่กระจายของฝุ่นละออง ประสานกรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เข้มงวดและควบคุมกิจกรรมการเผาในที่โล่ง การเผาไหม้ทางหลวง ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ประสานหน่วยงาน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ในการวางแผนดำเนินงานด้านควบคุมและป้องกันปัญหาหมอกควันและไฟป่า การออกประกาศจังหวัดกำหนดมาตรการควบคุมและป้องกันหมอกควันและไฟป่า การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานระดับต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่าในพื้นที่ การจัดให้มีศูนย์ประสานงานแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า การประสานงานหน่วยงานภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ในการเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์ไฟป่าที่อาจเกิดขึ้น เช่น กำหนดเขตควบคุมไฟป่า ออกประกาศแจ้งเตือนสถานการณ์ไฟป่าเพื่อขอความร่วมมือจากประชาชนในการงดจุดไฟเผาป่าโดยเด็ดขาด มีสายด่วน 1362 เพื่อรับแจ้งเหตุไฟป่าตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งพยากรณ์สถานการณ์ไฟป่าเพื่อแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่าน www.dnp.go.th/forestfire เป็นต้น

การดับไฟป่า และไปสเตอร์รณรงค์หยุดเผาในพื้นที่การเกษตร

พิธีลงนามข้อตกลงความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งและมลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ ณ ห้องประชุมศักดิ์สิทธิ์ ตรีเดช อาคารกรมควบคุมมลพิษ

• **ข้อตกลงความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งและมลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ** เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2553 เป็นความร่วมมือระดับกระทรวงที่เกี่ยวข้อง 7 กระทรวง ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุข เพื่อประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูคุณภาพอากาศในชุมชน และความร่วมมือดำเนินมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันที่มีสาเหตุจากไฟป่าและการเผาในที่โล่ง

• **โครงการศึกษาวิจัยแนวทางการดำเนินงานไปได้ในการจัดระเบียบการเผาในพื้นที่การเกษตร** เพื่อจัดทำมาตรการจัดระเบียบการเผาในพื้นที่การเกษตร ให้มีการควบคุมและลดผลกระทบของการเผาโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและเกษตรกร ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ประเมินการแพร่กระจายมลพิษ เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นวงกว้าง โดยดำเนินการศึกษาพืชเกษตรที่มีการเผาสูง (ข้าว อ้อย ข้าวโพด) ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเผาภาคการเกษตร ในจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดชัยนาท โดยได้มีการสำรวจข้อมูลภาคสนาม จัดทำ (ร่าง) การจัดระเบียบการเผาในพื้นที่การเกษตร จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นภาคประชาชน การฝึกอบรมองค์ความรู้เกษตรกรปลอดการเผา และการนำร่องมาตรการจัดระเบียบการเผาในพื้นที่การเกษตร สำหรับผลการนำร่องในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งนำ (ร่าง) แนวทางการจัดระเบียบการเผาในพื้นที่การเกษตรมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ โดยการให้องค์ความรู้แก่เกษตรกร การสร้างทางเลือกในการจัดการเพื่อป้องกันและลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และการกำหนดมาตรการการจัดระเบียบการเผาที่เป็นที่ยอมรับในระดับชุมชน พบว่า มีเกษตรกรเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมจำนวนทั้งสิ้น 37 ราย มีเกษตรกรที่ยังคงมีการเผาเศษวัสดุการเกษตร จำนวน 11 ราย ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นเกิดจากสาเหตุ ดังนี้

- เกษตรกรในพื้นที่ที่มีความตระหนักต่อปัญหาหมอกควัน เนื่องจากได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเผาในภาคการเกษตร การเผาป่า และไฟป่า ที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือนมกราคม - เมษายน
- มีการสร้างเครือข่ายลดการเผาในพื้นที่ ทำให้เกษตรกรในกลุ่มเครือข่ายเกิดการตรวจสอบกันเองว่ามีการดำเนินการตาม (ร่าง) แนวทางการจัดระเบียบการเผาในพื้นที่การเกษตรหรือไม่ เกิดการกระตุ้นในการปฏิบัติตามโดยชุมชน
- มีข้อบังคับจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กำหนดเป็นเทศบัญญัติตำบลเชิงดอย เรื่อง การควบคุมมลพิษจากควันไฟ และฝุ่นละอองจากการเผา โดยห้ามมิให้ผู้ใดเผา อ้อย พืชไร่ ตอซัง หญ้าแห้ง ต้นไม้ หรือสิ่งอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นการเผาในที่ดินของตน ที่ดินสาธารณะ ทางสาธารณะ หรือป่าไม้ ในประการที่ทำให้เกิดควันหรือฝุ่นละอองอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนหรืออันตรายต่อทรัพย์สินของผู้อื่น

การสำรวจข้อมูลภาคสนาม การให้ความรู้เรื่องการเกษตรปลอดการเผา และการสัมมนาการมีส่วนร่วมภาคประชาชน
โครงการศึกษาวิจัยแนวทางการดำเนินงานไปได้ในการจัดระเบียบการเผาในพื้นที่การเกษตร

อู๋สีเขียว คลินิกไอเสียมาตรฐาน

มลพิษอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่ สาเหตุส่วนใหญ่มาจากยานพาหนะที่ขาดการดูแลบำรุงรักษาเครื่องยนต์ให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ ส่งผลให้ยานพาหนะมีการระบายมลพิษจากท่อไอเสียในระดับที่เกินเกณฑ์มาตรฐานออกสู่บรรยากาศ กรมควบคุมมลพิษ ได้เห็นความสำคัญของสถานประกอบการปรับแต่งและซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ ที่จะมีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหามลพิษจากยานพาหนะ จึงได้ดำเนิน “โครงการส่งเสริมและพัฒนาอู๋สีเขียว คลินิกไอเสียมาตรฐาน” ตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพการให้บริการที่เป็นไปตามมาตรฐานควบคู่ไปกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการ ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการแก้ไขปัญหามลพิษจากยานพาหนะและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการอย่างเป็นรูปธรรม

เกณฑ์การตรวจประเมิน

อู๋สีเขียว คลินิกไอเสียมาตรฐาน 13 หมวด

1. นโยบายสิ่งแวดล้อม
2. การวางแผนการดำเนินงาน
3. การสื่อสารด้านสิ่งแวดล้อม
4. การเก็บรักษาและการควบคุมการใช้สารเคมี
5. การจัดการน้ำเสีย
6. การควบคุมมลพิษทางอากาศ
7. การจัดการของเสีย
8. การประหยัดพลังงานไฟฟ้าและน้ำ
9. การซ่อมบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์
10. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
11. ความสะอาดและความเป็นระเบียบ
12. การเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉิน
13. กิจกรรมพ่นสี

อู๋สีเขียว คลินิกไอเสียมาตรฐาน หมายถึง สถานประกอบการปรับแต่งและซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ ทั้งอู่ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ไปจนถึงศูนย์บริการที่สนใจสมัครใจเข้าร่วมโครงการ และผ่านการตรวจประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานทั้งด้านการบริการและด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในสถานประกอบการ ตามที่กรมควบคุมมลพิษกำหนด หลังจากผ่านการตรวจประเมินด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม สถานประกอบการจะได้รับป้าย “อู๋สีเขียว คลินิกไอเสียมาตรฐาน” ซึ่งออกให้โดยกรมควบคุมมลพิษ สำหรับติดตั้ง ณ สถานประกอบการ เพื่อเป็นการรับรองและประกันคุณภาพการให้บริการ และความตระหนักใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

โครงการอู๋สีเขียว คลินิกไอเสียมาตรฐาน
ช่วยลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกในปี 2553
ประมาณ 7,000 ตัน CO₂ eq.

ปี	สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการและผ่านการตรวจประเมินเป็น อู่สีเขียวคลินิกไอเสียมาตรฐาน	รวม
2549	โตโยต้า 36 ราย, ฮอนด้า 2 ราย, มิตซูบิชิ 4 ราย, รถยนต์ 15 ราย, รถจักรยานยนต์ 10 ราย	67
2550	โตโยต้า 41 ราย, ฮอนด้า 9 ราย, มิตซูบิชิ 5 ราย, รถยนต์ 22 ราย, รถจักรยานยนต์ 26 ราย	103
2551	โตโยต้า 51 ราย, ฮอนด้า 11 ราย, มิตซูบิชิ 10 ราย, รถยนต์ 26 ราย, รถจักรยานยนต์ 32 ราย	130
2552	โตโยต้า 51 ราย, ฮอนด้า 11 ราย, มิตซูบิชิ 10 ราย, นิสสัน 10 ราย, รถยนต์ 26 ราย, รถจักรยานยนต์ 33 ราย	141
2553	โตโยต้า 73 ราย, ฮอนด้า 144 ราย, มิตซูบิชิ 10 ราย, นิสสัน 10 ราย, ฮีโน่ 16 ราย, เอ.พี. ฮอนด้า 181 ราย, รถยนต์ 26 ราย, รถจักรยานยนต์ 35 ราย	495

หมายเหตุ : ปี 2551 เปลี่ยนชื่อจาก "คลินิกไอเสียมาตรฐาน Green Service" เป็น "อู่สีเขียว คลินิกไอเสียมาตรฐาน" เพื่อให้จดจำง่ายขึ้นและได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์/แนวปฏิบัติสำหรับสถานประกอบการ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล (ISO 14001)

สำหรับแนวทางการดำเนินงานต่อไป กรมควบคุมมลพิษ จะส่งเสริมให้สถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลางเกิดความตระหนักในเรื่องของการจัดการสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการ โดยการจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมและเข้าร่วมพัฒนาสถานประกอบการให้มีมาตรฐาน อีกทั้งจะผลักดันให้บริษัทผู้ผลิตรถยนต์และรถจักรยานยนต์ต่างๆ ส่งเสริมให้สถานประกอบการที่เป็นตัวแทนจำหน่ายเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น เพื่อให้มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี ซึ่งนอกจากจะเป็นการช่วยให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้นแล้ว ยังจะส่งผลให้มีอู่สีเขียว คลินิกไอเสียมาตรฐานครอบคลุมทั่วประเทศอีกด้วย

งานพิธีมอบเกียรติบัตรและป้าย "อู่สีเขียว คลินิกไอเสียมาตรฐาน" วันที่ 3 ธันวาคม 2553
ณ อาคารอิมแพค คอนเวนชั่น เซ็นเตอร์ เมืองทองธานี

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำระบบความเค็มในพื้นที่น้ำจืด

ภายหลังมีการห้ามเลี้ยงกุ้งกุลาดำในพื้นที่น้ำจืด เกษตรกรจึงได้เปลี่ยนมาเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมแทน และจากการสำรวจในปี 2549 - 2550 พบว่า ผู้เพาะเลี้ยงกุ้งทะเลในพื้นที่น้ำจืดที่ขึ้นทะเบียนกับกรมประมงทั้งหมด 1.54 แสนไร่ เป็นการเพาะเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมกว่า 1.53 แสนไร่ ในปี 2551 กรมควบคุมมลพิษได้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งในพื้นที่น้ำจืดทั่วประเทศ โดยทำการเก็บตัวอย่างน้ำในบ่อเพาะเลี้ยงที่มีอายุการเพาะเลี้ยงมากที่สุดของแต่ละฟาร์ม จำนวน 25 ฟาร์ม ได้แก่ กุ้งขาวแวนนาไม จำนวน 24 ฟาร์ม และกุ้งกุลาดำ จำนวน 1 ฟาร์ม ซึ่งผลการสำรวจคุณภาพดินและน้ำทิ้ง มีดังนี้

- **Sodium Absorption Ratio, SAR** คือ อัตราส่วนของโซเดียมที่ถูกดูดซับโดยคอลลอยด์ดิน มีค่า SAR > 13 ดินที่มีปริมาณเกลืออยู่สูงและละลายน้ำได้ง่ายจนเป็นอันตรายต่อการเจริญเติบโตของพืช
- **Exchangeable Sodium Percentage, ESP** คือ การอิ่มตัวของโซเดียมที่แลกเปลี่ยนได้คิดเป็นร้อยละบนผิวของคอลลอยด์ดิน ถ้าดินมีค่า ESP มากกว่า 15% แสดงว่าดินนั้นจะเป็นด่างเพราะมีโซเดียมมาก
- **Electrical Conductivity of Saturation Water Extract, ECe** คือ ค่าการนำไฟฟ้าของน้ำในดิน ถ้ามีค่ามากกว่า 4 เดซิซีเมนต่อเมตร ขึ้นไปจะมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชได้หรือพืชกลุ่มทนความเค็มจะสามารถทนอยู่ได้

1. เกลือที่ใช้ในการเลี้ยงนอกจากความเค็มแล้วยังมีโซเดียม ซึ่งถ้าดินได้รับเพิ่มขึ้นอาจจะมีผลทำให้คุณภาพของดินเสื่อมโทรมลงได้ เช่น ดินจะอัดแน่น ดินจะเป็นด่าง หรือเกิดพิษจากโซเดียมหรือสภาพต่างของดิน ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าอัตราการดูดซับโซเดียม (Sodium Absorption Ratio, SAR) และเปอร์เซ็นต์โซเดียมที่แลกเปลี่ยนได้ (Exchangeable Sodium Percentage, %ESP) เพื่อประเมินผลกระทบจากโซเดียม ปรากฏว่าบริเวณพื้นที่โดยรอบฟาร์มของทุกฟาร์มที่ศึกษาไม่แสดงผลกระทบจากโซเดียมกล่าวคือ ค่า SAR และ %ESP ยังมีค่าต่ำอยู่ในเกณฑ์ดินปกติ (SAR < 13 และ %ESP < 15) การที่ไม่แสดงผลกระทบจากโซเดียมโดยเฉพาะบริเวณฟาร์มที่มีการแพร่กระจายของเกลือหรือดินเค็มที่เป็นดินเค็ม เนื่องจากดินส่วนใหญ่มีปริมาณแคลเซียมและแมกนีเซียมสูงซึ่งจะไปลดอิทธิพลของโซเดียมส่งผลให้แนวโน้มการแพร่กระจายของความเค็มเกิดไม่มากและพบเฉพาะบริเวณใกล้ๆ คันบ่อ

การแพร่กระจายของความเค็มพิจารณาจากค่าการนำไฟฟ้าของน้ำในดินในสภาพที่ดินอิ่มตัวด้วยน้ำ (Electrical Conductivity of Saturation Water Extract, ECe) พบว่า ค่า ECe ของดินรอบฟาร์ม จำนวน 9 ฟาร์ม มีค่า ECe ที่ระยะขอบบ่อสูงกว่าพื้นที่อ้างอิง แสดงถึงการแพร่กระจายของความเค็มจากบ่อเพาะเลี้ยงนั้นๆ

ผลกระทบของความเค็มต่อคุณภาพดิน เกิดจากปัจจัยพื้นที่ฟาร์มตั้งอยู่ในพื้นที่ดอนหรือที่เนินมีผลทำให้เกิดการแพร่กระจายของความเค็มออกสู่พื้นที่ภายนอกได้มากกว่าพื้นที่อื่น การเปลี่ยนถ่ายน้ำโดยไม่มีกรบ้ำบดก่อนปล่อยลักษณะเนื้อดินเดิมเป็นดินที่มีคุณสมบัติง่ายต่อการแพร่กระจายของความเค็ม เช่น เนื้อดินหยาบ เป็นต้น อย่างไรก็ตามผลกระทบจากความเค็มต่อคุณภาพดินยังไม่ชัดเจนนัก จึงศึกษาผลกระทบดังกล่าวเพิ่มเติมในระยะยาวและต่อเนื่องกัน

2. คุณภาพน้ำจากบ่อเพาะเลี้ยงที่ตรวจวัดมีค่าเกินมาตรฐาน คือ ความเค็ม ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ สารแขวนลอย และไนโตรเจนรวม หากมีการปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อมจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่โดยรอบฟาร์มได้ ที่สำคัญพบว่าน้ำในบ่อเพาะเลี้ยงมีความเค็มสูงเกินร้อยละ 50 ของความเค็มแหล่งรองรับน้ำทิ้งขณะนั้นร้อยละ 88 ของจำนวนฟาร์มตัวอย่าง

อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการสงวนพื้นที่น้ำจืดที่มีความอุดมสมบูรณ์สำหรับการเกษตรกรรมตามศักยภาพ การใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อให้ลดความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์และเป็นไปตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2540 - 2559 ที่มีเป้าหมายหนึ่งคือ ให้มีการใช้ที่ดินเพื่อกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และสภาพแวดล้อม โดยมีแนวทางดำเนินการคือ ตรวจสอบและควบคุมการเกษตรกรรมหรือกิจกรรมอื่นใดที่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของดินและดินที่เหมาะสมกับการเกษตรอันก่อให้เกิดความยั่งยืนต่อการใช้ประโยชน์ผืนดิน ในการอนุรักษ์พื้นที่การเกษตรกรรมขั้นดีของประเทศต่อไป คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2553 เรื่อง แนวทางแก้ไขปัญหาค่าความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด ดังนี้

1) เห็นชอบตามแนวทางการแก้ไขปัญหาค่าความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดตามมติ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 3/2553 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2553 โดยปรับปรุงข้อความในคำสั่ง นายกรัฐมนตรี ที่ 2/2541 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2541 จากระงับการเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำระบบความเค็มต่ำในพื้นที่น้ำจืด เป็น “เพื่อระงับการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด” ทั้งนี้ ในการสั่งระงับนั้นหากกำลังอยู่ในระหว่างช่วงของการเพาะเลี้ยงให้ดำเนินการได้ในแต่ละช่วงและจับสัตว์น้ำให้แล้วเสร็จภายใน 120 วัน ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ทั้งนี้ ให้งดเว้นการเลี้ยงสัตว์น้ำในโรงเพาะฟักสัตว์น้ำ บ่อเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำของทางราชการและสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน โดยไม่ให้มีการขยายพื้นที่เพิ่มขึ้นและต้องจัดให้มีระบบการบำบัดและควบคุมการปล่อยน้ำทิ้ง ตลอดจนมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและพื้นที่ใกล้เคียงด้วย

2) มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงและกรมพัฒนาที่ดิน ศึกษาจัดทำแผนแม่บท ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศที่คำนึงถึงศักยภาพของพื้นที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการศึกษาผลกระทบจากการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในเขตพื้นที่น้ำจืดโดยเร่งด่วนต่อไป โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปพิจารณาดำเนินการด้วย

3) มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาเกี่ยวกับการจัดเตรียมมาตรการรองรับผลกระทบ และมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากแนวทางการแก้ไขปัญหาค่าความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ซึ่งขณะนี้นายกรัฐมนตรีได้ลงนามในคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 6/2553 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2553 เพื่อระงับการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดในเขตกรุงเทพฯ และในเขตท้องที่ จังหวัดอื่นๆ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 แล้ว

หมายเหตุ : ¹ เอกสารการแก้ไขปัญหาค่าความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด กรณีศึกษา : จังหวัดนครปฐมและจังหวัดสุพรรณบุรี. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2553

ระบบการจัดการน้ำเสียชุมชน

(Municipal Sewage Management System: MSMS 2008)

MSMS 2008 คืออะไร ?

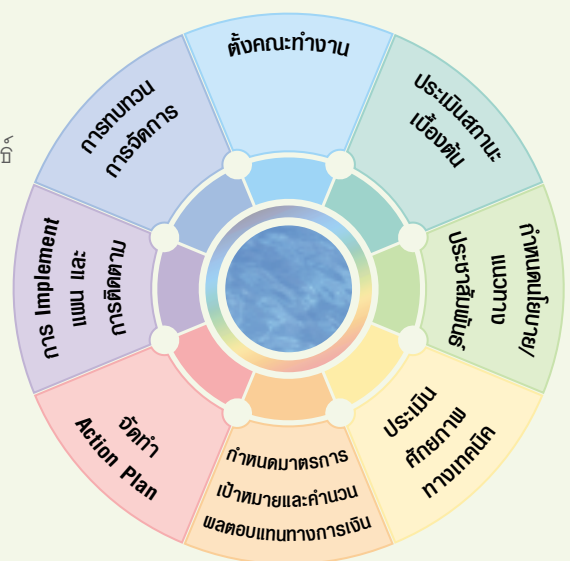
ตั้งแต่ปี 2548 - 2553 กรมควบคุมมลพิษ ได้ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคทั้ง 16 แห่ง ในการติดตามตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ จำนวน 101 แห่ง พบว่า ระบบบำบัดน้ำเสียที่ก่อสร้างแล้วเสร็จจำนวน 90 แห่ง สามารถใช้งานได้ 76 แห่ง (ร้อยละ 85) ขาดรู้เสียหายและกำลังปรับปรุงซ่อมแซม 14 แห่ง (ร้อยละ 15) จากการประเมินพบว่าประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบฯ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งไม่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เนื่องจากปัญหาหลายประการ ได้แก่ งบประมาณในการดำเนินงาน จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ความไม่ชัดเจนของนโยบายและโครงสร้างบุคลากรที่รับผิดชอบงาน ระบบการเก็บข้อมูลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ในปี 2551 กรมควบคุมมลพิษ ได้พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน รวมทั้งการวางแผนจัดการน้ำเสียชุมชนในพื้นที่ โดยใช้แนวทางและหลักการของระบบการจัดการอนุกรมมาตรฐาน มอก. 9000/ISO 9000 และ มอก. 14000/ISO 14000 เรียกระบบที่พัฒนาขึ้นนี้ว่า “ระบบการจัดการน้ำเสียชุมชน (Municipal Sewage Management System : MSMS 2008)” ประกอบด้วยข้อกำหนดทั้งหมด 6 ข้อ ได้แก่ นโยบาย บุคลากร การประเมินศักยภาพ การเตรียมการจัดการ การนำไปใช้และการปฏิบัติ การติดตามตรวจสอบและแก้ไข โดยมีวัตถุประสงค์ให้องค์กรใช้เป็นแนวทางหรือเงื่อนไขในการพัฒนาและจัดระบบการบริหารจัดการน้ำเสียชุมชน และปรับปรุงการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนา MSMS 2008

การพัฒนา MSMS 2008 แบ่งเป็น 8 ขั้นตอน ซึ่งสามารถนำแต่ละขั้นตอนไปดำเนินการก่อนหลังได้

- ขั้นตอนที่ 1** ตั้งคณะทำงานและโครงสร้างการจัดการ
- ขั้นตอนที่ 2** การประเมินสถานะเบื้องต้น
- ขั้นตอนที่ 3** การกำหนดนโยบายและแนวทางการประชาสัมพันธ์
- ขั้นตอนที่ 4** การประเมินศักยภาพด้านเทคนิค
- ขั้นตอนที่ 5** การจัดลำดับความสำคัญ กำหนดมาตรการและเป้าหมาย
- ขั้นตอนที่ 6** การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan)
- ขั้นตอนที่ 7** การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการและติดตามตรวจสอบ
- ขั้นตอนที่ 8** การทบทวนการจัดการ

ประโยชน์ของ MSMS 2008

หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำ MSMS 2008 ไปใช้ในองค์กรอย่างถูกต้องแล้ว จะนำมาซึ่งประโยชน์หลายประการทั้งสำหรับองค์กรเอง เจ้าหน้าที่ขององค์กร หน่วยงานต่างๆ และประชาชน ดังนี้

สำหรับองค์กร

- มีแบบแผนที่ชัดเจนในการบริหารจัดการน้ำเสียชุมชน
- ดำเนินงานเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
- สร้างภาพลักษณ์ที่ดีและเพิ่มการยอมรับ
- พัฒนาสู่การจัดทำระบบมาตรฐานสากล

เจ้าหน้าที่ขององค์กร

- กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบที่ชัดเจน
- การปฏิบัติงานเป็นระบบ มีความต่อเนื่อง
- ผู้บริหารให้ความสนใจและสนับสนุนการปฏิบัติงาน
- เพิ่มการมีส่วนร่วม พัฒนาการทำงานเป็นทีม

หน่วยงาน/ประชาชน

- เพิ่มความเชื่อมั่นการจัดการ
- ตรวจสอบการดำเนินงานได้ง่ายและชัดเจนขึ้น
- พัฒนาสู่การทำ Benchmark เพื่อเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากร

ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ MSMS 2008

ปัจจัยจากภายนอกองค์กร

- การกำหนดเงื่อนไขหรือสร้างแรงจูงใจจากรัฐบาลหรือภาคประชาชนเพื่อกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประยุกต์ใช้ MSMS 2008 หรือระบบการจัดการอื่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเสียในพื้นที่ ซึ่งแนวทางหนึ่งคือการกำหนดเป็นเงื่อนไขให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายไว้แล้วตามเอกสาร “นโยบายและพื้นที่เป้าหมายการจัดการน้ำเสียชุมชน (พ.ศ. 2553 - 2584) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3”
- การสนับสนุนให้คำแนะนำจากกรมควบคุมมลพิษหรือผู้เชี่ยวชาญด้านระบบการจัดการในการพัฒนาระบบ MSMS 2008 ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยจากภายในองค์กรเอง

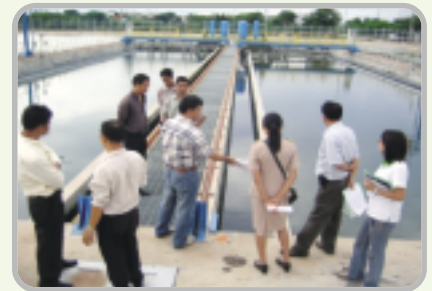
- ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร ต้องมีความศรัทธา และมุ่งมั่นให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง มีการติดตามและปรับปรุงแก้ไขระบบอย่างต่อเนื่อง
- ผู้บริหารทุกระดับ ต้องมีความเชื่อมั่นในประโยชน์ของการจัดทำระบบ โดยเห็นว่าการจัดทำระบบเป็นสิ่งจำเป็นและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร
- ทุกคนในองค์กรต้องมีความตั้งใจจริง และสมานสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจในการจัดทำระบบ โดยไม่เห็นว่าการจัดทำระบบเป็นภาระ และจะต้องมุ่งมั่นดำเนินการจนสำเร็จ

การประยุกต์ใช้ระบบการจัดการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การประยุกต์ใช้ MSMS 2008 ซึ่งเป็นระบบที่พัฒนาขึ้นใหม่ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายเหมือนกับระบบการจัดการอื่น กรมควบคุมมลพิษ จึงทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและสนับสนุนการพัฒนาระบบฯ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนใจ

โดยพิจารณาคัดเลือกและเชิญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมในการดำเนินงานประยุกต์ใช้ระบบ MSMS 2008 จำนวน 12 แห่ง ดังนี้

ลำดับ	พื้นที่	ประเภทระบบบำบัดน้ำเสีย	ความสามารถรองรับน้ำเสีย (ลบ.ม. ต่อวัน)
1	ทน. เชียงใหม่	AL	55,000
2	ทม. หัวหิน ระยะที่ 1 ระยะที่ 2	RBC	8,000
		OD	17,000
3	ทม. สุพรรณบุรี	SP	12,500
4	ทม. สิงห์บุรี	SP	4,500
5	ทน. นครราชสีมา	SP+AS	70,000
6	ทม. หาดใหญ่	SP+WL	138,000
7	ทม. ฉะเชิงเทรา	OD	24,000
8	ทน. ขอนแก่น	AL	78,000
9	ทม. มาบตาพุด	AL	15,000
10	ทน. ภูเก็ต	OD	36,000
11	ทม. ประจวบคีรีขันธ์	AL	8,000
12	ทน. เชียงราย	AL	27,000

การดำเนินงานประยุกต์ใช้ระบบการจัดการน้ำเสียชุมชน (MSMS 2008) ในพื้นที่เป้าหมาย

การตรวจประเมินระบบการจัดการน้ำเสียชุมชน (MSMS 2008)

คณะผู้ตรวจประเมิน ประกอบด้วย กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1 - 16 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ และผู้เชี่ยวชาญด้านระบบการจัดการ เพื่อพิจารณารับรองระบบการจัดการและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาระบบการจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ คณะผู้ตรวจประเมินได้มีการตรวจในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 9 แห่ง เพื่อรับรองระบบ (Certification Audit) ครั้งแรก ได้แก่ เทศบาลนครเชียงราย เทศบาลนครเชียงใหม่ เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี เทศบาลเมืองสิงห์บุรี เทศบาลเมืองหัวหิน เทศบาลนครนครราชสีมา เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา เทศบาลนครหาดใหญ่ และเทศบาลนครภูเก็ต ผลจากการตรวจประเมินโดยคณะผู้ตรวจประเมินภายนอก พบว่า มีพื้นที่ที่ผ่านการตรวจประเมิน จำนวน 2 พื้นที่ ได้แก่ เทศบาลนครเชียงราย และเทศบาลนครภูเก็ต อีก 7 พื้นที่ ได้มีการดำเนินงานตามข้อกำหนดของ MSMS 2008 อย่างเป็นขั้นตอน แต่ยังมีบางประเด็นที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและต้องมีการแก้ไขปรับปรุง ซึ่งกรมควบคุมมลพิษ จะสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้การดำเนินงานจัดการน้ำเสียชุมชนเป็นไปอย่างมีขั้นตอนและมีประสิทธิภาพตามข้อกำหนดของระบบ MSMS 2008 รวมทั้งจะผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ มีการประยุกต์ใช้ MSMS 2008 หรือระบบการจัดการอื่นๆ ต่อไป

การแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยในพื้นที่อุทกภัย

กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยอันเนื่องมาจากสถานการณ์อุทกภัยในปี 2553 สรุปได้ดังนี้

1. การจัดทำแนวทางและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย

กรมควบคุมมลพิษได้จัดประชุมหารือระหว่างหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแนวทางและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2553 โดยสามารถสรุปแนวทางและมาตรการได้ดังนี้

ในระยะเร่งด่วนจะแบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่

ก่อนเกิดอุทกภัย

ให้การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแนวทางการป้องกันปัญหามลพิษกรณีเกิดอุทกภัย รวมถึงสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบการแจ้งเตือนภัยสำหรับพื้นที่ที่มีความเสี่ยง

ระหว่างเกิดอุทกภัย

1. ประสานหน่วยงานท้องถิ่นที่ประสบปัญหาอุทกภัย เพื่อติดตามสถานการณ์ปัญหาน้ำท่วมขังและน้ำเสีย และปัญหาขยะมูลฝอย และให้คำแนะนำทางด้านวิชาการในการจัดการ รวมถึงเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำซึ่งอาจรองรับการระบายน้ำออกจากพื้นที่ท่วมขัง

2. ให้การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและสถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและให้คำแนะนำในการป้องกันพื้นที่เก็บกักสิ่งปฏิกูลของเสียขยะมูลฝอย รวมถึงน้ำเสีย ไม่ให้ระบายออกสู่แหล่งน้ำ

3. ให้การสนับสนุนระบบบำบัดน้ำเสียแบบเคลื่อนที่ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นระบบแบบใช้สารเคมีบำบัดความจุ 30 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ค่าใช้จ่ายในการบำบัดประมาณ 6.7 บาทต่อลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของสถานที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสียแบบเคลื่อนที่ได้ด้วย

4. สำรวจและให้คำแนะนำกับพื้นที่ที่มีปัญหาน้ำเน่าเสียและขยะมูลฝอย กรณีมีปัญหาน้ำเน่าเสีย อาจพิจารณาใช้สารสกัดชีวภาพบรรเทาปัญหาในเบื้องต้น โดย กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำรายชื่อหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนสารสกัดชีวภาพในพื้นที่ต่างๆ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถขอรับการสนับสนุนได้ เช่น กฟผ. และ อพท. เป็นต้น

หลังเกิดอุทกภัย

1. ให้การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสำรวจและประเมินความเสียหายของระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนและระบบกำจัดขยะมูลฝอย

2. ให้การสนับสนุนกระทรวงมหาดไทยในการพิจารณารับงบประมาณในการฟื้นฟูและซ่อมแซมระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน และระบบกำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาพความเสียหายจากอุทกภัยของสถานีสูบน้ำและระบบควบคุมเครื่องสูบน้ำ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สำหรับแนวทางและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยในระยะยาว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดแผนปฏิบัติงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอย โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

1. แผนปฏิบัติงานจะต้องมีความสอดคล้องกับความเสี่ยงและระดับความรุนแรงของการเกิดอุทกภัยของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เน้นการป้องกันหรือการลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์อุทกภัย เช่น การสร้างคันดินป้องกันน้ำท่วม หรือการเคลื่อนย้ายเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่อาจเกิดความเสียหายให้พ้นระดับที่น้ำอาจท่วมถึง และระบบเฝ้าระวังเตือนภัยการเกิดสถานการณ์อุทกภัย เป็นต้น โดยเฉพาะในพื้นที่ประสบอุทกภัยซ้ำซาก
3. กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอย ควรพิจารณาถึงประเด็นการป้องกันและแก้ไขปัญหากกรณีเกิดสถานการณ์อุทกภัยในการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยด้วย

2. การสำรวจพื้นที่และแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังและเน่าเสีย และการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ

กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบ สำรวจพื้นที่และมอบสารสกัดชีวภาพให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบปัญหาน้ำท่วมขังและเน่าเสีย โดยได้ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี ลพบุรี สระบุรี สุรินทร์ ขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด รวมทั้งได้ฉีดพ่นน้ำสกัดชีวภาพในพื้นที่น้ำท่วมขังและเน่าเสีย ซึ่งสารสกัดชีวภาพจะช่วยบรรเทาปัญหาเรื่องการมีกลิ่นเหม็น นอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษ ยังดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยเพื่อเป็นการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

3. การปรับปรุงซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนและระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ได้รับ ความเสียหายจาก อุทกภัย

จากสถานการณ์อุทกภัยในปี 2553 ส่งผลกระทบต่อให้ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน จำนวน 15 แห่ง และระบบ กำจัดขยะมูลฝอย จำนวน 1 แห่ง ได้รับความเสียหาย กรมควบคุมมลพิษได้สำรวจและประเมินความเสียหายของ ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนร่วมกับองค์การการจัดการน้ำเสียและสำรวจและประเมินความเสียหายของระบบกำจัดขยะมูลฝอย และพบว่าจะต้องใช้งบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมรวมทั้งสิ้น 35,137,430 บาท ดังรายละเอียดในตาราง

ตารางสรุปมูลค่าความเสียหายของระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนและระบบกำจัดขยะมูลฝอยจากอุทกภัย ปี 2553

ลำดับที่	รายการ	ราคา (บาท)
ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน		
1	เทศบาลตำบลท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์	379,200
2	เทศบาลนครนครราชสีมา	1,878,900
3	เทศบาลเมืองปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา	4,606,400
4	เทศบาลเมืองบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา	456,700
5	เทศบาลตำบลขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา	200,600
6	เทศบาลเมืองสิงห์บุรี	763,800
7	เทศบาลเมืองอ่างทอง	386,700
8	เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี	1,440,700
9	เทศบาลเมืองเกาะสมุย (ชุมชนเฉวง) จังหวัดสุราษฎร์ธานี	4,651,600
10	เทศบาลเมืองเกาะสมุย (ชุมชนหน้าทอน) จังหวัดสุราษฎร์ธานี	2,065,700
11	เทศบาลเมืองเกาะสมุย (ชุมชนละไม) จังหวัดสุราษฎร์ธานี	620,100
12	เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	11,821,200
13	เทศบาลนครสงขลา	5,010,600
14	องค์การบริหารส่วนตำบลคลองรี จังหวัดสงขลา	212,300
15	องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่	88,200
	รวม	34,582,700
ระบบกำจัดขยะมูลฝอย		
1	เทศบาลเมืองสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี	554,730
	รวมระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนและระบบกำจัดขยะมูลฝอย	35,137,430

กรมควบคุมมลพิษ ได้เสนอเรื่องการปรับปรุงซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ได้รับ ความเสียหายจากอุทกภัย เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา สนับสนุนงบกลางให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับ ผลกระทบจากอุทกภัย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2554 ให้กระทรวงมหาดไทยรับเรื่องนี้ไปประสาน กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบ ข้อมูลและเร่งรัดการดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมระบบ บำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ดำเนินการหรืออยู่ระหว่างดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วโดยให้ใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเป็นลำดับแรก และหากมีความจำเป็นต้องขอรับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมก็ให้กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการขอรับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการช่วยเหลือฟื้นฟูความเสียหายจากภัยพิบัติด้านอุทกภัยของ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำหรับความคืบหน้าในการดำเนินการปัจจุบัน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ เสนอเรื่องให้สำนักงบประมาณพิจารณาแล้ว

การดำเนินงานแก้ไขปัญหาสีเขียวสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้

ปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้มีสาเหตุมาจากกิจกรรมการลอยแร่ตะกั่วของโรงแต่งแร่ บริษัท ตะกั่วคอนเซนเตรทส์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลชะแล อำเภอดงพญาณี จังหวัดกาญจนบุรี ปล่อยให้เกิดการรั่วไหลของน้ำขุ่นข้นจากบ่อกักเก็บตะกอนหางแร่ (Tailing pond) ลงสู่ห้วยคลิตี้ จนเกิดการปนเปื้อนสารตะกั่วตั้งแต่บริเวณใต้โรงแต่งแร่ลงมา เป็นระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตร และกรมควบคุมมลพิษได้รับเรื่องร้องเรียนจากศูนย์ศึกษาการะเทรียงและพัฒนา เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2541 ว่าชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

จากกรณีดังกล่าว จึงได้ออกไปตรวจสอบข้อเท็จจริง และพบการปนเปื้อนสารตะกั่วในน้ำ ตะกอนดินท้องน้ำ และสัตว์น้ำในลำห้วยคลิตี้

การแก้ไขปัญหาระยะเร่งด่วนในช่วงปี 2542 - 2543 บริษัท ตะกั่วฯ ได้ดำเนินการขุดลอกตะกอนดินท้องน้ำห้วยคลิตี้ จากจุดที่มีการปนเปื้อนตะกั่วสูงเป็นระยะทางประมาณ 2.5 กิโลเมตร โดยส่วนหนึ่งนำไปฝังกลบในบ่อกักเก็บตะกอน และอีกส่วนหนึ่งนำไปฝังกลบในหลุมฝังกลบริมห้วยคลิตี้ ต่อมาพบว่าผลจากการขุดลอกทำให้เกิดการฟุ้งกระจายของตะกอนดินท้องน้ำและมีการเคลื่อนตัวไปตามลำห้วย จึงสร้างฝายหินทิ้งเพื่อดักตะกอนในลำห้วยจำนวน ๒ แห่ง ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้อย่างต่อเนื่องนับจากปี 2541 จนถึงปัจจุบันพบว่า ปริมาณตะกั่วในน้ำมีแนวโน้มลดลง และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในคราวการประชุมครั้งที่ 5/2548 เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2548 มีมติเห็นชอบกับการดำเนินการฟื้นฟูห้วยคลิตี้เห็นควรปล่อยให้มีการฟื้นฟูตามสภาพธรรมชาติ

ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมห้วยคลิตี้อย่างต่อเนื่องพบว่าปริมาณตะกั่วในตะกอนดินท้องน้ำบริเวณใต้โรงแต่งแร่คลิตี้ 2.5 กิโลเมตร (จุดเก็บตัวอย่าง KC3) หลังการขุดลอกห้วยคลิตี้เมื่อปี 2543 มีค่าประมาณ 45,000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (มก./กก.) แต่นับตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นมา ปริมาณตะกั่วในตะกอนดินท้องน้ำบริเวณดังกล่าวมีค่าสูงขึ้นมากตรวจวัดได้ 100,000 มก./กก. ในปี 2551 กรมควบคุมมลพิษจึงได้ทำการสำรวจพื้นที่โดยรอบพบหลุมฝังกลบตะกอนดินบริเวณริมห้วยคลิตี้จำนวน 8 หลุม บางหลุมเกิดการพังทลายและมีความเสี่ยงที่จะเกิดการรั่วไหลของสารตะกั่วออกสู่สิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการเปิดหน้าดินทำการเกษตร ประกอบกับหลุมฝังกลบตั้งอยู่ใกล้กับห้วยคลิตี้ และอยู่ในพื้นที่น้ำท่วมถึง ทำให้มีความเสี่ยงที่จะรั่วไหลลงสู่ห้วยคลิตี้ การแก้ไขปัญหาเบื้องต้น กรมควบคุมมลพิษได้จัดทำแนวป้องกันชั่วคราวบริเวณหลุมฝังกลบตะกอนทางแร่และพื้นที่โดยรอบ โดยทำการปรับพื้นที่หลุมฝังกลบให้เรียบและปูทับด้วยแผ่น Geomembrane HDPE คลุมด้วยดินความหนา 30 เซนติเมตร ปลูกพืชคลุมดินบนหลุมเพื่อป้องกันการชะล้างหน้าดินในฤดูฝน ทำคูคันดินป้องกัน และเบี่ยงทิศทางการไหลของน้ำไม่ให้ไหลเข้ามาชะบริเวณหลุมฝังกลบ ทำรั้วลวดหนามล้อมรอบหลุมฝังกลบเพื่อป้องกันการบุกรุกเข้าไปเปิดหน้าดินทำการเกษตร และติดตั้งป้ายแจ้งเตือน สำหรับแนวทางการแก้ปัญหาในระยะยาวซึ่งเป็นผลมาจากการศึกษาสำรวจของกรมควบคุมมลพิษมีทางเลือกจำนวน 4 แนวทาง ได้แก่ 1) การแต่งตะกอนทางแร่เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ 2) การขุดหรือตะกอนทางแร่ นำไปกำจัดโดยบริษัทรับกำจัดกากของเสีย 3) การขุดตะกอนทางแร่ นำไปฝังกลบในพื้นที่ฝังกลบแห่งใหม่ และ 4) การปรับเสถียรในพื้นที่ จัดทำผนังกัน และแนวคันดินกันน้ำท่วม โดยรอบหลุมฝังกลบ

เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาห้วยคลิตี้เป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน กรมควบคุมมลพิษจึงได้เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ และคณะทำงานพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาคารปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ และกำกับดูแลและประสานการดำเนินงานตามแนวทางแก้ไขปัญหาคารปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ ทั้งนี้คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ มีความเห็นให้กรมควบคุมมลพิษนำแนวทางการจัดการตะกอนทางแร่ในหลุมฝังกลบบริเวณริมห้วยคลิตี้ ทั้ง 4 แนวทาง ไปรับฟังความเห็นจากชาวบ้านคลิตี้เพื่อประกอบการพิจารณาแนวทางการจัดการตะกอนทางแร่ที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับต่อไป

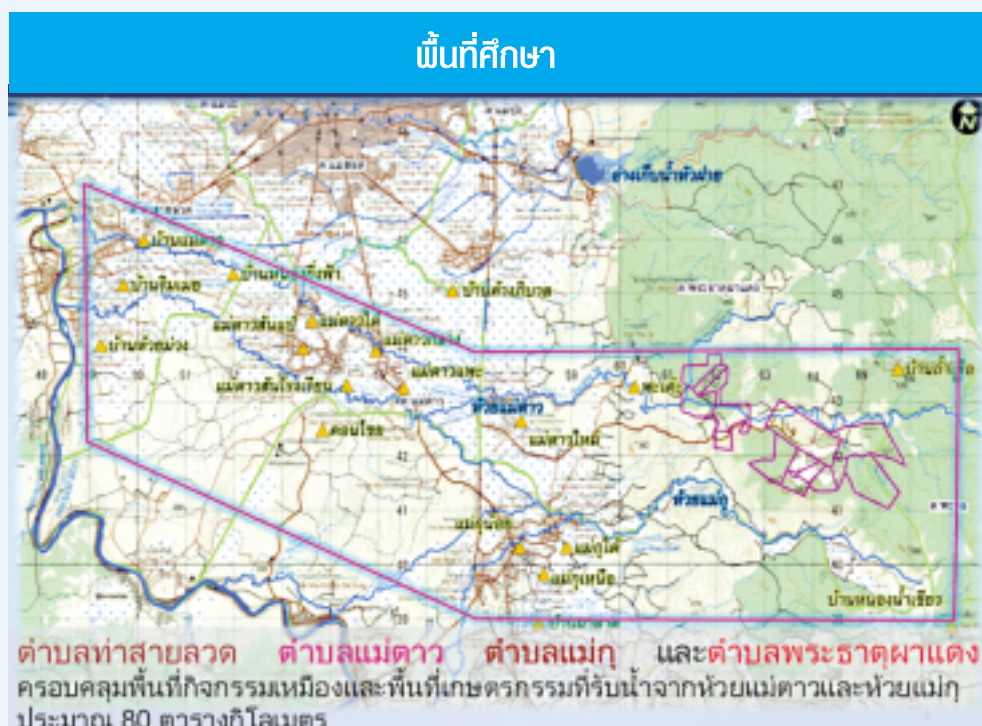

ปัจจุบัน สถานการณ์คุณภาพน้ำลำห้วยคลิตี้มีการฟื้นตัวตามธรรมชาติ ปริมาณตะกั่วในน้ำส่วนใหญ่ไม่เกิน เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ที่กำหนดให้มีตะกั่วปนเปื้อนไม่เกิน 0.05 มิลลิกรัมต่อลิตร ประชาชนสามารถใช้น้ำในห้วยคลิตี้เพื่อการอุปโภคได้ แต่สำหรับการบริโภคควรผ่านการกรองและต้มฆ่าเชื้อโรคก่อน สำหรับตะกอนดินท้องน้ำห้วยคลิตี้ยังพบปริมาณ การปนเปื้อนตะกั่วในระดับสูง รวมทั้งสัตว์น้ำในห้วยคลิตี้ ได้แก่ ปลา กุ้ง หอย ปู เป็นต้น มีปริมาณตะกั่วสูงเกิน ค่ามาตรฐานอาหารให้มีสารปนเปื้อนตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 98 พ.ศ. 2529 ที่กำหนดให้มีสารตะกั่ว ไม่เกิน 1 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักเปียก ไม่เหมาะสมแก่การนำมาบริโภค ทั้งนี้ การฟื้นฟูตะกอนดินท้องน้ำที่ ปนเปื้อนมลพิษด้วยกระบวนการตามธรรมชาตินั้นเป็นวิธีการตามหลักวิชาการ แต่ในกรณีของห้วยคลิตี้ซึ่งมีการ ปนเปื้อนตะกั่วในตะกอนดินท้องน้ำสูง อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ศักยภาพแร่ตะกั่ว ที่ผ่านมาการฟื้นฟูโดยวิธีธรรมชาติ ก็ได้ผล ในระดับหนึ่ง ที่ทำให้ตะกั่วในน้ำลดลงจนสามารถอุปโภคและบริโภคได้โดยไม่ต้องผ่านการกรองและต้มฆ่าเชื้อโรค แต่กระบวนการทางธรรมชาติต้องใช้เวลาในการฟื้นฟู ชาวบ้านหมู่บ้านคลิตี้ต้องการให้ภาครัฐดำเนินการอย่างไร ก็ได้เพื่อให้ชาวบ้านสามารถใช้ประโยชน์จากห้วยคลิตี้ได้เหมือนในอดีต กรมควบคุมมลพิษจึงมีแผนที่จะศึกษา แนวทางการฟื้นฟูห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว เพื่อทดแทนแนวทางการฟื้นฟูด้วยกระบวนการตามธรรมชาติ โดยกระบวนการใดๆ ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศของห้วยคลิตี้ ตลอดจนไม่ส่งผลกระทบในวงกว้างและเป็นที่ยอมรับ เพื่อให้คุณภาพสิ่งแวดล้อมห้วยคลิตี้มีการฟื้นตัวเร็วขึ้น และประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากห้วยคลิตี้ แต่เนื่องจาก ศาลจังหวัดกาญจนบุรีได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2553 พิจารณาให้บริษัท ตะกั่วคอนเซนเตรทส์ (ประเทศไทย) จำกัด และพวกรวม 7 คน ร่วมกันชดเชยมลพิษที่เกิดขึ้นให้หมดสิ้นไป คณะกรรมการควบคุมมลพิษในคราวการประชุม ครั้งที่ 1/2554 เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2554 จึงมีมติเห็นชอบให้กรมควบคุมมลพิษชะลอการศึกษาแนวทางการฟื้นฟู ห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่วไว้ก่อน

อย่างไรก็ตาม กรมควบคุมมลพิษยังคงดำเนินการติดตามตรวจสอบเพื่อเฝ้าระวังแนวโน้มการปนเปื้อนสารตะกั่ว ในห้วยคลิตี้ ตลอดจนจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ และแจ้งข้อมูลให้ชาวบ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

การสำรวจการกระจายตัวและแหล่งที่มาการปนเปื้อนของสารแคดเมียม ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตาบ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

จากกรณีปัญหาการปนเปื้อนของสารแคดเมียมระดับสูงในดินแปลงนาและผลผลิตข้าว บริเวณบ้านพะเต๊ะ และบ้านแม่ตาบใหม่ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งที่ผ่านมา กรมควบคุมมลพิษได้ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังการปนเปื้อนของสารแคดเมียม โดยได้ดำเนินการวิเคราะห์ตัวอย่างตะกอนดิน ท้องน้ำห้วยแม่ตาบ พบการปนเปื้อนในตะกอนดิน ท้องน้ำห้วยแม่ตาบสูงมากในช่วงที่น้ำไหลผ่านพื้นที่ที่มีการทำเหมืองแร่ (อยู่ในช่วง 82 ถึง 326 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม) ขณะที่ตะกอนดินตั้งแต่บริเวณต้นน้ำมีการปนเปื้อนของสารแคดเมียมในระดับต่ำมาก (เฉลี่ยประมาณ 0.5 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม) โดยระดับความเข้มข้นของสารแคดเมียมจะลดลงตามระยะทางที่ห่างจากพื้นที่เหมืองแร่ และได้ร่วมกันเสนอมาตรการในการแก้ไขปัญหา อาทิ การเสนอแนะให้เปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เกษตรกรรม การติดตามตรวจสอบการดำเนินกิจการเหมืองแร่ให้เป็นไปตามมาตรการลดผลกระทบในพื้นที่ที่มีความเข้มงวด อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานแก้ไขปัญหาที่ผ่านมายังไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเบ็ดเสร็จและครอบคลุมทุกประเด็น เนื่องจากการระบุสาเหตุหรือที่มาของการปนเปื้อนยังไม่ชัดเจน ดังนั้นคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ 9/2550 เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2550 และในคราวการประชุมครั้งที่ 10/2550 เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2550 มอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการจ้างหน่วยงานกลางดำเนินการศึกษา สำรวจสาเหตุที่มาและขอบเขตของการปนเปื้อนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตาบ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 กรมควบคุมมลพิษจึงได้ดำเนินโครงการสำรวจการกระจายตัวและแหล่งที่มาการปนเปื้อนของสารแคดเมียมในพื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตาว และตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 80 ตารางกิโลเมตร โดยจะดำเนินการเก็บตัวอย่างดินในแปลงเกษตรในพื้นที่ที่รับน้ำจากห้วยแม่ตาวและห้วยแม่กุ ที่ระยะห่างจากแนวท้ายเขตพื้นที่กิจกรรมเมืองแรม 0 - 5 กิโลเมตร ระยะ 5 - 10 กิโลเมตร และมากกว่า 10 กิโลเมตร และที่ระดับความลึกของดิน 30 เซนติเมตร 60 เซนติเมตร 120 เซนติเมตร และ 180 เซนติเมตร ตามลำดับ เก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อมอื่นๆ อาทิ ดินในแปลงเกษตรในพื้นที่ใกล้เคียงลำต้นน้ำในห้วยแม่ตาวและแม่กุ พืชเศรษฐกิจที่ปลูกในพื้นที่ เป็นต้น จัดทำแผนที่แสดงขอบเขตและลักษณะการกระจายตัวของสารแคดเมียมในสิ่งแวดล้อมทั้งในแนวราบและแนวตั้ง ตลอดจนสรุปแหล่งที่มาการปนเปื้อน และเสนอเทคโนโลยีทางเลือกในการบำบัดและฟื้นฟูและวิธีการในการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนของสารแคดเมียมในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับสภาพปัญหา ทั้งนี้ ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงเพื่อใช้ในการกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาและทางเลือกที่เหมาะสมในการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อน รวมถึงวางแผนบริหารจัดการพื้นที่ปนเปื้อนที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างแท้จริง ซึ่งอยู่ระหว่างการสรุปผลการศึกษาและกรมควบคุมมลพิษจะได้นำเสนอจากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น เข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ รวมทั้งแผนการฟื้นฟูพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นไปอย่างบูรณาการ มีความยั่งยืน และประชาชนยอมรับต่อไป

การสนับสนุนและเสริมสร้างสมรรถนะให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน

มลพิษจากขยะมูลฝอย เป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ทวีความรุนแรงขึ้น ในปี 2553 มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 15.18 ล้านตัน หรือประมาณวันละ 41,583 ตัน มีขยะมูลฝอยที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ประมาณร้อยละ 40 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ดังนั้น เพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ให้มีการควบคุมและลดปริมาณของเสีย ส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การใช้เทคโนโลยีเพื่อให้เกิดการใช้ซ้ำหรือหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ และการเพิ่มศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

กรมควบคุมมลพิษได้ร่วมกับ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1 - 16 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 61 จังหวัด ดำเนินโครงการการสนับสนุนและเสริมสร้างสมรรถนะให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชนอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 เป็นต้นมา ในปี 2551 ได้ดำเนินการในระดับเทศบาลนครจำนวน 23 แห่ง ให้มีสมรรถนะผ่านเกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อย 4 สมรรถนะ โดยมีหลักเกณฑ์ที่จะใช้ในการพิจารณาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย 6 สมรรถนะ ประกอบด้วย 1) แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย 2) กิจกรรมลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยหรือของเสียอันตรายจากชุมชน 3) ประสิทธิภาพในการเก็บขนขยะมูลฝอย 4) การบริหารจัดการขยะมูลฝอยหรือมูลฝอยติดเชื้อในลักษณะรวมศูนย์ 5) ประสิทธิภาพในการกำจัดขยะมูลฝอย 6) รายได้ในการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งจากผลการดำเนินงานในปี 2551 พบว่ามีจำนวนเทศบาลที่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดร้อยละ 86 ต่อมาในปี 2552 ได้ดำเนินการในระดับเทศบาลเมืองเพิ่มอีก 36 แห่ง รวมทั้งสิ้น 59 แห่ง โดยมีจำนวนเทศบาลที่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 91

ในปีงบประมาณ 2553 ได้เพิ่มจำนวนพื้นที่ดำเนินการในระดับเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบลอีก 35 แห่ง รวมทั้งสิ้น 94 แห่ง โดยร่วมกับ อปท. เป้าหมายในการดำเนินการ ดังนี้

- เตรียมความพร้อมร่วมกับ อปท. ในการจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมหรือมูลฝอยติดเชื้อรวม (Clustering) เพื่อเสนอเข้าแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด (ตามลำดับความสำคัญของพื้นที่) รวมทั้งผลักดันให้ อปท. ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณแล้วมีการดำเนินการปรับปรุง/ก่อสร้าง รวมทั้งตรวจสอบ/ทบทวนการจัดกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในพื้นที่ต่างๆ

- ประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย พร้อมทั้งเก็บตัวอย่างและวิเคราะห์คุณภาพน้ำใต้ดิน เสนอแนวทางการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ อปท. ที่ไม่ผ่านการประเมิน ทั้งนี้ เทศบาลที่ได้รับงบประมาณในการก่อสร้างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยต้องมีการดำเนินงานฝังกลบขยะมูลฝอยตามหลักทางวิศวกรรม (Engineered Landfill) ส่วนเทศบาลที่ไม่ได้รับงบประมาณในการก่อสร้างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยต้องมีการดำเนินการในลักษณะการเทกองที่มีการควบคุม (Controlled Dump)

- ติดตามและประเมินประสิทธิภาพการให้บริการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอย โดยประเมินจากพื้นที่การให้บริการกับปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมได้ พร้อมทั้งหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย เพื่อให้ อปท. ในระดับเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล มีประสิทธิภาพในการเก็บขนขยะมูลฝอยได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 95, 90, 85 ของพื้นที่ที่ให้บริการตามลำดับ

- สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าบริการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสม ส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดและพลังงานทางเลือก โดยสนับสนุนการนำขยะมูลฝอยมาแปรรูปเป็นพลังงาน เพื่อเป็นการสร้างรายได้ในการจัดการขยะมูลฝอยให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยและฝึกอบรมแนวทางในการเพิ่มรายได้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดอัตราค่าบริการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม รวมทั้งได้มีการจัดศึกษาดูงานตัวอย่างการจัดการขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ต่อไป

จากการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2553 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการประเมินสมรรถนะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยผ่านเกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อย 4 สมรรถนะ จำนวน 91 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 96.8 และผ่านทั้งหมด 6 สมรรถนะ จำนวน 36 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 38.3 ซึ่งการดำเนินการสนับสนุนและเสริมสร้างสมรรถนะให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายเป็นการส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม รวมทั้งเป็นการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

โครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ปี 2552 - 2553

กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพรับซื้อของเก่าเป็นกลุ่มอาชีพหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยมีบทบาทในการสนับสนุนการดำเนินงานด้าน 3Rs : (Reduce : การลดปริมาณขยะ Reuse : การนำขยะใช้ซ้ำ Recycle : การนำขยะไปแปรรูป) รวมทั้งเป็นตัวกลางในการเก็บหรือรับซื้อวัสดุรีไซเคิลหรือของเก่าจากบ้านเรือน ชุมชน ร้านค้า หรือสถานประกอบการ เพื่อรวบรวมส่งต่อไปยัง “ร้านรับซื้อของเก่า” ขนาดใหญ่ขึ้น หรือส่งต่อไปยังโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปเป็นวัสดุใหม่ต่อไป และหากผู้ประกอบการขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการดูแลร้านให้เหมาะสม อาจจะทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบกิจการและคนงาน รวมทั้งผู้ที่อาศัยอยู่ข้างเคียง กรมควบคุมมลพิษจึงได้ดำเนินโครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียวขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนร้านรับซื้อของเก่าให้มีระบบการจัดการร้านที่ดี ไม่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และประชาชนข้างเคียง ตลอดจน

เพื่อยกย่องเชิดชูร้านรับซื้อของเก่าที่มีระบบการจัดการร้านที่ดี มีประสิทธิภาพต่อสาธารณชน เป็น “ร้านรับซื้อของเก่ายุคใหม่ สะอาด ปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม” โดยการใช้หลักเกณฑ์การตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่าที่เป็นเกณฑ์เดียวกันทั่วประเทศ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ด้านที่ตั้ง สภาพแวดล้อม อาคารและการสุขาภิบาล ด้านที่ 2 ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงาน และด้านที่ 4 ด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ซ้ำ หรือนำขยะไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นของธุรกิจรีไซเคิล ซึ่งการดำเนินโครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียวได้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม พื้นที่ 1 คือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พื้นที่ 2 คือ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และพื้นที่ 3 คือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ โดยกรมควบคุมมลพิษได้เชิญ นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมการปกครอง กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมประชาสัมพันธ์ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร และสถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ร่วมเป็นคณะกรรมการในการลงพื้นที่เพื่อตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่า และดำเนินการตรวจ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 เป็นการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน พร้อมกับการให้คำแนะนำในการปรับปรุงร้านตามเกณฑ์ข้อกำหนด เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาร้านและเตรียมความพร้อมในการที่จะรับการตรวจประเมินร้านในครั้งต่อไป และครั้งที่ 2 เป็นการตรวจประเมินเพื่อขอรับการรับรองจากกรมควบคุมมลพิษสำหรับร้านรับซื้อของเก่าที่ผ่านเกณฑ์การตรวจประเมิน มีระดับการรับรอง 3 ระดับ คือ

ระดับพื้นฐาน	จะต้องผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินระดับพื้นฐาน จำนวน 16 ข้อ
ระดับดี	จะต้องผ่านการตรวจประเมินระดับพื้นฐาน และผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินในระดับดี อีก 12 ข้อ
ระดับดีเยี่ยม	จะต้องผ่านการตรวจประเมินระดับดี และผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินในระดับดี อีก 22 ข้อ โดยมีผลการตรวจประเมิน ดังนี้

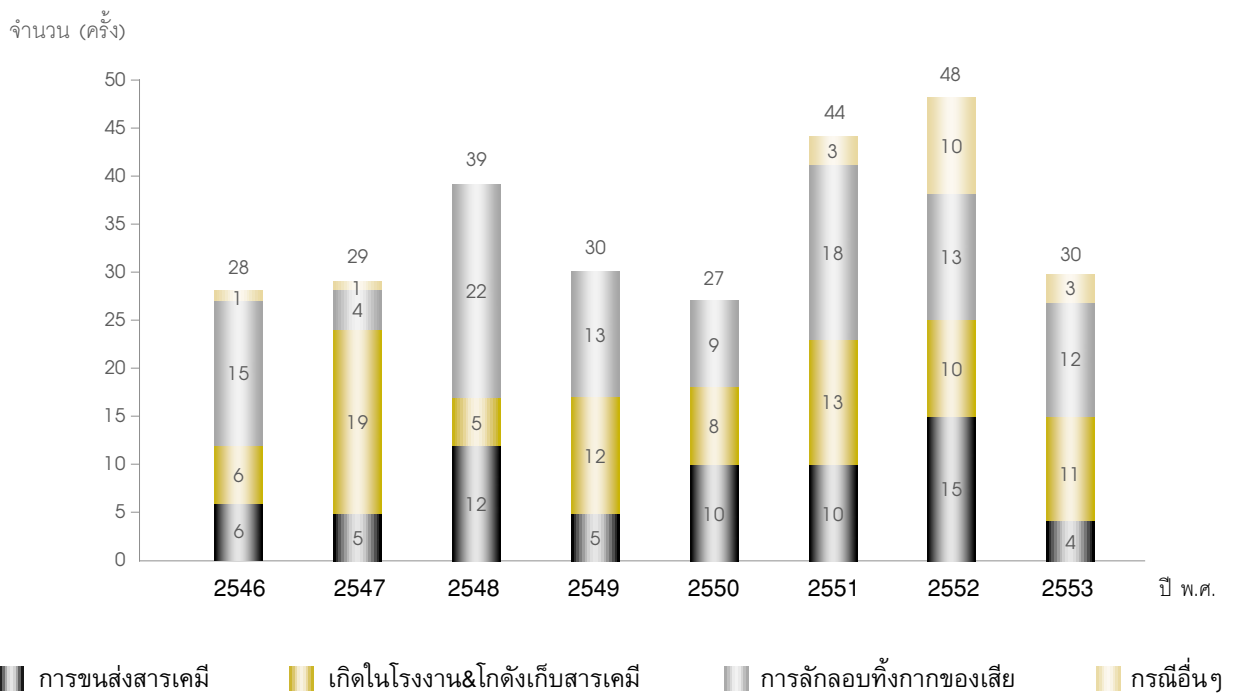
พื้นที่ดำเนินการ	ร้านที่เข้าร่วม (แห่ง)	ร้านที่ผ่านการตรวจประเมิน (แห่ง)			
		พื้นฐาน	ดี	ดีเยี่ยม	รวม
1. กทม. และปริมณฑล	108	30	-	6	36
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและเหนือ	159	31	2	21	54
3. ภาคกลาง ตะวันออก และใต้	114	28	5	6	39
รวมทั้งหมด	381	89	7	33	129
ร้อยละ	100	33.85			

ผลจากการดำเนินโครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ในครั้งนี้ มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินธุรกิจรีไซเคิล โดยการรับซื้อขยะวัสดุรีไซเคิลผ่านร้านรับซื้อของเก่า ซึ่งจะนำส่งต่อโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์หรือสินค้าต่อไป อันจะส่งผลให้มีการนำขยะมูลฝอยที่มีศักยภาพนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดและลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปบำบัดและกำจัดให้น้อยที่สุด และเป็นการสนับสนุนให้ผู้ประกอบกิจการร้านรับซื้อของเก่า ดำเนินกิจการได้อย่างถูกสุขลักษณะตามข้อกำหนดหลักเกณฑ์ที่ท้องถิ่นกำหนด โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของพนักงาน ผู้ประกอบกิจการ ประชาชนที่อาศัยอยู่ข้างเคียง และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ร้านที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ให้มีการพัฒนาปรับปรุงร้านจนผ่านเกณฑ์การตรวจประเมิน และสำหรับร้านที่ผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินแล้วให้รักษาระบบการบริหารจัดการร้านให้เป็นร้านต้นแบบที่ดีตลอดไป และกรมควบคุมมลพิษจะได้นำหลักเกณฑ์การตรวจประเมินไปจัดทำเป็นมาตรการ หลักเกณฑ์การปฏิบัติในการควบคุมดูแลร้านรับซื้อของเก่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

การตรวจสอบและแก้ไขปัญหามลพิษจากสารเคมี

จากข้อมูลอุบัติเหตุที่กรมควบคุมมลพิษได้รับแจ้ง พบว่า ปี 2553 มีอุบัติเหตุจากสารเคมีเกิดขึ้นทั้งสิ้น 30 ครั้ง โดยเป็นเหตุที่เกิดในโรงงานอุตสาหกรรมและโกดังเก็บสารเคมี 11 ครั้ง การลักลอบทิ้งกากของเสีย 12 ครั้ง การขนส่งสารเคมี 4 ครั้ง และอื่นๆ 3 ครั้ง เช่น ในคลังสินค้า และตู้คอนเทนเนอร์ พื้นที่ชายหาด มีผู้ได้รับผลกระทบหรือบาดเจ็บ 590 ราย โดยกรณีอุบัติเหตุสารเคมีที่มีผู้ได้รับบาดเจ็บเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลมากที่สุด เกิดจากกรณีเพลิงไหม้และสารเคมีรั่วไหลในโรงงานของบริษัท แมริคอท จิวเวลลี (ประเทศไทย) จำกัด ที่นิคมอุตสาหกรรมไฮเทค จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 300 ราย รองลงมา เกิดจากกรณีสารเคมีรั่วไหลจากบริษัท อิติตยาเบอร์ล่า เคมีคัลส์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก จังหวัดระยอง จำนวน 259 ราย

รูปที่ 1 สถิติการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมีตั้งแต่ปี 2546 - 2553

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ, ธันวาคม 2553

อุบัติเหตุในโรงงานอุตสาหกรรมและโกดังเก็บสารเคมีเกิดขึ้นมากที่สุด ส่วนการลักลอบทิ้งกากของเสียก็ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตามพื้นที่รกร้างหรือบ่อดินเก่าเพื่อหลีกเลี่ยงค่าใช้จ่ายในการกำจัด ส่งผลให้รัฐบาลต้องนำเงินภาษีของประชาชนมาใช้ในการกำจัดกากของเสียและบำบัดฟื้นฟูพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนแทนผู้ประกอบการเหล่านั้น ทั้งนี้ พื้นที่ที่เกิดเหตุอุบัติเหตุจากสารเคมี ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่จังหวัดที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก ได้แก่ จังหวัดระยอง ชลบุรี สมุทรปราการ และกรุงเทพมหานคร แนวทางที่ดีที่สุดคือการป้องกันตั้งแต่ต้นมิให้มีการดำเนินการในลักษณะเช่นนี้ได้โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมทั้งการสนับสนุนให้มีการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขกรณีเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงจากสารอันตรายในภาคอุตสาหกรรม การขนส่ง คลังสินค้า และการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ประชาชนและอาสาสมัครให้สามารถเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบการก่อมลพิษจากสารอันตราย

กรมควบคุมมลพิษในฐานะหน่วยงานสนับสนุนในการตอบโต้อุบัติเหตุจากสารเคมีตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติได้มีส่วนสนับสนุนหน่วยงานท้องถิ่นให้สามารถตอบโต้เหตุอุบัติเหตุสารเคมีได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมตามหลักวิชาการ อาทิ การเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถตอบโต้เหตุอุบัติเหตุสารเคมีได้อย่างถูกต้องและทันท่วงที การสร้างเครือข่ายประสานการตอบโต้เหตุอย่างบูรณาการ นอกจากนี้ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานท้องถิ่นสามารถแจ้งเหตุ ขอข้อมูลวิชาการหรือขอแนะนำในการตอบโต้ได้ตลอด 24 ชั่วโมง ผ่านทางโทรศัพท์สายด่วน 1650 หรือ 089-867-1131 และหากเป็นกรณีที่มีแนวโน้มจะส่งผลกระทบต่อรุนแรง กรมควบคุมมลพิษจะส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ด้วย

การพัฒนากระบวนการจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ

การพัฒนากระบวนการจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (Pollutant Release and Transfer Registers : PRTR) เป็นการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสต็อกโฮล์มว่าด้วยสารพิษที่ตกค้างยาวนาน ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2548 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลการจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดต่างๆ สู่สาธารณชน โดยเป้าหมายการดำเนินงานตามการจัดการสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน คือ จัดให้มีกลไกการ PRTR ในประเทศ ภายในปี 2555

โครงการนี้เป็นโครงการภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการ โดยในปี 2553 กรมควบคุมมลพิษ ได้ร่วมมือกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency: JICA) ในการดำเนินโครงการ “พัฒนาระบบการจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ” หรือ “The Development of Basic Schemes for Pollutant Release and Transfer Register System: PRTR in the Kingdom of Thailand” และได้จัดให้มีพิธีลงนามความร่วมมือทางวิชาการและแถลงข่าวการเปิดตัวโครงการแล้วเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2553 มีระยะเวลาการดำเนินโครงการ 4 ปี เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม 2554 - กุมภาพันธ์ 2558 แผนการดำเนินโครงการประกอบด้วย 6 กิจกรรมหลัก ดังนี้

(1) การออกแบบระบบ PRTR อาทิ การคัดเลือกสารเคมี/ประเภทโรงงานอุตสาหกรรมสำหรับดำเนินโครงการนำร่อง

(2) การพัฒนารูปแบบการรายงานข้อมูลการปลดปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทโรงงานอุตสาหกรรม อาทิ การคัดเลือกประเภทและขนาดของอุตสาหกรรมเป้าหมาย การกำหนดวิธีหรือรูปแบบการรายงานข้อมูลการรวบรวมข้อมูล การจัดทำแบบฟอร์มการรายงานข้อมูล

(3) การเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคาดการณ์การปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภท Point source อาทิ การจัดทำคู่มือในการคาดการณ์การปลดปล่อย การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการคาดการณ์การปลดปล่อยจากพื้นที่เป้าหมาย การจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการคาดการณ์การปลดปล่อยมลพิษให้กับโรงงานอุตสาหกรรม

(4) การเสริมสร้างความสามารถหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคาดการณ์การปลดปล่อยจากแหล่งกำเนิดประเภท Non point source อาทิ การรวบรวมข้อมูลประกอบการคาดการณ์การปลดปล่อย การจัดทำคู่มือคาดการณ์การปลดปล่อยมลพิษ การคาดการณ์การปลดปล่อยมลพิษในพื้นที่เป้าหมาย

(5) การนำข้อมูล PRTR ไปใช้ประโยชน์และการประเมินความเสี่ยงเบื้องต้น อาทิ การใช้ประโยชน์และการพัฒนาเครื่องมือ โมเดลสำหรับใช้ในการจัดทำข้อมูล PRTR

(6) การสื่อสารความเสี่ยง (Risk communication) อาทิ การฝึกอบรมให้กับภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงวิธีการในการสื่อสารความเสี่ยง การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม โครงการนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาถึงปริมาณการปลดปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิดอื่นนอกเหนือจากแหล่งกำเนิดประเภทอุตสาหกรรมด้วย อาทิ จากเกษตรกรรม และยานพาหนะ โดยคาดว่าจะสามารถเริ่มดำเนินโครงการนำร่องในจังหวัดระยองได้ประมาณปี 2556 - 2557

ทั้งนี้ ผลการศึกษาจะทำให้ทราบสถานภาพและแนวโน้มการปลดปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมในจังหวัดระยอง รวมทั้งการเคลื่อนย้ายของเสีย การจัดการสารมลพิษเฉพาะประเภท การจัดการสารมลพิษเฉพาะพื้นที่ ซึ่งนำไปใช้เป็นต้นแบบในการกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อวางแผนป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษจากสารอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

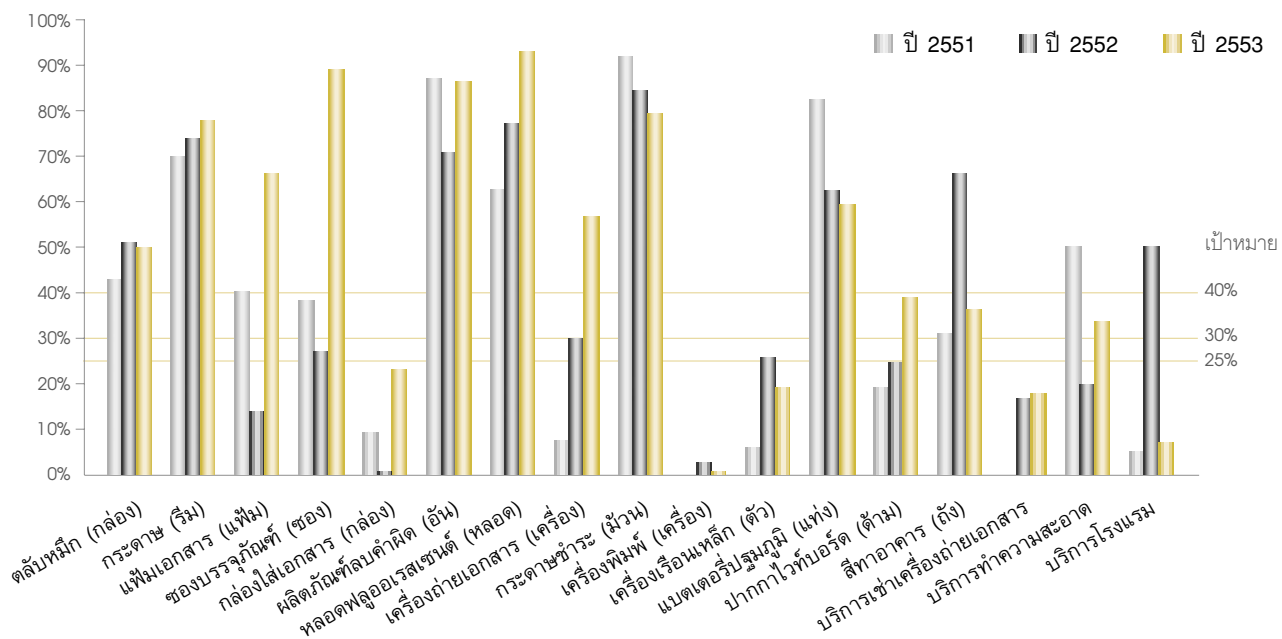

การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2552 เห็นชอบกับแผนการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปี 2551 - 2554 โดยกำหนดให้ภาครัฐดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายทั้งจำนวนหน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมดำเนินการ และปริมาณการจัดซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2551 - 2554 โดยในปี 2553 กำหนดเป้าหมายจำนวนหน่วยงานภาครัฐระดับกรมจำนวน 170 หน่วยงาน ซึ่งมีหน่วยงานภาครัฐสนใจเข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างตามมติ ครม. จำนวน 132 หน่วยงาน (ร้อยละ 77.64) ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด และในปี 2554 หน่วยงานภาครัฐทั้งหมดจะต้องเข้าร่วมดำเนินการ

สำหรับปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ข้อกำหนดที่กรมควบคุมมลพิษจัดทำขึ้นทั้ง 17 ประเภท ได้รวบรวมผลจากหน่วยงานภาครัฐระดับกรมที่เข้าร่วมดำเนินการทุก 6 เดือน โดยกรมควบคุมมลพิษได้รวบรวมรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างจากเจ้าหน้าที่พัสดุของหน่วยงานระดับกรมที่รายงานผ่านทางฐานข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และผ่านทางแบบฟอร์มการรายงานผลฯ ของกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งผลการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในปี 2553 พบว่าส่วนใหญ่มีปริมาณเกินกว่าเป้าหมายร้อยละ 40 ของสินค้าและบริการแต่ละประเภท ได้แก่ ดับหมึก กระดาษคอมพิวเตอร์ แฟ้มเอกสาร ซองบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ลบคำผิด เครื่องถ่ายเอกสาร หลอดฟลูออเรสเซนต์ กระดาษชำระ แบตเตอรี่ปฐมภูมิ เป็นต้น มีเพียงบางสินค้าที่มีปริมาณการจัดซื้อสินค้าและบริการต่ำกว่าเป้าหมาย เช่น กล้องใส่เอกสาร ปากกาไวท์บอร์ด เครื่องพิมพ์ เครื่องเรือนเหล็ก สีทาอาคาร บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร บริการโรงแรม และบริการทำความสะอาด เป็นต้น

เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างในปี 2551 และ 2552 พบว่า ปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแต่ละประเภทในปี 2553 ส่วนใหญ่มีปริมาณเพิ่มขึ้น ดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 สรุปปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จากนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีผลให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ขอเข้าร่วมดำเนินการ จัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต บริษัท เอสซีจี เพเปอร์ จำกัด (มหาชน) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) การทางพิเศษแห่งประเทศไทย บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด เป็นต้น นอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษ ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงร่วมกับบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) ในการจำหน่ายสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายในร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น ดังแสดงในรูปที่ 2 เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางให้กับผู้บริโภคในการเข้าถึงการซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้มากขึ้น และยังเป็นการกระจายสินค้าให้เข้าถึงกลุ่มผู้ใช้สินค้าได้โดยตรง โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่อยู่ในพื้นที่ภูมิภาคหรือในส่วนท้องถิ่นให้สามารถหาซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น

รูปที่ 2 พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงร่วมกับ
บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)

นอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษได้จัดทำแผนส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปี 2555 - 2558 แบ่งเป็น 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐ 2) ยุทธศาสตร์การกระตุ้นการผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3) ยุทธศาสตร์การสร้างฐานการบริโภคอย่างยั่งยืนของภาคประชาชนและองค์กร และ 4) ยุทธศาสตร์การบริหารและกำกับดูแลแผนการส่งเสริมฯ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการขยายตัวของสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมทั้งจำนวนประเภทสินค้า จำนวนยี่ห้อ และราคาที่เหมาะสมกับสินค้าทั่วไป รวมถึงสามารถหาซื้อได้สะดวก ส่งผลให้ปริมาณการจัดซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากหน่วยงานภาครัฐ ภาครัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเพิ่มมากขึ้นด้วย

ภาครัฐกับแผนการจัดการอาคารเขียว (Green Building)

กรมควบคุมมลพิษ ได้ให้ความสำคัญในการจัดการมลพิษทุกรูปแบบ การดำเนินโครงการอาคารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรืออาคารเขียว (Green Building) ได้เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี 2551 จนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยลดผลกระทบจากอาคารที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของมนุษย์รวมทั้งสนับสนุนให้อาคารมีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยในปี 2551 กรมควบคุมมลพิษ ได้เริ่มจัดทำเกณฑ์ และแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับอาคารสำนักงานเขียว โดยแบ่งเป็น 2 กรณีคือ กรณีอาคารเดิม และกรณีอาคารที่จะมีการก่อสร้างอาคารใหม่ ในรูปแบบคู่มือจัดทำอาคารเขียวเบื้องต้น (Conceptual Design) และได้นำเกณฑ์ดังกล่าวไปทดลองประเมินและปฏิบัติกับอาคารราชการนาร่อง 10 อาคาร คือ 1) อาคารกรมควบคุมมลพิษ 2) อาคารสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ 3) อาคารสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6 นนทบุรี 4) อาคารสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5) อาคารศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) 6) อาคารศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (MTEC PILOT PLANT) 7) โรงพยาบาลกลาง 8) ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2 9) ศูนย์สัตว์ทดลองแห่งชาติ และ 10) คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผลที่ได้จากการสำรวจและประเมิน นำมาซึ่งข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาอาคารเหล่านั้น และจัดทำร่างแผนการมุ่งสู่การเป็นอาคารเขียวของภาครัฐ อันจะนำมาซึ่งการให้อาคารหน่วยงานภาครัฐปรับปรุงอาคารของตนมุ่งสู่ความเป็นอาคารเขียว

ผลการดำเนินโครงการช่วยให้อาคารภาครัฐมีแนวทางในการปรับปรุงอาคาร และหน่วยงานที่เป็นผู้กำหนดมาตรฐานด้านการออกแบบและก่อสร้าง เช่น สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ สามารถนำไปใช้กำหนดมาตรฐานในการออกแบบและก่อสร้างอาคารเขียวสำหรับประเทศไทยต่อไป หากอาคารของภาครัฐซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากทั่วประเทศ รวมถึงอาคารของเอกชน มีการปรับปรุงอาคารของตนตามเกณฑ์และแนวทางอาคารเขียว จะเป็นตัวอย่างให้กับสังคม โดยสามารถช่วยลดปริมาณมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดผลกระทบต่อสุขภาพของเจ้าหน้าที่ภายในอาคารและประชาชนผู้ติดต่อรับบริการ รวมถึงช่วยลดปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีผลให้ภูมิอากาศของโลกเปลี่ยนแปลง (Climate Change) ด้วยความสำคัญเช่นนี้ กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำแผนการจัดการอาคารเขียว ภายใต้ชื่อ แผนมุ่งสู่ความเป็นอาคารเขียวของภาครัฐ พ.ศ. 2554 - 2559 ซึ่งที่ผ่านมาในปี 2553 ได้มีการสำรวจระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานของอาคารภาครัฐ โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 3,214 อาคาร ดำเนินการตรวจประเมินอาคารนารองเพิ่มขึ้นอีก 6 อาคารจากปี 2552 และจัดทำแผนการมุ่งสู่อาคารเขียวภาครัฐ และคู่มือเกณฑ์และแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมกรณีอาคารเดิม และกรณีที่จะมีการก่อสร้างอาคารใหม่ รวมทั้งจัดทำเว็บไซต์โครงการเพื่อใช้ในการเผยแพร่ความรู้ (www.thaigov-greenbuilding.com) ปัจจุบันกำลังดำเนินการตามแผน ประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้หน่วยงานภาครัฐทราบและเห็นความสำคัญและขยายผลการดำเนินงานโครงการให้กับอาคารภาครัฐอื่นและภาคเอกชน

การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้สามารถประเมินอาคารของตนเอง เพื่อมุ่งสู่ความเป็นอาคารเขียว รวมถึงการพัฒนาเกณฑ์ให้มีการพัฒนาและปรับปรุงตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นอย่างเหมาะสม ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งสถาบันการศึกษา สมาคมวิชาชีพ และภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยรวมต่อไป

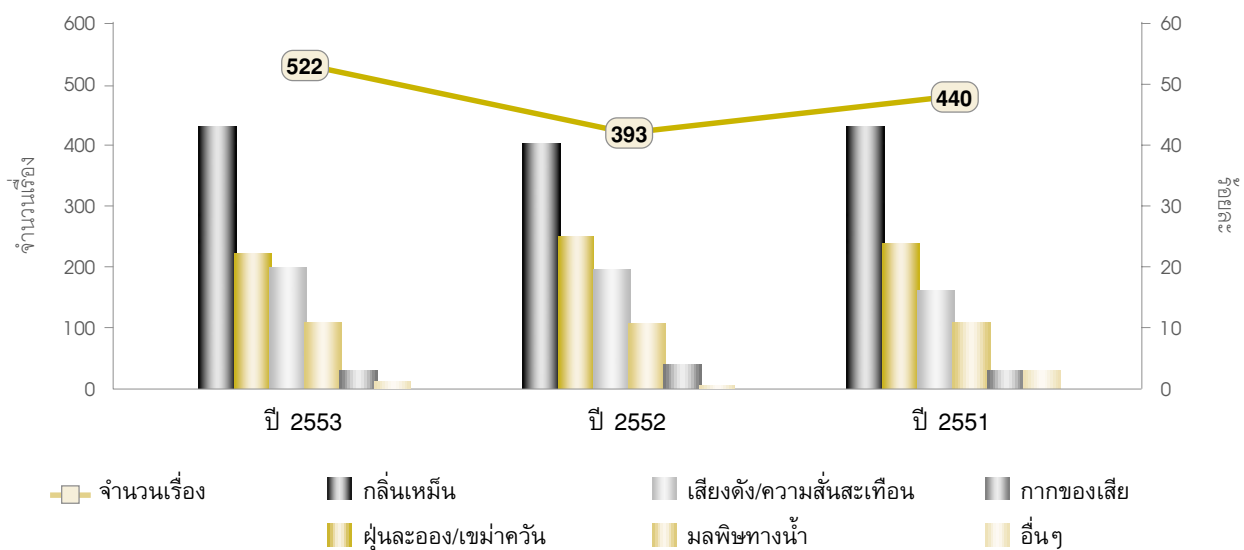
การดำเนินการเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินการเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ เพื่อให้สามารถสนองตอบตามความต้องการของประชาชนในการบรรเทาความเดือดร้อนจากภาวะมลพิษ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์

1. กรณีที่เป็นเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กรมควบคุมมลพิษดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากเป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญจะประสานแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

2. กรณีเป็นเรื่องร้องเรียนในพื้นที่ต่างจังหวัดจะประสานแจ้งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) เพื่อดำเนินการติดตามตรวจสอบข้อเท็จจริง และประสานสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค (สสภ.) ตามเขตพื้นที่เพื่อทราบและพิจารณาให้การสนับสนุนด้านวิชาการ หรือร่วมสนับสนุนการตรวจสอบข้อเท็จจริง ตามแต่กรณี เว้นแต่เป็นเรื่องร้องเรียนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นวงกว้าง หรือเกิดความเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง หรือเป็นปัญหาที่มีความยุ่งยากซับซ้อน กรมควบคุมมลพิษจะดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงร่วมกับหน่วยงานดังกล่าว เพื่อรวบรวมข้อมูลพยานหลักฐานประกอบการพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย

จากสถิติการร้องเรียนด้านมลพิษในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 พบว่า ได้รับแจ้งเรื่องร้องเรียนจำนวน 440 เรื่อง โดยปัญหามลพิษที่ได้รับการร้องเรียนมากที่สุดเป็นอันดับแรกอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 คือ ปัญหามลพิษทางอากาศด้านกลิ่นเหม็น (รูปที่ 1) กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการตรวจสอบ ติดตามผล และประสานแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว โดยสามารถบรรเทาความเดือดร้อนจนปัญหาเป็นที่ยุติ 281 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 63.9 ส่วนเรื่องที่ยังไม่ได้ข้อยุติ เนื่องจากเป็นเรื่องที่อยู่นอกเหนืออำนาจการดำเนินงาน ซึ่งได้ประสานแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการและกรมควบคุมมลพิษ มีหน้าที่ติดตามความคืบหน้าจากหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง

รูปที่ 1 สถิติเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษและสัดส่วนปัญหามลพิษ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 - 2553

ช่องทางการรับแจ้งเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ จัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ 4 ช่องทาง คือ โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต จดหมาย และ โทรสาร โดยได้เผยแพร่ข้อมูลช่องทางต่างๆ ให้ประชาชนผู้รับบริการผ่านทางเว็บไซต์ และรายงานประจำปีของกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ช่องทางที่มีผู้ใช้บริการมากที่สุด 2 อันดับแรก คือ โทรศัพท์ (ร้อยละ 37) และรองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 33) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สถิติการรับแจ้งเรื่องร้องเรียนแยกตามช่องทางการรับแจ้ง

ช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียน	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ
โทรศัพท์ สายด่วน 1650 กด 2 หรือ 0 2298 2605	164	37
อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ : www.pcd.go.th หรือ e-mail : e-petition@pcd.go.th	143	33
จดหมาย	58	13
<ul style="list-style-type: none"> ตู้ ปณ. 33 สามเสนใน กรุงเทพฯ ฯ 10400 เลขที่ 92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 		
โทรสาร 0 2298 2596	18	4
อื่นๆ	57	13
รวม	440	100

ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการเรื่องร้องเรียน

การดำเนินการเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ จะต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ในการควบคุม กำกับดูแล เพื่อแก้ไขปัญหา บรรเทาความเดือดร้อนตอบสนองความต้องการของผู้ร้องเรียนได้ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการ จึงทำให้การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษไม่ทันต่อความต้องการของประชาชน เป็นเหตุให้มีการร้องเรียนซ้ำหรือมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนว่าไม่ได้รับการดำเนินการ

การตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและบังคับการตามกฎหมาย

กรมควบคุมมลพิษเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เพื่อให้แหล่งกำเนิดมลพิษต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียและระบายน้ำทิ้งให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนด การดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ได้ดำเนินการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ ในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤตซึ่งเป็นพื้นที่เร่งด่วนที่ต้องแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม ได้แก่ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำท่าจีน และลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

ผลดำเนินการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและบังคับการตามกฎหมาย

การตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษภายใต้โครงการการจัดการคุณภาพน้ำแบบบูรณาการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ได้ดำเนินการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ ประกอบด้วย อาคารประเภท ก ที่ดินจัดสรร และการเลี้ยงสุกร จำนวนทั้งสิ้น 922 แห่ง พบว่า มีการระบายน้ำทิ้งเกินมาตรฐาน จำนวน 113 แห่ง (ตารางที่ 1) ซึ่งจะดำเนินการทางปกครองกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยออกคำสั่งให้มีหรือปรับปรุงแก้ไขระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ น้ำทิ้งที่ระบายออกสู่สิ่งแวดล้อมเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ตารางที่ 1 ผลดำเนินการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ

พื้นที่	ประเภท แหล่งกำเนิดมลพิษ	ผลดำเนินการ (แห่ง)		หมายเหตุ
		ตรวจ	น้ำทิ้งเกินมาตรฐาน	
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา	อาคารประเภท ก	370	58	ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการทางปกครอง สำหรับแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีผลวิเคราะห์น้ำทิ้งเกินมาตรฐาน
	ที่ดินจัดสรร	304	9	
	การเลี้ยงสุกร	1	-	
ลุ่มน้ำท่าจีน	การเลี้ยงสุกร	115	22	
ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	การเลี้ยงสุกร	132	24	
รวม		922	113	

การติดตามตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งจากเขตประกอบการ อุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม ในพื้นที่จังหวัดระยอง

การตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งจากเขตประกอบการอุตสาหกรรม และนิคมอุตสาหกรรม ในพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวนทั้งสิ้น 13 แห่ง พบว่า มีการระบายน้ำทิ้งเกินมาตรฐาน จำนวน 4 แห่ง ได้ประสาน การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมโรงงานอุตสาหกรรม และจังหวัดระยองให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งหลังจากนั้น กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้ดำเนินการให้มีการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย และผลการวิเคราะห์น้ำทิ้งของเขตประกอบการอุตสาหกรรมที่ระบาย น้ำทิ้งเกินมาตรฐาน สามารถบำบัดให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กฎหมาย กำหนดแล้ว จำนวน 2 แห่ง สำหรับนิคมอุตสาหกรรมอีก 2 แห่ง จะดำเนินการตรวจติดตามผลในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554

ปัญหาและอุปสรรค

เนื่องจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. 2535 มีเจตนารมณ์ที่ต้องการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม จึงไม่มุ่งเน้นในการ ลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นเหตุให้การบังคับใช้กฎหมาย มีอุปสรรค ถึงแม้กรมควบคุมมลพิษจะได้พยายามแก้ปัญหา โดย การนำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาบังคับใช้ แต่ก็มีข้อจำกัดที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการ ได้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยกระทบกระเทือน ต่อผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองน้อยที่สุด

โครงการส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพ การบังคับใช้กับรถที่ระบายมลพิษเกินมาตรฐาน

กรมควบคุมมลพิษดำเนินโครงการการปฏิบัติตามกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กับรถที่ระบายมลพิษเกินมาตรฐานในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสงขลา โดยส่งเสริมให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เจ้าของรถยนต์ ผู้ประกอบการ และประชาชน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางอากาศ และเสียงจากยานพาหนะ และก่อให้เกิดความตระหนักถึงความจำเป็น และการให้ความร่วมมือในการดูแลและบำรุงรักษาเครื่องยนต์อย่างสม่ำเสมอให้ระบายมลพิษเกินกว่าที่มาตรฐานกำหนด

รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันและลดมลพิษที่เกิดจากยานพาหนะ ซึ่งจะเป็นมาตรการหนึ่งที่ช่วยให้พื้นที่มีคุณภาพอากาศและสภาพแวดล้อมที่ดี โดยมีการดำเนินงานดังนี้

- 1) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศจากยานพาหนะ
- 2) การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามโครงการ ตรวจสอบตรวจจับและห้ามใช้รถยนต์ควันดำ-เสียงดัง
- 3) การตรวจสอบตรวจจับและห้ามใช้รถยนต์ควันดำ-เสียงดัง ในพื้นที่

ในปี 2553 กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ ดำเนินการตรวจสอบตรวจจับและห้ามใช้รถยนต์ควันดำ (ห้ามใช้ชั่วคราว) ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 โดยมีผลดำเนินการดังต่อไปนี้

พื้นที่	ตรวจสอบ	ออกคำสั่ง	ยกเลิกคำสั่ง	
			จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	6,047	1,284	1,147	89
นนทบุรี	511	103	94	91
สมุทรปราการ	317	78	72	90
สงขลา	1,568	305	273	89
รวม	8,443	1,770	1,586	90

สถานที่ยกเลิกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะ:

กรุงเทพมหานคร

1. กรมควบคุมมลพิษ	โทร. 0 2298 2616 และ 0 2298 2620
2. สถานีตำรวจคูขนานลอยฟ้า	โทร. 0 2888 3249
3. สำนักงานเขตในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทั้ง 50 เขต	
4. กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง สำนักสิ่งแวดล้อม	โทร. 0 2244 6092
5. กองโรงงานช่างกล ทั้ง 5 ศูนย์บริการ	โทร. 0 2246 1908

ต่างจังหวัด

ณ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งสาขาทั่วประเทศ

การจัดการสิ่งแวดล้อมของกรมควบคุมมลพิษ

มาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเหมาะสม ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้แสดงความมุ่งมั่นในการนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมมาใช้ในองค์กร ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 โดยได้พิจารณารวบรวมประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ทั้งในอาคารกรมควบคุมมลพิษ อาคารห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม และห้องปฏิบัติการตรวจวัดมลพิษจากยานพาหนะ จังหวัดปทุมธานี ตามข้อกำหนดกฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมให้ครบถ้วน เพื่อนำมาจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับการดำเนินการตามปกติ และจัดให้มีแผนเตรียมพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน ทั้งเหตุเพลิงไหม้ และสารเคมีรั่วไหล มีการปรับปรุงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและรายงานผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2551 และมีการทบทวนระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นประจำทุกปี

กรมควบคุมมลพิษเป็นอาคารสำนักงานรัฐแห่งแรก (ที่มา : <http://www.tisi.go.th> ข้อมูลปรับปรุงครั้งสุดท้าย 8 ธันวาคม 2553) ที่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001: 2004 เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2553 จากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (สรอ.) โดยเป็นผลมาจากนโยบายของผู้บริหาร และความร่วมมือ ร่วมใจ ของเจ้าหน้าที่ และผู้เกี่ยวข้องทุกคน

นอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษ ได้เข้าร่วมโครงการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์พลังงานและรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการอาคารประหยัดพลังงาน ของกระทรวงพลังงาน โดยมีการกำหนดนโยบายด้านพลังงาน การจัดทำเกณฑ์และแนวทางอาคารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (อาคารเขียว) ดำเนินการโดยกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งให้ความสำคัญด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมภายในอาคาร การเข้าร่วมเป็นองค์กรนำร่องโครงการ “การจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร” ขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.) ร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (MTEC) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมและเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กรในประเทศไทย และหากพิจารณาในภาพรวมจะพบว่า ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นมาตรฐานที่ครอบคลุมในทุกเรื่อง เช่น ป้องกันมลพิษ ปฏิบัติตามกฎหมาย และมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ปี 2553 กับงานความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการจัดการมลพิษ

ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการจัดการมลพิษ เป็นอีกกลไกหนึ่งที่สำคัญสำหรับช่วยในการผลักดันให้เกิดการดำเนินงานด้านการจัดการมลพิษระหว่างหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการดำเนินงานให้มีความสอดคล้องในองค์รวม และพัฒนาให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาขีดความสามารถ การถ่ายทอดเทคโนโลยี และแลกเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการจัดการมลพิษสำหรับทุกภาคส่วน ในปี 2553 กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินงานตามพันธกรณี อนุสัญญาข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการจัดการมลพิษในหลายด้าน โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ความร่วมมือด้านการจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

1.1 ข้อตกลงอาเซียนด้านมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน

(ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution)

การดำเนินงานภายใต้ข้อตกลงอาเซียนด้านมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะหน่วยงานหลักของประเทศไทย ได้ประสานการดำเนินการความร่วมมือเพื่อป้องกันและติดตามตรวจสอบมลพิษจากหมอกควันข้ามแดนอันเป็นผลเนื่องมาจากไฟบนพื้นดินและ/หรือไฟป่า ทั้งในระดับอนุภูมิภาคแม่โขง และความร่วมมือกับกลุ่มประเทศเขตได้เส้นศูนย์สูตร

สำหรับการประสานความร่วมมือแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันในอนุภูมิภาคแม่โขง กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำโครงการความร่วมมือในการจัดส่งหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่เพื่อทำการตรวจวัดคุณภาพอากาศในประเทศพม่าและลาว ในช่วงหน้าแล้งระหว่างเดือนธันวาคม 2552 ถึงเมษายน 2553 รวมทั้งเสนอความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ การใช้ภาพถ่ายดาวเทียม ในการติดตามการเผาในที่โล่ง การจัดการไฟป่าและเศษวัสดุในภาคการเกษตร โดยการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการควบคุมและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจากประเทศสมาชิกอาเซียน ในระหว่างวันที่ 14 - 18 ธันวาคม 2552 ณ โรงแรมสยามซิตี กรุงเทพฯ นอกจากนี้ ได้เสนอให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับรัฐมนตรีเพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาไฟและหมอกควันสำหรับอนุภูมิภาคแม่โขง ซึ่งจะมีการบรรจวาระเพื่อขอการรับรองในการประชุม COP-Haze ครั้งที่ 6 ซึ่งกำหนดจัดขึ้นในเดือนตุลาคม 2553 ณ ประเทศบรูไน

สำหรับการประสานความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันในกลุ่มประเทศเขตได้เส้นศูนย์สูตร ได้จัดเวทีสาธารณะ Ministerial Steering Committee (MSC) Forum on Prevention and Mitigation of Land and Forest Fires เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2552 ต่อเนื่องกับการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมครั้งที่ 11 โดยมีตัวแทนของหน่วยงานท้องถิ่นจากประเทศสมาชิก MSC องค์กรระดับภูมิภาค และองค์กรระดับนานาชาติเข้าร่วมการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และประสานความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาปัญหาไฟบนดิน/ไฟป่าและมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน ซึ่งผู้แทนไทย (อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ) ในฐานะ Chairperson of TWG-Mekong ได้รายงานสรุปผลการดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหาไฟและหมอกควันในอนุภูมิภาคแม่โขงให้ที่ประชุมทราบ และประเทศสมาชิกเห็นชอบให้มีการศึกษาและจัดทำ Fire Danger Rating System ของทั้งภูมิภาค เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนป้องกันการเกิดปัญหาไฟและหมอกควันรุนแรง

1.2 การดำเนินแผนงานตามโครงการอากาศสะอาดในภูมิภาคอาเซียน

(Clean Air for Smaller Cities in the ASEAN Region)

กรมควบคุมมลพิษได้จัดประชุมกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ของเมืองที่เข้าร่วมโครงการในเดือน เมษายน - พฤษภาคม 2553 และจากการระดมสมองของทุกภาคส่วนทำให้ได้วิสัยทัศน์ของเทศบาลนครเชียงใหม่และเทศบาลนครนครราชสีมา นอกจากนี้ ได้มีการดำเนินกิจกรรมตาม Roadmap ของ Clean Air Plan ได้แก่ การจัดอบรมเรื่องการตรวจวัดคุณภาพอากาศ การประเมินผล และ Emission Inventory ระหว่างเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2553 จำนวน 3 ครั้ง ณ กรมควบคุมมลพิษ การเชิญผู้เชี่ยวชาญจาก GTZ ร่วมสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลของเทศบาลนครเชียงใหม่และเทศบาลนครนครราชสีมา การจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบต่อสุขภาพและเศรษฐกิจ เมื่อเดือนกันยายน 2553 การจัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการระดับท้องถิ่นเมื่อเดือนมิถุนายน 2553 โดยนำเสนอความก้าวหน้าโครงการของคณะกรรมการฯ ณ เทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 1 ครั้ง และเทศบาลนครนครราชสีมา จำนวน 1 ครั้ง และการจัดประชุม National Workshop เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2553 เพื่อรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ และรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 150 คน เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

1.3 การประชุมนานาชาติด้านการขนส่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ 5

(The Fifth Regional Environmentally Sustainable Transport (EST) Forum, 2010)

กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับ United Nations Centre for Regional Development (UNCRD) และกระทรวงสิ่งแวดล้อมของประเทศญี่ปุ่น เป็นเจ้าภาพจัดประชุมนานาชาติด้านการขนส่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ 5 ณ โรงแรมรอยัล ออร์คิด เซอราตัน กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 23 - 25 สิงหาคม 2553 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการจัดการการขนส่งแบบยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 200 คน จากประเทศในภูมิภาคเอเชีย จำนวน 22 ประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ และภาคเอกชนที่ให้การสนับสนุนด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาร่างปฏิญญากรุงเทพด้านการขนส่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Bangkok 2020 Declaration - Towards A New Decade for Sustainable Transport in Asia) ที่แสดงถึงเจตนารมณ์ในการประสานความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมและการขนส่งในภูมิภาคเอเชีย และเป็นกลไกสำคัญในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และสนับสนุนการดำเนินงานด้านการขนส่งที่ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยจะมีการนำไปผลักดันในประเทศต่างๆ ในระดับภูมิภาคต่อไป

1.4 ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบปัญหาการตกสะสมของกรดในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ หัวหน้าคณะผู้แทนไทย ได้เข้าร่วมการประชุมระดับรัฐบาลครั้งที่ 12 (IG12) ของเครือข่ายการติดตามตรวจสอบการตกสะสมของกรดในภูมิภาคเอเชียตะวันออก (EANET) ระหว่างวันที่ 23 - 24 พฤศจิกายน 2553 ณ เมืองนิอิกาทะ ประเทศญี่ปุ่น โดยมีวาระสำคัญของการประชุมคือ การลงนามตราสารเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายการติดตามตรวจสอบการตกสะสมของกรดในภูมิภาคเอเชียตะวันออก โดยมีผู้แทนประเทศเครือข่าย

EANET 7 ประเทศ จาก 13 ประเทศ ได้ลงนามตราสารฯ ร่วมกัน ได้แก่ กัมพูชา ญีปุ่น มองโกเลีย ฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐเกาหลี พม่า และประเทศไทย ส่วนประเทศเครือข่ายที่เหลือ ได้แก่ จีน อินโดนีเซีย ลาว รัสเซีย เวียดนาม และมาเลเซีย อยู่ระหว่างดำเนินการกระบวนการภายในประเทศเพื่อลงนามตราสารฯ ต่อไป ในส่วนของประเทศไทย อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นผู้ลงนามตราสารฯ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2553 และมีพิธีเฉลิมฉลองการดำเนินงานของ EANET ครบรอบ 10 ปีอีกด้วย นอกจากนี้ที่ประชุมฯ ได้พิจารณาและรับรองแผนการดำเนินงานระยะกลางของ EANET (Medium Term Plan for EANET (2011 - 2015)) รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของ EANET รายงานด้านการเงินของฝ่ายเลขานุการและศูนย์เครือข่ายประจำปี 2552 รายงานการทบทวนประสิทธิภาพของฝ่ายเลขานุการและศูนย์เครือข่าย รายงานการประชุมคณะกรรมการ ที่ปรึกษาทางวิทยาศาสตร์ครั้งที่ 10 (SAC10) ร่างรายงานการพัฒนา EANET ในอนาคตฉบับที่ 2 ร่างระเบียบวิธีปฏิบัติและแนวทางในการสนับสนุนด้านการเงินแบบสมัครใจแก่ EANET ในปี 2554 - 2556 และแผนการดำเนินงานและงบประมาณ ปี 2554

2. ความร่วมมือด้านการจัดการคุณภาพน้ำ

2.1 คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง

(ASEAN Working Group on Coastal and Marine Environment)

กรมควบคุมมลพิษในฐานะหน่วยงานหลักของประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง ครั้งที่ 11 เมื่อวันที่ 16 - 17 มิถุนายน 2553 ณ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีประเด็นสำคัญคือ การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมของคณะทำงานฯ ตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community Blueprint: ASCC Blueprint) ในปี 2009 - 2015 ซึ่งที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับข้อเสนอด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านระบบนิเวศทางทะเลของประเทศในภูมิภาคอาเซียน กลไกอาเซียนเพื่อส่งเสริมการเฝ้าระวังการล้างและการกำจัดของเสียที่ผิดกฎหมายของเรือในทะเล แนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและพื้นที่ชายฝั่งของอาเซียนด้านความอ่อนไหวและผลกระทบ และโครงการความร่วมมือระหว่างอาเซียนและเครือรัฐออสเตรเลียด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการพัฒนาหลักเกณฑ์คุณภาพน้ำทะเล ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาให้ความเห็นต่อข้อเสนอการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านระบบนิเวศทางทะเลของประเทศในภูมิภาคอาเซียน และจัดทำระบบการกำจัดของเสียจากเรือตามกลไกอาเซียนเพื่อส่งเสริมการเฝ้าระวัง การล้าง และการกำจัดของเสียที่ผิดกฎหมายของเรือในทะเล ส่งให้สำนักเลขาธิการอาเซียน เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของภูมิภาคอาเซียนต่อไป

3. ความร่วมมือด้านการจัดการของเสียและสารอันตราย

3.1 อนุสัญญารอตเตอร์ดัมว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตราย

และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ

(Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for

Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade: PIC)

กรมควบคุมมลพิษในฐานะศูนย์ประสานงานการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ ได้ประสานหน่วยงานในระดับประเทศและระหว่างประเทศเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาฯ อย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินกิจกรรมและโครงการต่างๆ ได้แก่ การจัดทำรายงานสรุปสถานการณ์ด้านการแจ้งการส่งออกสารเคมีภายใต้อนุสัญญาฯ เพื่อประโยชน์สำหรับการติดตามสถานการณ์การนำเข้าสารเคมีต้องห้ามหรือที่ถูกจำกัดการใช้ในต่างประเทศ การพิจารณาทบทวนข้อมูลสาร Tributyltin Compounds ซึ่งได้รับการบรรจุเพิ่มเติมในภาคผนวก III ของอนุสัญญาฯ และสาร Hexachlorobutadiene ที่ถูกจำกัดการใช้อย่างเข้มงวดในต่างประเทศ เพื่อพิจารณาควบคุมเป็นวัตถุอันตรายตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 รวมทั้งการกำหนดรหัสสถิติศุลกากรสำหรับสารเคมีภายใต้อนุสัญญาฯ ที่ไม่ควบคุมตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เพื่อติดตามสถิติการนำเข้า-ส่งออกสารเคมีดังกล่าว นอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษ อยู่ระหว่างเตรียมการในการดำเนินโครงการ Capacity Building and Awareness Raising Programmes on the Implementation of the Rotterdam Convention in Thailand ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือภายใต้กองทุน Strategic Approach to International Chemicals Management Quick Start Programme (SAICM QSP) เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรในการสนับสนุนการดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ ในประเทศ

3.2 อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน

(Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants: POPs)

กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะศูนย์ประสานงานการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ได้ประสานหน่วยงานในประเทศและระหว่างประเทศในการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาฯ อย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินกิจกรรมและโครงการต่างๆ ตามแผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ เพื่อลดและ/หรือเลิกการใช้ การผลิต และการปลดปล่อยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน ได้แก่ การจัดประชุมเพื่อเสริมสร้างความตระหนักในการดำเนินงานตามแผนจัดการระดับชาติฯ เมื่อเดือนธันวาคม 2552 การดำเนินโครงการการนำเทคนิคที่ดีที่สุดและแนวการปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด (BAT/BEP) มาใช้เพื่อลดหรือเลิกการปลดปล่อยสารไดออกซินและฟิวแรนจากแหล่งกำเนิดด้านการผลิตพลังงานไฟฟ้าและความร้อนและแหล่งกำเนิดประเภทอุตสาหกรรมผลิตเหล็กและโลหะ การดำเนินโครงการศึกษาประเมินความเสี่ยงของสารไดออกซินและฟิวแรนจากเตาเผาศพ และการจัดทำทำเนียบข้อมูลสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานชนิดใหม่ จำนวน 9 ชนิด เพื่อเตรียมการรองรับการกำหนดมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานชนิดใหม่ รวมทั้งการปรับปรุงแผนจัดการระดับชาติฯ ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามมติข้อตัดสินใจในการประชุมรัฐภาคีสมาชิกที่ 4 ที่เห็นชอบให้บรรจุสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานเพิ่มเติม จำนวน 9 ชนิด ภายใต้อนุสัญญาฯ

3.3 อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายและกำจัดของเสียอันตรายข้ามแดน (Basel Convention)

กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะศูนย์ประสานงานการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาบาเซลฯ ได้มีการดำเนินงานตามอนุสัญญา ได้แก่ การประชุมคณะอนุกรรมการอนุสัญญาฯ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติที่สำคัญคือ เห็นชอบกับการกำหนดรายการของเสียที่ควรห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักร จำนวน 5 รายการ ตามข้อเสนอของคณะทำงานฯ เพื่อพิจารณาปรับปรุงบัญชีรายชื่อและกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับของเสียที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และมีมติเห็นชอบให้มีการยกระดับคณะทำงานฯ เป็นระดับกรม พร้อมกับการนำเสนอความคืบหน้าการดำเนินงานปรับปรุงบัญชีรายชื่อฯ และขอความเห็นชอบในการกำหนดรายการของเสียที่ห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักรไทยต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในคราวเดียวกัน การจัดเตรียมท่าทีของประเทศไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุมที่สำคัญ เช่น การประชุม Open-ended Working Group of the Basel Convention (OEWG) ครั้งที่ 7 ในระหว่างวันที่ 10 - 14 พฤษภาคม 2553 ณ กรุงเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส และการประชุม The Fourth Steering Committee Meeting วันที่ 16 กรกฎาคม 2553 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องเทคนิคการจำแนกและตรวจสอบการขนส่งของเสียอันตราย รุ่นที่ 7 ประจำปี 2553 ให้แก่เจ้าหน้าที่ท่าเรือจากภาครัฐและภาคเอกชน เจ้าหน้าที่ศุลกากร และท่าเรือที่เกี่ยวข้อง จำนวน 65 คน โดยมีการบรรยายข้อมูลพื้นฐานและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมการเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายข้ามแดน และการขนย้ายของเสียผิดกฎหมาย การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การปฏิบัติเมื่อตรวจพบของเสียอันตรายหรือวัตถุต้องสงสัยในระหว่างตรวจสอบการขนส่ง รวมทั้งการเยี่ยมชมโรงงานที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซลฯ

4. ความร่วมมือด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อม

4.1 การประชุมรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของประเทศ

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก (The Ministerial and Senior Official Meeting on Environment and Health in Southeast and East Asian Countries)

ที่ประชุมรัฐมนตรีด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมฯ ครั้งที่ 2 ได้รับทราบผลการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมฯ ครั้งที่ 5 ในการให้ความเห็นชอบต่อแผนงานของคณะทำงานวิชาการระดับภูมิภาคในปี 2010 - 2013 ของคณะทำงาน 6 สาขา ได้แก่ 1) คุณภาพอากาศ 2) น้ำ การสุขาภิบาล และสุขอนามัย 3) ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย 4) สารเคมีเป็นพิษและสารอันตราย 5) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการลดลงของชั้นโอโซนและการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศ และ 6) การวางแผนรองรับภาวะฉุกเฉินด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ได้มีการพิจารณาเพิ่มแผนงานของคณะทำงานในสาขาที่ 7 การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ รวมทั้งได้รับรองปฏิญญาเจดุด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ซึ่งให้ความสำคัญกับเรื่องสิ่งแวดล้อมและการมีสุขภาพที่ดีของประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก

การดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการจัดการมลพิษที่ผ่านมา แสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะพัฒนากรอบการดำเนินงานด้านการจัดการมลพิษผ่านหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ โดยอาศัยกลไกความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ จนประสบผลสำเร็จค่อนข้างชัดเจนเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการจัดการมลพิษอาจก่อให้เกิดผลกระทบในหลายด้านคือ ปัญหาการลักลอบทิ้งของเสียอุตสาหกรรมข้ามแดน เนื่องจากยังไม่มีระบบการติดตามและตรวจสอบถึงแหล่งที่มาของของเสียอุตสาหกรรมอย่างชัดเจนและเพียงพอ ปัญหาการลักลอบระบายของเสียจากเรือข้ามแดน ที่ยังขาดระบบการจัดการของเสียจากเรืออย่างเหมาะสม ปัญหามลพิษจากหมอกควันข้ามแดน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากประเทศต่างๆ ทั้งในระดับอนุภูมิภาคแม่โขง และกลุ่มประเทศเขตใต้เส้นศูนย์สูตร เพื่อป้องกันและติดตามตรวจสอบมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน และการนำประเด็นทางด้านสิ่งแวดล้อมเป็นเงื่อนไขหนึ่งในการกำหนดมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี (Non Tariff Measures & Non Tariff Barriers) ซึ่งอาจจะกลายเป็นเงื่อนไขในการกีดกันทางการค้าระหว่างกลุ่มประเทศต่างๆ รวมถึงข้อจำกัดอื่นๆ ทั้งในด้านงบประมาณและบุคลากรที่ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานและขาดประสบการณ์ความเชี่ยวชาญของบุคลากร ทำให้อุปสรรคการดำเนินงานตามพันธกรณี อนุสัญญา และข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศยังคงมีบทบาทที่สำคัญ และจำเป็นต้องมีการพัฒนาและอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยผลักดันการดำเนินงานด้านการจัดการมลพิษให้รุดหน้าต่อไปทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก

รายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ประจำปี 2553

นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานภาครัฐ กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปัจจุบัน สำหรับปี 2553 ได้ดำเนินการในด้านต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานของกรมควบคุมมลพิษเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ดังนี้

1. ดำเนินการจัดส่งข้อมูลตามมาตรา 7 ไปพิมพ์เผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบถึงบทบาท วิธีการดำเนินงาน โครงสร้างและการบริหารจัดการองค์กร สถานที่ติดต่อ ตลอดจนระเบียบปฏิบัติในการให้บริการต่างๆ ของกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งมีการปรับปรุงข้อมูลอยู่เสมอ
2. จัดให้มีช่องทางในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนตามมาตรา 7 และมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ณ ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร กรมควบคุมมลพิษ ที่ชั้น 1 อาคารกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งมีบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการค้นหาข้อมูล นอกจากนี้ยังทำการปรับปรุงครรชนีสำหรับการสืบค้นข้อมูลข่าวสารให้มีความสะดวกและรวดเร็วในการค้นหา
3. เผยแพร่ข้อมูลต่างๆ ผ่านทางเว็บไซต์ www.pcd.go.th อาทิ ประวัติ ความเป็นมา โครงสร้างขององค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม นโยบายการกำกับดูแลองค์การ รวมถึงประกาศต่างๆ ประกาศประกวดราคา ทั้งนี้เพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนสามารถตรวจสอบ และเข้าถึงข้อมูลการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษผ่านทางเว็บไซต์ โดยมีต้องเดินทางมาที่ศูนย์บริการข้อมูล กรมควบคุมมลพิษ
4. จัดอบรมส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่เป็นประจำทุกปี
5. ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ภายในศูนย์ข้อมูลกรมควบคุมมลพิษ เป็นประจำทุก 3 เดือน และปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์ให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา

กฎหมายที่กรมควบคุมมลพิษประกาศในปี 2553

ลำดับ	ชื่อเรื่อง	วันที่ประกาศ	เล่ม/ตอน
กฎหมายเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศและเสียง			
1	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าความเข้มข้นของอากาศเสียที่ปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ	11 มกราคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 3 ง
2	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมบางประเภทและบางขนาดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมค่าความเข้มข้นของอากาศเสียที่ปล่อยทิ้งออกสู่บรรยากาศ	11 มกราคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 3 ง
3	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานระดับเสียงของรถยนต์สามล้อ	11 มกราคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 3 ง
4	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงไฟฟ้าใหม่	15 มกราคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 7 ง
5	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงไฟฟ้าใหม่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ	15 มกราคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 7 ง
6	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งไอน้ำมันเบนซินจากคลังน้ำมันเชื้อเพลิง	24 กุมภาพันธ์ 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 26 ง
7	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้คลังน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ	24 กุมภาพันธ์ 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 26 ง
8	ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 36 (พ.ศ. 2553) เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนในบรรยากาศโดยทั่วไป	24 มีนาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 37 ง
9	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานระดับเสียงของเรือกล	30 มีนาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 40 ง

ลำดับ	ชื่อเรื่อง	วันที่ประกาศ	เล่ม/ตอน
10	ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 37 (พ.ศ. 2553) เรื่อง กำหนดมาตรฐานความสิ้นสะท้อน เพื่อป้องกัน ผลกระทบต่ออาคาร	2 มิถุนายน 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 69 ง
11	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง วิธีตรวจวัดค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน	9 กรกฎาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 84 ง
12	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าควันดำของรถยนต์ ที่ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด	16 กรกฎาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 87 ง
13	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจาก โรงแยกก๊าซธรรมชาติ	16 กรกฎาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 87 ง
14	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงแยกก๊าซธรรมชาติเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ	16 กรกฎาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 87 ง
15	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจาก เตาเผามูลฝอย	16 กรกฎาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 87 ง
16	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้เตาเผามูลฝอยเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ	16 กรกฎาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 87 ง
17	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจาก โรงงานอุตสาหกรรมเคมี	10 สิงหาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 96 ง
18	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมเคมีบางประเภทเป็น แหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสีย ออกสู่บรรยากาศ	10 สิงหาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 96 ง

ลำดับ	ชื่อเรื่อง	วันที่ประกาศ	เล่ม/ตอน
กฎหมายเกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ			
19	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552) เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจาก แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทการเลี้ยงสุกร	15 มกราคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 7 ง
20	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำแควน้อย	26 มีนาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 39 ง
21	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำแควใหญ่	26 มีนาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 39 ง
22	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำเวฬุ	26 มีนาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 39 ง
23	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำประแสร์	26 มีนาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 39 ง
24	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำพังราด	26 มีนาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 39 ง
25	ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียของระบบ บำบัดน้ำเสียรวมเทศบาลเมืองแม่สอด จังหวัดตาก เทศบาลตำบลหัวขวาง จังหวัดมหาสารคาม เทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร เทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ เทศบาลเมืองป่าตอง จังหวัดภูเก็ต	2 มิถุนายน 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 69 ง
26	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจาก ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน	2 มิถุนายน 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 69 ง
27	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนเป็น แหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่ แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม	2 มิถุนายน 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 69 ง

ลำดับ	ชื่อเรื่อง	วันที่ประกาศ	เล่ม/ตอน
28	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง เกณฑ์การออกแบบระบบรวบรวมน้ำเสีย และ ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน	8 มิถุนายน 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 72 ง

กฎหมายเกี่ยวกับของเสียและสารอันตราย

29	ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยของ เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด เทศบาลเมืองสะเดา จังหวัดสงขลา เทศบาลตำบลเมืองแก่ง จังหวัดระยอง เทศบาลตำบลเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม เทศบาลเมืองตากลิ จังหวัดนครสวรรค์ และเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม	20 พฤษภาคม 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 64 ง
----	---	-----------------	---------------------------

กฎหมายเกี่ยวกับเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษและพนักงานเจ้าหน้าที่

30	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2553	15 พฤศจิกายน 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 132 ง
31	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2553	15 พฤศจิกายน 2553	เล่ม 127 ตอนพิเศษ 132 ง

ที่มา : ราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakittha.soc.go.th/RKJ/index/index.htm>

ทำเนียบผู้บริหาร

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์
นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	0 2298 2121
นายวรศาสน์ อภัยพงษ์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	0 2298 2753
นายวิจารณ์ ลิมางายา	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	0 2298 2150
นายธงไชย ชำนาญกิจ	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	0 2298 2499
นางสาวนภัทร ทองนวล	รักษาการเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน	0 2298 2013
สำนักงานเลขานุการกรม		
นางสาววชิรา แสงศรี	เลขานุการกรม	0 2298 2029
ว่าที่ ร.ต. วันชัย บุญไพศาลดิลก	หัวหน้างานสารบรรณ	0 2298 2006
นางอังคณา จันอุไร	หัวหน้าฝ่ายแผนงาน	0 2298 2088
นายชัยน้อย ตักดีขจรชัย	หัวหน้าฝ่ายคลังและพัสดุ	0 2298 2041
นางอารีย์ บุญไพศาลดิลก	หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่	0 2298 2080
นายนิทร คงเพชร	หัวหน้าฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	0 2298 2083
นางกิ่งกาญจน์ อมราภิบาล	หัวหน้ากลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวกแก่นักบริหาร	0 2298 2122
กองนิติการ		
นายสุชิน สังขพงษ์	ผู้อำนวยการกองนิติการ และ รักษาการหัวหน้าฝ่ายกฎหมายสิ่งแวดล้อม 1	0 2298 2508
นางสาวเบญจริสา บุญนาค	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	0 2298 2508
นายธีระพล ติษยาธิคม	หัวหน้าฝ่ายกฎหมายสิ่งแวดล้อม 2	0 2298 2514
นายพิทยา ปราโมทย์วรพันธุ์	หัวหน้าฝ่ายคดีและนิติกรรมสัญญา	0 2298 2530
กองแผนงานและประเมินผล		
นางกัญชลิ นาวิกภูมิ	ผู้อำนวยการกองแผนงานและประเมินผล	0 2298 2467
นางสาวลดาวัลย์ เจริญกิจจานุกิจ	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	0 2298 2469
นางนันทิชา พิทยานิยม	รักษาการหัวหน้ากลุ่มวิเคราะห์แผนและประเมินผล	0 2298 2486
นางสาวชมพูนุท โลหิตานนท์	หัวหน้ากลุ่มเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม	0 2298 2130
นายสุรกิจ ต้านชลวิจิตร	หัวหน้ากลุ่มวิเทศสัมพันธ์	0 2298 2476
นายคมกฤช ภาคย์ทองสุข	หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศมลพิษ	0 2298 2272

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์
สำนักจัดการกากของเสีย		
และสารอันตราย		
นายรังสรรค์ ปิ่นทอง	ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	0 2298 2423
นางสุรฎา กวักหิรัญ	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	0 2298 2430
นายสายชล แสงให้สุข	ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและประมวลผล	0 2289 2444
นายเชาวน์ นกอยู่	ผู้อำนวยการส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	0 2298 2414
นางสาวนภวิศ บั้วสรวง	ผู้อำนวยการส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย	0 2298 2410
นายภัทรพล ตูลารักษ์	รักษาการผู้อำนวยการส่วนของเสียอันตราย	0 2298 2435
นางสาวพรพิมล เจริญส่ง	ผู้อำนวยการส่วนสารอันตราย	0 2298 2457
นายสุเมธา วิเชียรเพชร	ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู	0 2298 2405
สำนักจัดการคุณภาพน้ำ		
นายอนุพันธ์ อิลูรัตน์	ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ	0 2298 2270
นางวิมลนันท์ โสภณชนะสิทธิ์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	0 2298 2199
นางสาวจิระนันท์ เหมพูลเสิริฐ	ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและประมวลผล	0 2298 2257
นางสาวทิพย์อาภา ยลธรรมธรรม	ผู้อำนวยการส่วนแหล่งน้ำจืด	0 2298 2232
นางสาวจุฑามาศ รัตติกาลสุขะ	รักษาการผู้อำนวยการส่วนแหล่งน้ำทะเล	0 2298 2239
นายสมชาย ทรงประกอบ	ผู้อำนวยการส่วนน้ำเสียชุมชน	0 2298 2214
นายอนุคุณ สุภาพันธุ์	ผู้อำนวยการส่วนน้ำเสียอุตสาหกรรม	0 2298 2191
นางสุนีย์ ต๊ะปิ่นตา	ผู้อำนวยการส่วนน้ำเสียเกษตรกรรม	0 2298 2192
สำนักจัดการคุณภาพอากาศ		
และเสียง		
นางสาวพรสุข จงประสิทธิ์	ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง	0 2298 2326
นางรจิต ฆารณอม	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	0 2298 2352
นายเจนจบ สุขสด	ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและประมวลผล	0 2298 2388
นายพันศักดิ์ ภิรมงคล	ผู้อำนวยการส่วนคุณภาพอากาศในบรรยากาศ	0 2298 2399
นายปัญญา วรเพชรายุทธ	ผู้อำนวยการส่วนมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะ	0 2298 2347
นางสาวพัชราวดี สุวรรณธาดา	ผู้อำนวยการส่วนมลพิษทางอากาศจากอุตสาหกรรม	0 2298 2328
นายเฉลิมศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ	ผู้อำนวยการส่วนมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน	0 2298 2372

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์
ฝ่ายตรวจและบังคับการ		
นางจันทนา ภาคย์ทองสุข	ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจและบังคับการ	0 2298 2626
สิบเอกสมรัก ศรีเพชร	หัวหน้างานธุรการ	0 2298 2595
นางสาวอัญชลี คงสมบูรณ์	หัวหน้าส่วนอำนาจการ และ รักษาการหัวหน้าส่วนกำกับการ	0 2298 2598
นายธานี จารุณี	หัวหน้าส่วนบังคับการ 1	0 2298 2578
นายบุญเต็ม โชติวัฒนศิริ	หัวหน้าส่วนบังคับการ 2	0 2298 2667
นายจุมพล ชุนอ่อน	หัวหน้าส่วนบังคับการ 3	0 2298 2625
นายครรชิต สุนทรากกร	หัวหน้าส่วนบังคับการ 4	0 2298 2648
ฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อม และห้องปฏิบัติการ		
นางสาวพรศรี สุทธนารักษ์	ผู้อำนวยการฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ	0 2298 2417
นายทศพล พงษ์น้อย	หัวหน้างานธุรการ	0 2298 2550
นางสาววัลภา จุฬารัตน	หัวหน้าส่วนแผนงานและประเมินผล	0 2298 2554
นายชานัน ติระณะรัต	หัวหน้าส่วนเทคโนโลยีการจัดการมลพิษ	0 2298 2564
นางสาวพรนิกา ธีระจินดาชล	หัวหน้าส่วนห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม	0 2298 2580

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา		
นายสุพัฒน์	หวังวงศ์วัฒนา	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

คณะผู้จัดทำ		
1. นายวรศาสน์	อภัยพงษ์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ประธานคณะทำงาน
2. นายธงไชย	ชำนาญกิจ	คณะทำงาน
3. นายสุชิน	สังขพงษ์	คณะทำงาน
4. นางกัญชลิ	นาวิกภูมิ	คณะทำงาน
5. นายรังสรรค์	ปิ่นทอง	คณะทำงาน
6. นายอนุพันธ์	อิฐรัตน์	คณะทำงาน
7. นางสาวพรสุข	จงประสิทธิ์	คณะทำงาน
8. นางจันทนา	ภาคย์ทองสุข	คณะทำงาน
9. นางสาวพรศรี	สุทธนารักษ์	คณะทำงาน
10. นางสาวชिरา	แสงศรี	คณะทำงาน
11. นางสาวตรองกมล	แก้วมีศรี	คณะทำงาน
12. นางสาวธัญญา	ต้นทุลวานิช	คณะทำงาน
13. นางสาวสายสละวิน	ช่วยบำรุง	คณะทำงาน
14. นางสาวพรพิมล	พันธ์เมธาฤทธิ	คณะทำงาน
15. นางสาวพนธ์นัสต์	พงษ์ขวัญ	คณะทำงาน
16. นางสาวศศิธร	ประภาณี	คณะทำงาน
17. นางสาวสิริรัตน์	เย็นสรอง	คณะทำงาน
18. นางสาวกานต์สินี	ดวงดี	คณะทำงาน
19. นายประสิทธิ์	ซิ้มเจริญ	คณะทำงาน
20. นายนิขร	คงเพชร	คณะทำงาน
21. นางสาวจุฑามาศ	เยี่ยมสระศรี	คณะทำงาน
22. นางอังคณา	จันอุไร	คณะทำงานและเลขานุการ
23. นางสาวสุภาพร	วชิระศิริ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม. 10400
โทร. 0 2298 2000 โทรสาร 0 2298 2002 www.pcd.go.th
ISBN: 978-974-286-897-0